

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Metodická příručka pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji

Specifická část

Verze 1.4

Zpracováno v rámci projektu „Podpora plánování sociálních služeb a sociální práce na území Olomouckého kraje v návaznosti na zvyšování jejich dostupnosti a kvality“ (Registrační číslo CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0005690) spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost.

Studii zpracoval vědecko-výzkumný ústav:

ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú.

Moravská 758/95, 700 30 Ostrava - Hrabůvka,

IČ: 28614950, tel.: +420 596 112 649, web: <http://accendo.cz/>, e-mail: info@accendo.cz

Ve spolupráci se společnostmi:

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Moravská 758/95, 700 30 Ostrava - Hrabůvka,

IČ: 28576217 tel.: +420 595 136 023, web: <http://rozvoj-obce.cz/>, e-mail: info@rozvoj-obce.cz

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D.

PhDr. Andrea Hrušková

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.

Bc. Prokop Vašulín

Ing. David Kubáň a další.

Citační vzor: HRUŠKA, L.; HRUŠKOVÁ, A.; a kol. (2019) *Metodická příručka pro plánování sociálních služeb obcí s obecním úřadem v Olomouckém kraji – Specifická část*. Ostrava: ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú.

Stav k 30. 12. 2019

OBSAH

Seznam zkratk	9
Slovníček základních pojmů	10
Úvod	11
Způsob Hodnocení procesu plánování sociálních služeb	12
1 Plánovací lokalita SO ORP Hranice	14
1.1 Vymezení území	14
1.1.1 Popis území	14
1.1.2 Demografický vývoj	14
1.1.3 Demografická prognóza do roku 2030	16
1.2 Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Hranice.....	18
1.2.1 KO 1 Legitimita	19
1.2.2 KO 2 Popis aktuální situace	20
1.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	20
1.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování	20
1.2.5 KO 5 Zapojování.....	21
1.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	22
1.2.7 KO 7 Informovanost	23
1.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu	24
1.3 Doporučení.....	24
2 Plánovací lokalita SO ORP Jeseník.....	27
2.1 Vymezení území	27
2.1.1 Popis území	27
2.1.2 Demografický vývoj	27
2.1.3 Demografická prognóza do roku 2030	29
2.2 Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Jeseník	31
2.2.1 KO 1 Legitimita	32
2.2.2 KO 2 Popis aktuální situace	33
2.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	34
2.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování	35
2.2.5 KO 5 Zapojování.....	36
2.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	37
2.2.7 KO 7 Informovanost	38
2.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu	38
2.3 Doporučení.....	39
3 Plánovací lokalita SO ORP Konice.....	42
3.1 Vymezení území	42
3.1.1 Popis území	42

3.1.2	Demografický vývoj	42
3.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	44
3.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Konice	46
3.2.1	KO 1 Legitimita	47
3.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	48
3.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	49
3.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	50
3.2.5	KO 5 Zapojování.....	51
3.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	52
3.2.7	KO 7 Informovanost	53
3.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	53
3.3	Doporučení.....	54
4	Plánovací lokalita SO ORP Lipník nad Bečvou	57
4.1	Vymezení území	57
4.1.1	Popis území	57
4.1.2	Demografický vývoj	57
4.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	59
4.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Lipník nad Bečvou.....	61
4.2.1	KO 1 Legitimita	62
4.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	63
4.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	64
4.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	64
4.2.5	KO 5 Zapojování.....	66
4.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	67
4.2.7	KO 7 Informovanost	68
4.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	69
4.3	Doporučení.....	69
5	Plánovací lokalita SO ORP Litovel.....	72
5.1	Vymezení území	72
5.1.1	Popis území	72
5.1.2	Demografický vývoj	72
5.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	74
5.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Litovel	76
5.2.1	KO 1 Legitimita	77
5.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	78
5.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	79
5.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	80
5.2.5	KO 5 Zapojování.....	81

5.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	82
5.2.7	KO 7 Informovanost	83
5.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	83
5.3	Doporučení.....	84
6	Plánovací lokalita SO ORP Mohelnice	86
6.1	Vymezení území	86
6.1.1	Popis území	86
6.1.2	Demografický vývoj	86
6.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	88
6.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Mohelnice	90
6.2.1	KO 1 Legitimita	91
6.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	92
6.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	93
6.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	94
6.2.5	KO 5 Zapojování.....	95
6.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	96
6.2.7	KO 7 Informovanost	97
6.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	97
6.3	Doporučení.....	98
7	Plánovací lokalita SO ORP Olomouc.....	100
7.1	Vymezení území	100
7.1.1	Popis území	100
7.1.2	Demografický vývoj	100
7.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	102
7.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Olomouc	104
7.2.1	KO 1 Legitimita	105
7.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	106
7.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	107
7.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	108
7.2.5	KO 5 Zapojování.....	109
7.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	110
7.2.7	KO 7 Informovanost	111
7.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	111
7.3	Doporučení.....	112
8	Plánovací lokalita SO ORP Prostějov	115
8.1	Vymezení území	115
8.1.1	Popis území	115
8.1.2	Demografický vývoj	116

8.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	118
8.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Prostějov	120
8.2.1	KO 1 Legitimita	121
8.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	122
8.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	123
8.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	124
8.2.5	KO 5 Zapojování.....	125
8.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	126
8.2.7	KO 7 Informovanost	127
8.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	127
8.3	Doporučení.....	128
9	Plánovací lokalita SO ORP Přerov	131
9.1	Vymezení území	131
9.1.1	Popis území	131
9.1.2	Demografický vývoj	131
9.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	133
9.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Přerov	135
9.2.1	KO 1 Legitimita	136
9.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	137
9.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	138
9.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	139
9.2.5	KO 5 Zapojování.....	140
9.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	141
9.2.7	KO 7 Informovanost	142
9.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	142
9.3	Doporučení.....	143
10	Plánovací lokalita SO ORP Šternberk.....	146
10.1	Vymezení území	146
10.1.1	Popis území	146
10.1.2	Demografický vývoj	146
10.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	148
10.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Šternberk	150
10.2.1	KO 1 Legitimita	151
10.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	152
10.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	153
10.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	154
10.2.5	KO 5 Zapojování.....	155
10.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	156

10.2.7	KO 7 Informovanost	157
10.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	157
10.3	Doporučení.....	158
11	Plánovací lokalita SO ORP Šumperk	161
11.1	Vymezení území	161
11.1.1	Popis území	161
11.1.2	Demografický vývoj	161
11.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	163
11.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Šumperk.....	165
11.2.1	KO 1 Legitimita	166
11.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	167
11.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	167
11.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	168
11.2.5	KO 5 Zapojování.....	169
11.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	170
11.2.7	KO 7 Informovanost	171
11.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	171
11.3	Doporučení.....	172
12	Plánovací lokalita SO ORP Uničov	175
12.1	Vymezení území	175
12.1.1	Popis území	175
12.1.2	Demografický vývoj	175
12.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	177
12.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Uničov.....	179
12.2.1	KO 1 Legitimita	180
12.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	181
12.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	182
12.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	183
12.2.5	KO 5 Zapojování.....	184
12.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	185
12.2.7	KO 7 Informovanost	186
12.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	186
12.3	Doporučení.....	187
13	Plánovací lokalita SO ORP Zábřeh	190
13.1	Vymezení území	190
13.1.1	Popis území	190
13.1.2	Demografický vývoj	190
13.1.3	Demografická prognóza do roku 2030	192

13.2	Hodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Zábřeh.....	194
13.2.1	KO 1 Legitimita	195
13.2.2	KO 2 Popis aktuální situace	196
13.2.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	197
13.2.4	KO 4 Řízení procesu plánování	198
13.2.5	KO 5 Zapojování.....	199
13.2.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	200
13.2.7	KO 7 Informovanost	201
13.2.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	201
13.3	Doporučení.....	202
14	Návrh řešení pro obce nezapojené do procesu plánování sociálních služeb v OK	205
14.1	Popis stavu a identifikace problémů	205
14.2	Formy zapojení obcí do procesu plánování.....	207
14.3	Návrh řešení	209
14.3.1	Principy komunikace s obcemi v rámci SO ORP	211
14.3.2	Poskytování zpětné vazby	212
14.3.3	Obecné výhody a nevýhody komunikačních nástrojů.....	214
15	Zdroje a použitá literatura.....	215
16	Přílohy	216
16.1	Příloha č. 1: Šablona Hodnocení procesu plánování sociálních služeb	216
16.1.1	KO 1 Legitimita	216
16.1.2	KO 2 Popis aktuální situace	217
16.1.3	KO 3 Kvalifikace a kompetentnost	218
16.1.4	KO 4 Řízení procesu plánování	218
16.1.5	KO 5 Zapojování.....	220
16.1.6	KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb.....	221
16.1.7	KO 7 Informovanost	222
16.1.8	KO 8 Zvyšování kvality procesu	223

SEZNAM ZKRATEK

CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj (z anglického Community-led Local Development)
DS	Domov pro seniory
DSO	Dobrovolný svazek obcí
FUA	Funkční městské oblasti (Functional Urban Area)
K	Kritéria
KISSoS	Krajský informační systém sociálních služeb
KO	Klíčová oblast
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
KRKOS	Krajská koordinační skupina
KÚOK	Krajský úřad Olomouckého kraje
MAS	Místní akční skupiny
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OK	Olomoucký kraj
ORP	Obec s rozšířenou působností
PS	Pracovní skupina
ŘS	Řídící skupina
SO	Správní obvod
SPRSS	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
ZSS	Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

SLOVNÍČEK ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Pracovní skupina	Pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů sociálních služeb jsou zpravidla v rámci plánování na ORP stanoveny pracovní skupiny obvykle v počtu od 3 do 6 pracovních skupin.
Řídící skupina/ manažerský tým	Řídící skupina, někdy označována jako manažerský tým, nastavuje celý proces zpracování střednědobého plánu, působí v celém procesu zpracování od přípravné části, stanovuje/schvaluje cíle, opatření, které vycházejí ze zpracovaných SWOT analýz a dalších analytických podkladů.
Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb	Strategický dokument obce schválený na dobu 3 let, který je výsledkem aktivního zjišťování potřeb osob na území obce a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů. Pokud je dodržena metodika komunitního plánování, je možné ho označit jako komunitní plán sociálních služeb. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb může být doplněn akčními plány zpracovanými na období jednoho roku.
Síť sociálních služeb	Souhrn sociálních služeb, které v dostatečné kapacitě, náležité kvalitě a s odpovídající místní dostupností napomáhají řešit nepříznivou sociální situaci osob a které jsou v souladu se zjištěnými potřebami osob a dostupnými finančními a jinými zdroji; síť sociálních služeb je součástí střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.
Formy služeb	Pobytová - Služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb Ambulantní - Služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování Terénní - Služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí
Druhy služeb	Vycházejí ze zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (ZSS) a jsou rozšířené pro potřebu plánování o kategorii Ostatní služby, které nejsou uvedeny v ZSS
Strategická neboli návrhová část sjednocuje terminologii pro Olomoucký kraj a pracuje s pojmy, které vycházejí ze zákona ZSS a z prováděcí vyhlášky č. 387/2017 Sb.:	
Vize	Vize je popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP, kterého chceme prostřednictvím realizace plánu dosáhnout. Vztahuje se k plánu jako celku. K naplnění vize by mělo dojít v dlouhodobém horizontu.
Hlavní (prioritní) cíle	Hlavní (prioritní) cíle rozvádí definovanou vizi. Jedná se o konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů dílčích a průřezových cílů. K naplnění hlavních cílů by mělo dojít ve střednědobém horizontu. <i>Hlavní cíle vycházejí ze zpracovaných SWOT analýz a dalších výše zmíněných analytických podkladů.</i>
Průřezové cíle	Průřezové cíle jsou v systémových oblastech ve střednědobém horizontu, které jdou napříč pracovními skupinami, např. zlepšování kvality.
Dílčí cíle	Dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle v konkrétních pracovních skupinách ve střednědobém horizontu na základě analytické části.
Opatření	Opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných dílčích a průřezových cílů. Opatření mají formu konkrétních návrhů.

Úvod

Metodická příručka pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností je vztažena k procesu plánování na území Olomouckého kraje. Navazuje na modul „Plánování sociálních služeb“ v aplikaci KISSoS. Obsahem této příručky je obecná část vztahující se k procesu plánování sociálních služeb na obecné úrovni, popis jednotlivých fází, jejich implementace a následná evaluace procesu. Metodika je přizpůsobená odborné úrovni a znalostem účastníků plánování sociálních služeb na ORP v Olomouckém kraji, které jsou na velice dobré úrovni. Z tohoto důvodu se metodická příručka zaměřila především na sjednocení struktury a obsahu jednotlivých plánů. V rámci popisu jednotlivých částí jsou uváděny příklady, které mohou být pro jednotlivé ORP inspirující. Vytvoření přehledné struktury metodiky umožňuje efektivní práci koordinátorů střednědobých plánů sociálních služeb v jednotlivých ORP, pro další rozšíření tématu odkazuje na již zpracované materiály, které jsou k dispozici na MPSV v sekci Plánování sociálních služeb (<https://www.mpsv.cz/cs/844>) nebo v odborných dokumentech.

Specifická část příručky je vtažena k jednotlivým plánujícím lokalitám/SO ORP s popisem aktuální fáze, ve které se tato lokalita/SO ORP nachází, s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu. Ve vztahu k obcím OK nezapojených do procesu plánování sociálních služeb bude navržen postup na jejich zapojení do procesu komunitního plánování. Minimální rozsah specifické části příručky je vymezen rozsahem minimálně 10 stran pro každou plánující lokalitu/SO ORP a 10 stran s návrhy řešení pro obce OK nezapojené do procesu plánování sociálních služeb.

Specifická část příručky je zpracována na základě metodik hodnocení: MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb¹ s přihlédnutím k dokumentu MPSV (2015) Minimální kritéria kvality plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni², které jsou upraveny autory pro potřeby ORP v Olomouckém kraji.

¹ Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

² Dostupné na https://www.mpsv.cz/files/clanky/23439/kriteria_111115.pdf.

ZPŮSOB HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

V rámci hodnocení procesu plánování SO ORP je vždy uvedeno vymezení území a jeho základní demografické charakteristiky včetně prognózy. Dále je provedeno zhodnocení současného procesu plánování sociálních služeb. U každého ORP je krátce zhodnocena fáze a územní průmět procesu plánování sociálních služeb.

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritéria kvality plánování sociálních služeb procesu vychází z terminologie MPSV (2007).

Existují kritéria pro vyhodnocení kvality plánování sociálních služeb, která lze rozdělit do 8 klíčových oblastí hodnocení. Tyto oblasti se člení na jednotlivá kritéria a důkazy/indikátory. Základní členění je v níže uvedené tabulce. Další informace lze najít v dokumentu Kritéria kvality plánování sociálních služeb³.

Tabulka 0.1: Přehled klíčových oblastí hodnocení kvality

Klíčová oblast	Popis	Předmětem hodnocení je, zda:
1 Legitimita	Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.	1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb. 1.2. Je schválen záměr tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria. 1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.
2 Popis aktuální situace	Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.	2.1. Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje. 2.2. Zjišťování potřeb existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné. 2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.
3 Kvalifikace a kompetentnost	Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.	3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu. 3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.
4 Řízení procesu plánování	Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.	4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic. 4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb. 4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují. 4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování. 4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

³ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

Klíčová oblast	Popis	Předmětem hodnocení je, zda:
5 Zapojování	Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).	5.1. Je doložen postup zapojování. 5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování. 5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.
6 Plán rozvoje sociálních služeb	Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.	6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti. 6.2 V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb. 6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli. 6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními
7 Informovanost	Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.	7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován. 7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.
8 Zvyšování kvality procesu	Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.	8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu. 8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

Zdroj: MPSV (2007) *Kritéria kvality plánování sociálních služeb*, upraveno autory.

Hodnocení kritérií probíhá na škále:

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

1 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP HRANICE

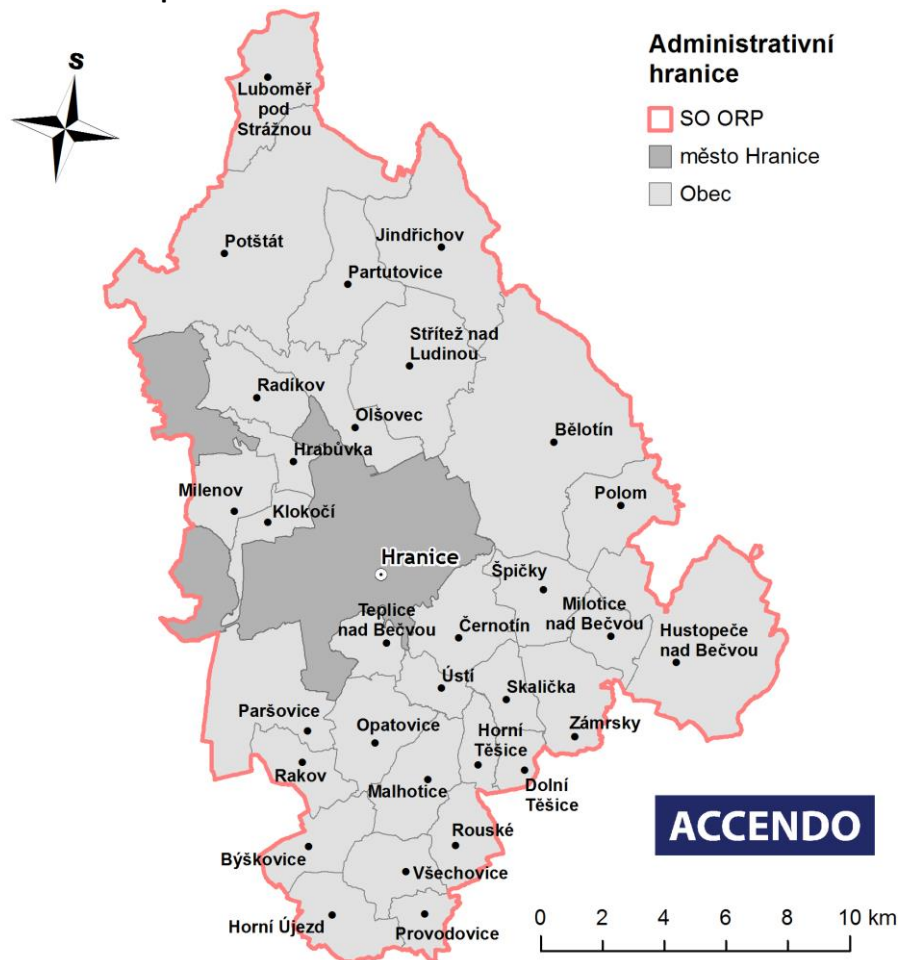
1.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

1.1.1 Popis území

Hranice jsou významným kulturním a průmyslovým městem o rozloze téměř 50 km². Jsou umístěny v Moravské bráně, která z historického hlediska slouží jako významná spojnice mezi Moravou a Slezskem. První písemná známka o městě se datuje do roku 1169.

K 1. 1. 2019 měl celý SO ORP Hranice 32 obcí, 2 z nich se statutem města (Hranice a Potštát) a městys Hustopeče nad Bečvou. K 1.1.2016 vznikla obec Luboměř pod Strážnou z vojenského újezdu Libavá.

Obrázek 1.1: Mapa administrativního členění SO ORP Hranice

Zdroj: ACCENDO, 2019.

1.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Hranice žije 18 057 obyvatel k 1.1.2019, což tvoří 53,1 % obyvatel celého SO ORP Hranice. Další obce nad 1 000 obyvatel jsou Běloutín, Hustopeče nad Bečvou a Potštát. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009-2019 bylo zaznamenáno v Běloutíně, ve kterém za 10 let přibýlo 137 obyvatel, což představuje 8% nárůst, další obce, které zaznamenaly populační nárůst o více než 40 obyvatel, jsou Skalička (+74) a Teplice nad Bečvou (+50). Naopak nejvíce obyvatel ztratily Hranice, které populačně klesly o 1 245 obyvatel, což představuje 6% pokles, další obce, které měly největší populační ztrátu, jsou Hustopeče nad Bečvou (-39), Střítež nad Ludinou (-27) a Horní Újezd (-23).

Tabulka 1.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Hranice v letech 2009 a 2019

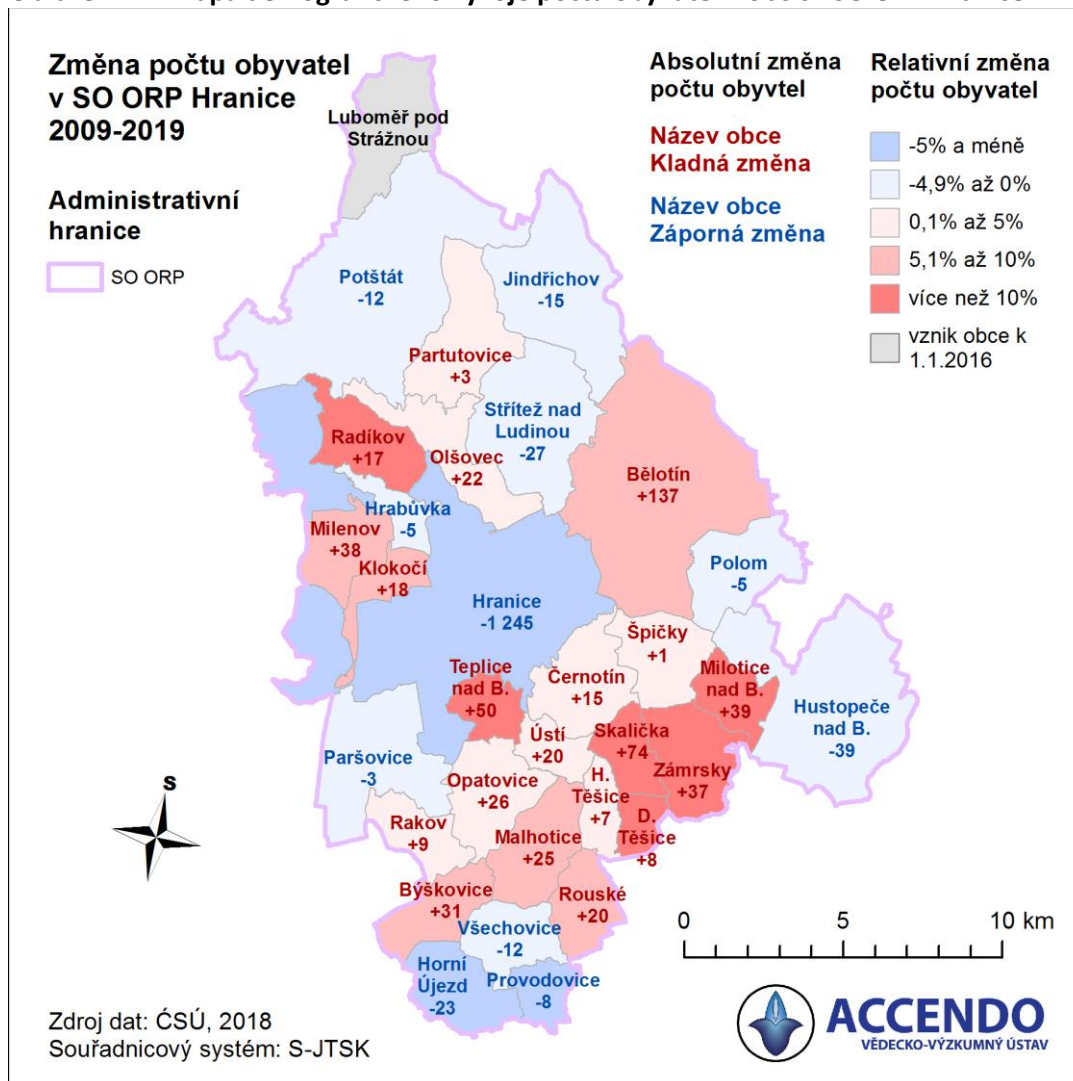
Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Hranice	19 302	18 057	-1 245	-6%	14,2%	20,0%
Bělotín	1 701	1 838	137	8%	11,7%	16,0%
Hustopeče nad Bečvou	1 810	1 771	-39	-2%	12,8%	19,3%
Potštát	1 191	1 179	-12	-1%	15,5%	22,2%
Všechnovice	876	864	-12	-1%	13,9%	17,5%
Střítež nad Ludinou	845	818	-27	-3%	16,4%	19,7%
Opatovice	787	813	26	3%	14,4%	17,1%
Černotín	755	770	15	2%	11,9%	18,3%
Skalička	542	616	74	14%	12,0%	13,5%
Ústí	540	560	20	4%	13,3%	19,6%
Partutovice	505	508	3	1%	10,7%	17,5%
Olšovec	472	494	22	5%	13,6%	18,2%
Jindřichov	476	461	-15	-3%	18,7%	21,7%
Milenov	392	430	38	10%	13,3%	15,6%
Býškovice	385	416	31	8%	13,0%	20,2%
Horní Újezd	439	416	-23	-5%	17,5%	26,0%
Rakov	402	411	9	2%	14,4%	18,0%
Paršovice	396	393	-3	-1%	14,1%	14,8%
Teplice nad Bečvou	334	384	50	15%	15,0%	19,5%
Malhotice	342	367	25	7%	13,5%	15,5%
Hrabůvka	312	307	-5	-2%	17,3%	20,8%
Milotice nad Bečvou	250	289	39	16%	17,2%	16,6%
Špičky	286	287	1	0%	16,4%	17,8%
Polom	288	283	-5	-2%	10,8%	14,5%
Klokočí	241	259	18	7%	16,6%	17,8%
Rouské	237	257	20	8%	13,9%	18,7%
Zámrský	215	252	37	17%	19,1%	21,0%
Radíkov	144	161	17	12%	13,9%	17,4%
Horní Těšice	149	156	7	5%	18,8%	20,5%
Provodovice	151	143	-8	-5%	15,2%	16,8%
Luboměř pod Strážnou	-	115	-	-	-	17,4%
Dolní Těšice	58	66	8	14%	19,0%	15,2%
Celkem SO ORP	34 823	34 141	-797	14%	14,1%	19,2%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Pozn.: „-“ žádné údaje

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je pak v obci Horní Újezd (26 %), v obci byl rovněž zaznamenán největší nárůst podílu seniorů mezi lety 2008 až 2018 a to o 8,4 %. Nad 20 % seniorů mají pak obce Potštát, Jindřichov, Zámrský, Hrabůvka, Horní Těšice, Býškovice a Hranice. Kromě již zmíněného Horního Újezdu byl rychlý nárůst seniorské složky (více jak o 6 %) zaznamenán rovněž v Býškovících, Partutovicích, Potštátě, Hustopečích nad Bečvou, Černotíně a Ústí.

Obrázek 1.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Hranice

1.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Hranice** měl mezi lety 1991-1994 rostoucí trend, na jehož vrcholu dosáhl 35 356 obyvatel, od roku 1994 docházelo k postupnému poklesu. K **1. 1. 2018** byl počet obyvatel **34 269**, demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 1 500 obyvatel do roku 2030. V samotných **Hranicích** počet obyvatel od roku 1991 (**19 908**) také narůstal, v roce 1994 dosáhl svého maxima (20 339) a od tohoto roku klesá až na **18 213 obyvatel v roce 2018**. Dle prognózy je předpokládán pokles až na hodnotu 17 503 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Hranic**⁴, pak pozorujeme kontinuální nárůst obyvatel z **15 025 v roce 1991** na **16 056 v roce 2018** (viz graf v příloze *Vývoj počtu obyvatel v zázemí Hranic*). Populační prognóza do roku 2030 předpokládá pokles populace o zhruba 750 obyvatel na hodnotu **15 217**.

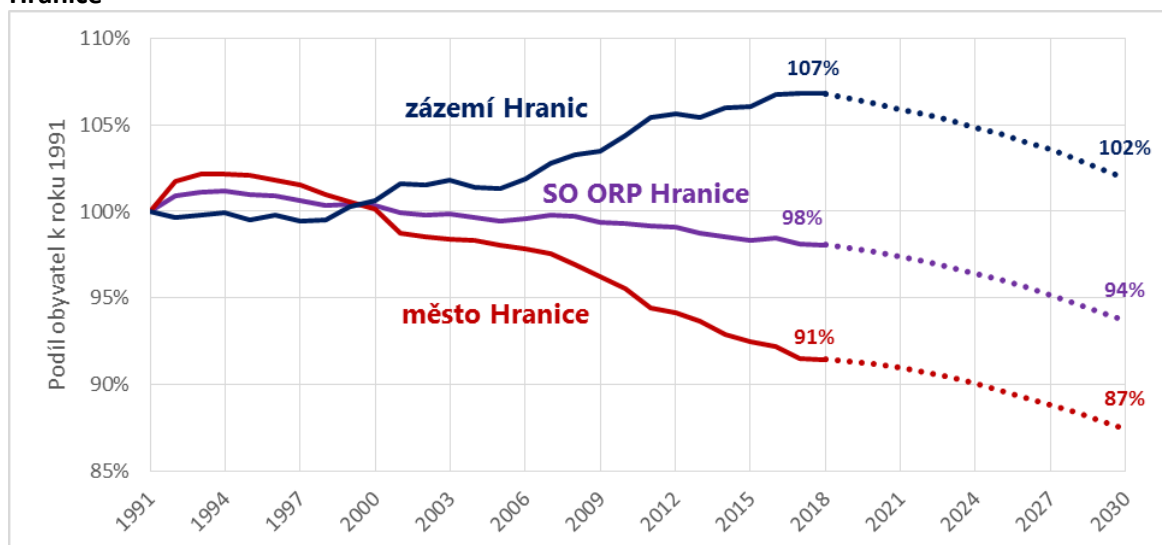
Tabulka 1.2: Počet obyvatel v Hranicích a jejich zázemí v letech 1991, 2001, 2018 a prognóza do roku 2030

	1991	2001	2011	2018	2030
SO ORP Hranice	34 933	34 920 ▼	34 649 ▼	34 269 ▼	32 719 ▼
Město Hranice	19 908	19 655 ▼	18 804 ▼	18 213 ▼	17 503 ▼
Zázemí Hranic	15 025	15 265 ▲	15 845 ▲	16 056 ▲	15 217 ▼

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

⁴ Správní obvod bez samotného města.

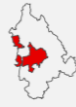

Obrázek 1.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2018 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Hranice

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 8 %, lidí v produktivním věku o 19 %, počet seniorů naopak vzroste o 16 %. V samotných Hranicích je situace obdobná s tím rozdílem, že počet dětí poklesne o něco méně (9 %). V zázemí města poté sledujeme výrazný pokles dětí, a to o 30 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 1.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Hranice 				Město Hranice 				Zázemí Hranic 			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	5 209	4 228	▼ -981	-19%	2 745	2 504	▼ -241	-9%	2 464	1 724	▼ -740	-30%
 15-64	22 667	21 087	▼ -1 580	-7%	11 948	10 939	▼ -1 009	-8%	10 719	10 148	▼ -571	-5%
 65+	6 393	7 404	▲ 1 011	16%	3 520	4 060	▲ 540	15%	2 873	3 344	▲ 471	16%
Celkem	34 269	32 719	▼ -1 550	-5%	18 213	17 503	▼ -710	-4%	16 056	15 217	▼ -839	-5%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

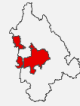

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Hranic se sníží ze současných 15,3 % na 11,3%, což představuje pokles o -4 %. Jak již bylo uvedeno výše, v samotném městě je předpokládán mírnější pokles dětské složky o 0,8 % (celkem 14,3 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejvíce ve městě Hranicích (-3,1 %, na 62,5 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP je tento pokles mírnější (-0,1 %, na 66,7 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 4,0 %, na 22,6 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Hranicích a v jejich zázemí (23,2 %; 22,0 %). Pro město jde o nárůst o 3,9 %, pro zázemí o 4,1 % (repektive o 540 a o 471 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže, podrobné tabulky pro muže a ženy jsou obsaženy v příloze.

Tabulka 1.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Hranice 			Město Hranice 			Zázemí Hranic 		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	15,2%	12,9%	▼ -2,3%	15,1%	14,3%	▼ -0,8%	15,3%	11,3%	▼ -4,0%
 15-64	66,1%	64,4%	▼ -1,7%	65,6%	62,5%	▼ -3,1%	66,8%	66,7%	▼ -0,1%
 65+	18,7%	22,6%	▲ 4,0%	19,3%	23,2%	▲ 3,9%	17,9%	22,0%	▲ 4,1%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

1.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP HRANICE

Krátké zhodnocení procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Hranice:

V současné době (tj. k 1.8.2019) zpracovávají Střednědobý plán sociálních služeb SO ORP Hranice na roky 2020 až 2022, který je ve fázi tvorby návrhové části. Plán se bude schvalovat na podzim 2019. V předchozím období neplánovaly, aktivity pro sociální služby byly řešeny v rámci strategického plánování. Zapojení do plánování bylo nabídnuto všem obcím. Rovněž se plánování účastní Mikroregion Hranicko⁵ a MAS Hranice⁶.

Tabulka 1.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Hranice

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Město Hranice
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Obce: Běloutín, Hustopeče nad Bečvou, Střítež nad Ludinou, Opatovice, Olšovec, Milotice nad Bečvou, Špičky, Polom, Klokočí, Provodovice
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	MAS Hranicko (Býškovice, Černotín, Dolní Těšice, Horní Újezd, Horní Těšice, Hrabůvka, Jindřichov, Luboměř pod Strážnou, Malhotice, Milenov, Paršovice, Partutovice, Potštát, Radíkov, Rakov, Rouské, Skalička, Teplice nad Bečvou, Ústí, Všechnovice, Zámrský)
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	---

V současné době mají řídicí skupinu a 3 pracovní skupiny zaměřené na:

PS 1 Rodina s dětmi a jednotlivci

PS 2 Senioři a osoby se zdravotním postižením

PS 3 Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené.

⁵ Mikroregion Hranicko je dobrovolný svazek 22 obcí, který byl založen za účelem realizace společných projektů a spolupráce v oblasti hospodářského a kulturního života obcí. K 1.1.2015 má Mikroregion Hranicko celkem 22 členských obcí: Běloutín, Býškovice, Černotín, Dolní Těšice, Horní Těšice, Horní Újezd, Hranice, Hustopeče nad Bečvou, Jindřichov, Klokočí, Milotice nad Bečvou, Opatovice, Partutovice, Polom, Potštát, Radíkov, Skalička, Střítež nad Ludinou, Špičky, Ústí, Všechnovice, Zámrský. Zdroj: <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko>

⁶ MAS Hranicko z. s. je organizací typu "místní akční skupina" (MAS), která působí na území správního obvodu ORP Hranice, členy jsou mikroregion Hranicko. Dále samostatnými členy jsou Běloutín, Býškovice, Hustopeče nad Bečvou, Partutovice, **Rouské**, Skalička, Střítež nad Ludinou, **Teplice nad Bečvou**. Tučně jsou uvedeny obce, které nejsou členy mikroregionu Hranicko. <http://www.regionhranicko.cz/mas-hranicko/o-sdruzeni/predmet-cinnosti>

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)⁷, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

1.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Rada města Hranic schválila usnesením č. 320/2019 – RM ze dne 9. 4. 2019 vytvoření Plánu sociálních služeb.

K1.2. Je schválen záměr⁸ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Rada města Hranic schválila usnesením č. 320/2019 – RM ze dne tvorbu SPRSS přípravu tohoto dokumentu, územní dosah, částečný časový harmonogram a organizační struktura. Poslání a cíl procesu bude projednán na jednání RmH v září 2019.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Plánované schválení dokumentu zastupitelstvem města Hranice se předpokládá na podzim 2019. Plánovaný proces schvalování: 1) Komise pro sociální věci a byty, 2) Mikroregion, 3) Rada města Hranic, 4) Zastupitelstvo města Hranic.

⁷ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

⁸ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

1.2.2 KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů⁹ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Analytická část je zpracována z dostupných údajů, včetně průzkumu poskytovatelů a údajů z KISSoS

K2.2. Zjišťování potřeb¹⁰ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Byl proveden průzkum poskytovatelů, uživatelů (senioři, zadluženost atd.) na základě dostupných dat.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Potřeby jsou vyhodnoceny v kontextu možných finančních zdrojů.

1.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Každá odborná pozice uvedená v organizační struktuře má stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, v rámci metodické podpory by realizován kurz pro řídící skupinu a pro vedoucí pracovních skupin.

1.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

⁹ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

¹⁰ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Organizační struktura je vymezena včetně jmenování řídicí skupiny a pracovní skupiny. Rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic jsou popsány ve schváleném jednacím řádu řídicí skupiny a organizačním řádu pracovních skupin pro plánování sociálních služeb.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je schválen jednací řád řídicí skupiny a organizační řád pracovní skupiny pro plánování sociálních služeb.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Na prvním jednání byly členové řídicí seznámeny jednacím řádem řídicí skupiny a členovou pracovní skupiny byly seznámeny s organizačním řádem pracovní skupiny pro plánování sociálních služeb.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Konsensuální rozhodování ve skupinách je uplatňováno ve většině případů, pokud je to možno.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je zajištěna, členové ŘS/PS jsou informováni jak na jednání ŘS/PS, tak mailovou formou a mají se možnost vyjadřovat v celém procesu.

1.2.5 KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup¹¹ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postup zapojování obsahuje všechny body v 5.1 a zahrnuje zapojování všech aktérů – viz zápisy z pracovních skupin.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Zadavatelé, poskytovatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování. Uživatelé jsou zastoupeni zprostředkovaně nebo jako hosté.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Poskytovatelé a zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb. Veřejnost a uživatelé budou mít možnost se k SPRSS vyjádřit prostřednictvím veřejného připomínkování, které bude na webu města na podzim 2019.

1.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

¹¹ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti¹².

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	SPRSS není dokončen, v současné době neobsahuje všechny náležitosti.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	U opatření je v položce druh služby uvedena kategorie 34 ostatní služby, které nejsou uvedené v ZSS

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

1.2.7 KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

¹² Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Občané do současné doby nebyli informováni. V srpnu 2019 budou informováni prostřednictvím Hranického měsíčníku a na podzim 2019 budou seznámeni prostřednictvím webu města a bude jim dána možnost se SPRSS vyjádřit.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Občané do dnešního dne nebyli informováni, plánuje se informování formou zpravodaj Hranic.

1.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	SPSS v současné době není dokončen.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	SPSS v současné době není dokončen.

1.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy, závaznosti a validity Střednědobého plánu sociálních služeb na SO ORP Hranice doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv) a spolků/svazků, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o Mikroregion Hranicko a MAS Hranicko. Dokument by měly vzít na vědomí nejvyšší orgány spolků, a to jejich valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v Radě svazku Mikroregionu Hranicko. Doporučení je vztaženo k místním zvyklostem, např. zástupce MAS je zde členem řídicí skupiny.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: Zvážit pro příští SPRSS využití sociologického průzkumu potřeb uživatelů, případně potenciálních uživatelů, a to buď kvalitativními metodami (skupinové diskuze, polo-strukturované

rozhovory) nebo kvantitativními metodami (standardizované rozhovory např. se seniory, kteří využívají, ale i nevyužívají sociální služby v celém SO ORP).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin a manažera komunitního plánování formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

Proces je v pořádku, tudíž bez připomínek a doporučení.

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností a s uživateli na podzim, před jeho schvalováním.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je ve stadiu zpracování, proto pouze doporučujeme dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Zvolit vhodnou přehlednou vizuální formu katalogu (velká písmena, vhodné barevné rozlišení jednotlivých služeb, jednoduchost a přehlednost). Lze využít i možnosti kartografického zobrazení umístění služeb formou map, včetně bezbariérových tras ve městě.

D7.2: Zvážit možnost vytvoření samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb v SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.).

D7.3: Zvážit možnost využití kartografického zobrazení umístění sociálních služeb formou map, včetně bezbariérových tras ve městě.

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Nastavit implementaci dle „Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování.

D8.2: Vyvářet jednoleté akční plány.

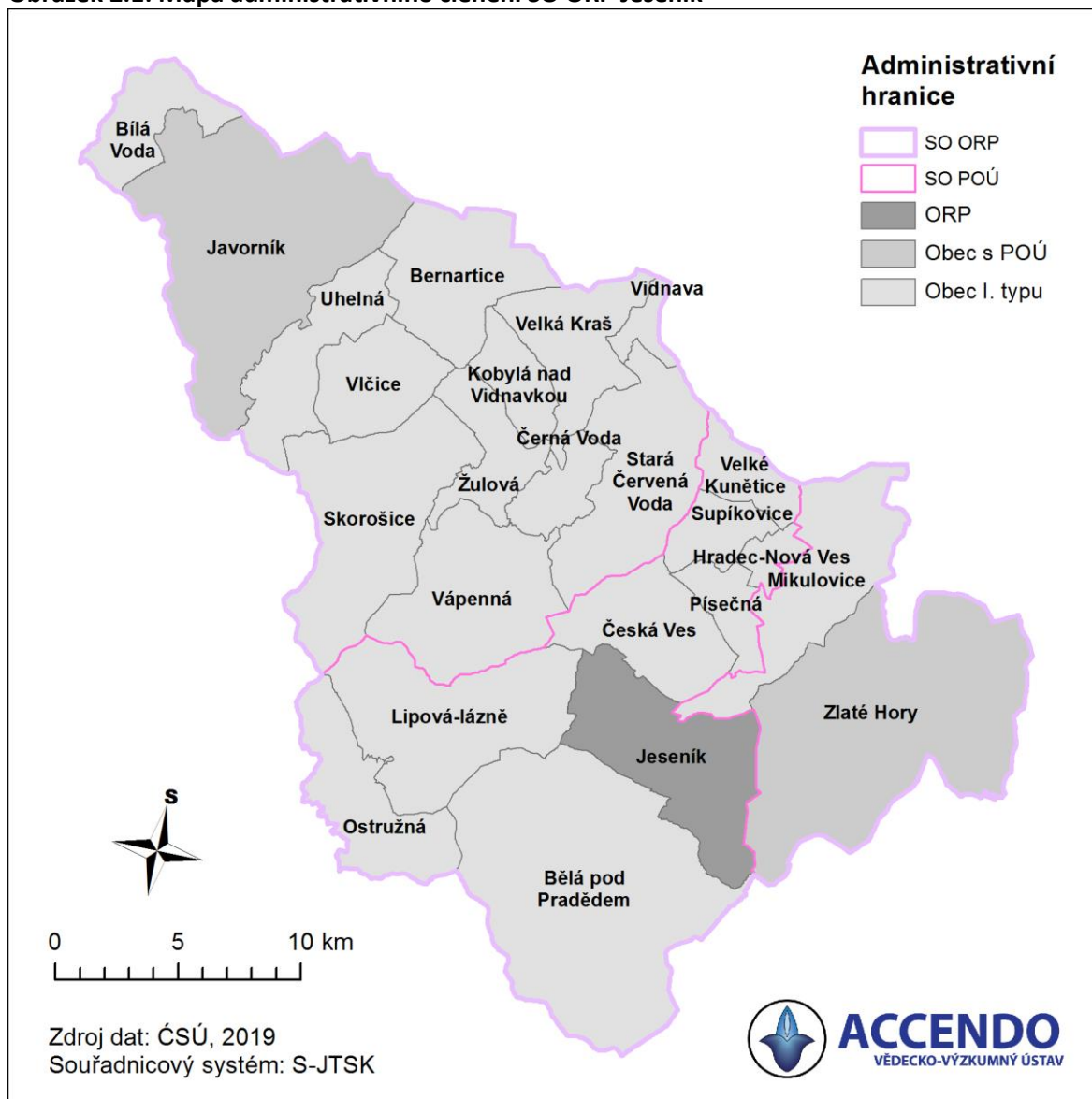
2 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP JESENÍK

2.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

2.1.1 Popis území

Jeseník (do roku 1947 Frývaldov) je slezské lázeňské město, které se nachází na soutoku říček Bělé a Staříče, 71 km severně od Olomouce. S rozlohou 38,22 km² je největším městem v české části historického území nízkého knížectví. Celý SO ORP Jeseník měl k 1. 1. 2019 24 obcí, 5 z nich se statusem města (Javorník, Jeseník, Vidnava, Zlaté Hory a Žulová). V rámci SO ORP Jeseník jsou vymezeny dva SO POÚ a to Zlaté Hory a Javorník.

Obrázek 2.1: Mapa administrativního členění SO ORP Jeseník

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

2.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Jeseník žije 11 192 obyvatel k 1.1.2019, což tvoří 29,2 % obyvatel celého SO ORP Jeseník. Další obce nad 1 000 obyvatel jsou Zlaté Hory, Javorník, Mikulovice, Česká Ves, Lipová-lázně, Bělá pod Pradědem, Vápenná, Vidnava a Žulová. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009-2019 bylo zaznamenáno v obci Hradec-Nová Ves, ve které za 10 let přibýlo 102 obyvatel, což představuje 33% nárůst. Žádné další obce nárůst nezaznamenaly. Naopak nejvíce obyvatel ztratil

Jeseník, který populačně klesl o 907 obyvatel, což představuje 7% pokles, další obce, které měly největší populační ztrátu, jsou Zlaté Hory (-449) a Lipová-lázně (-346).

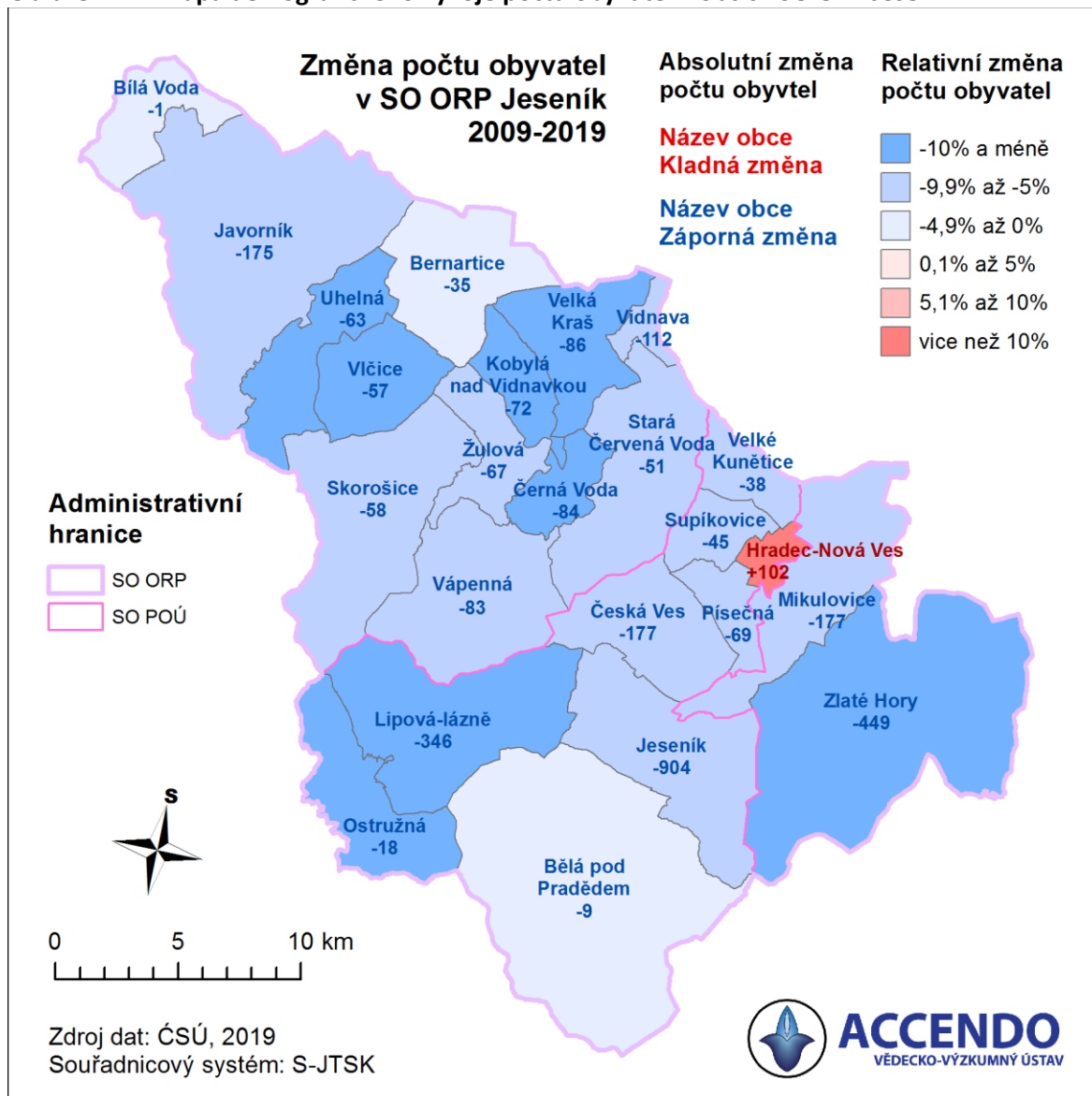
Tabulka 2.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Jeseník v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Jeseník	12 096	11 192	-904	-7%	14,75%	23,13%
Zlaté Hory	4 245	3 796	-449	-11%	13,78%	22,89%
Javorník	2 943	2 768	-175	-6%	15,02%	21,93%
Mikulovice	2 702	2 525	-177	-7%	14,77%	21,62%
Česká Ves	2 593	2 416	-177	-7%	10,07%	19,12%
Lipová-lázně	2 519	2 173	-346	-14%	13,22%	22,18%
Bělá pod Pradědem	1 799	1 790	-9	-1%	12,73%	17,77%
Vápenná	1 402	1 319	-83	-6%	11,13%	18,88%
Vidnava	1 394	1 282	-112	-8%	13,77%	20,83%
Žulová	1 314	1 247	-67	-5%	11,42%	21,81%
Písečná	1 047	978	-69	-7%	11,17%	18,00%
Bernartice	917	882	-35	-4%	12,87%	15,53%
Velká Kraš	820	734	-86	-10%	13,29%	16,35%
Skorošice	780	722	-58	-7%	14,49%	22,58%
Supíkovice	711	666	-45	-6%	11,53%	21,02%
Stará Červená Voda	675	624	-51	-8%	12,59%	16,67%
Velké Kunětice	597	559	-38	-6%	10,89%	16,99%
Černá Voda	616	532	-84	-14%	16,23%	22,56%
Uhelná	550	487	-63	-11%	14,91%	23,41%
Hradec-Nová Ves	308	410	102	33%	14,29%	16,34%
Vlčice	457	400	-57	-12%	14,66%	19,75%
Kobylá nad Vidnavkou	437	365	-72	-16%	20,82%	29,32%
Bílá Voda	308	307	-1	0%	9,09%	15,96%
Ostružná	174	156	-18	-10%	16,09%	21,15%
Celkem SO ORP	41 404	38 330	-3 074	-7%	13,67%	21,30%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je pak v obci Kobylá nad Vidnavkou (29 %). Největší nárůst podílu seniorů je pak zaznamenán v obci Žulová (10,39 %). Nad 20 % seniorů má více než polovina obcí (Kobylá nad Vidnavkou, Uhelná, Jeseník, Zlaté Hory, Skorošice, Černá Voda, Javorník, Žulová, Mikulovice, Ostružná, Supíkovice, Vidnava). Kromě již zmíněné Žulové byl rychlý nárůst seniorské složky (více jak o 8 %) zaznamenán rovněž v obcích Supíkovice, Zlaté Hory, Česká Ves, Lipová-lázně, Kobylá nad Vidnavkou, Uhelná, Jeseník a Skorošice.

Obrázek 2.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Jeseník

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

2.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Jeseník** má od roku 1995 klesající trend. K **31. 12 2019** byl počet obyvatel **38 330**, demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 2 700 obyvatel do roku 2030. V samotném Jeseníku počet obyvatel od roku 1991 (**13 112**) mírně vzrostl, od roku 1997 již však má klesající trend, který stále trvá (**11 192 obyvatel v roce 2019**). Dle prognózy je předpokládán pokles až na hodnotu 10 503 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Jeseníku**¹³, pak také pozorujeme kontinuální pokles obyvatel. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá pokles populace z původních **27 138 v roce 2019** o zhruba 2 000 obyvatel na hodnotu **25 128**.

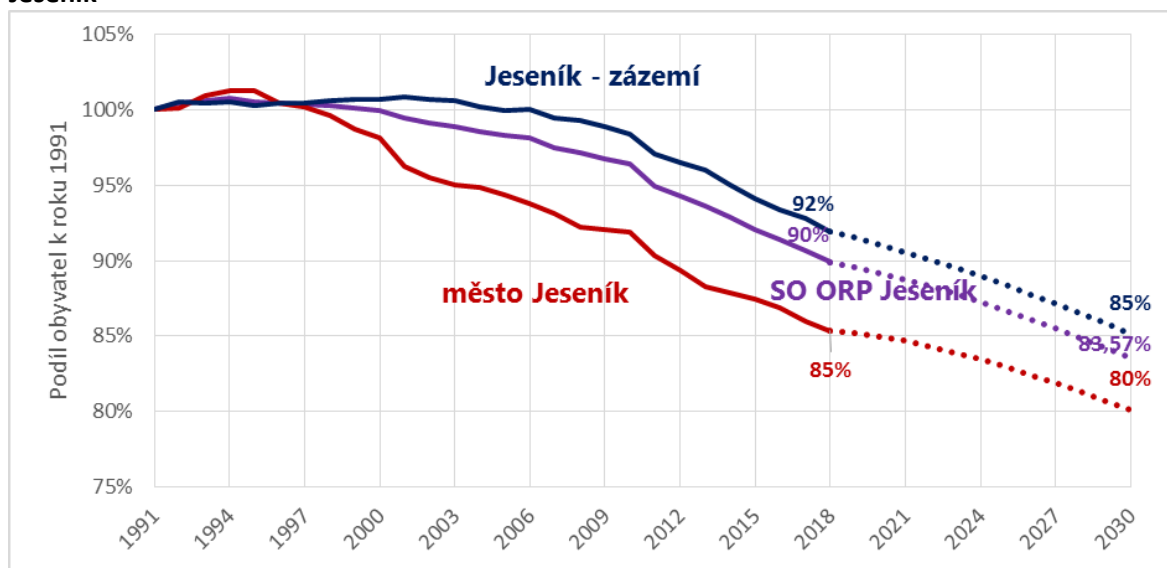
¹³ Správní obvod bez samotného města.

Tabulka 2.2: Počet obyvatel v Jeseníku a jeho zázemí v letech 1991, 2001, 2019 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030	
SO ORP Jeseník	42 635	42 399	▼	40 486	▼	38 330	▼	35 631	▼
Město Jeseník	13 112	12 617	▼	11 841	▼	11 192	▼	10 503	▼
Jeseník - zázemí	29 523	29 782	▲	28 645	▼	27 138	▼	25 128	▼

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Obrázek 2.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2019 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Jeseník

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 17 %, lidí v produktivním věku o 10 %, počet seniorů naopak vzroste o 7 %. V samotném Jeseníku je situace u lidí v produktivním věku obdobná, počet dětí však vzroste o 1 %. V zázemí města poté sledujeme výrazný pokles dětí, a to o 24 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 2.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Jeseník				Město Jeseník				Jeseník - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
0 - 14	5 406	4 495	▼ -911	-17%	1 555	1 575	▲ 20	1%	3 851	2 920	▼ -931	-24%
15-64	24 759	22 362	▼ -2 397	-10%	7 048	6 234	▼ -814	-12%	17 711	16 127	▼ -1 584	-9%
65+	8 165	8 774	▲ 609	7%	2 589	2 694	▲ 105	4%	5 576	6 081	▲ 505	9%
Celkem	38 330	35 631	▼ -2 699	-7%	11 192	10 503	▼ -689	-6%	27 138	25 128	▼ -2 010	-7%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Jeseníku se sníží ze současných 14,2 % na 11,6%, což představuje pokles o 2,5 %. Jak již bylo uvedeno výše, v samotném městě je předpokládán mírný nárůst dětské složky o 1,1 % (celkem 15,0 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejvíce ve městě Jeseníku (-3,6 %, na 59,4 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP je tento pokles mírnější (-1,1 %, na 64,1 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 3,3 %, na 24,6 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Hranicích a v jejich zázemí (25,6 %; 24,2 %). Pro město jde o nárůst o 2,5 %, pro zázemí o 3,7 % (respektive o 105 a o 505 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 2.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Jeseník			Město Jeseník			Jeseník - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	14,1%	12,6%	▼ -1,5%	13,9%	15,0%	▲ 1,1%	14,2%	11,6%	▼ -2,5%
 15-64	64,6%	62,8%	▼ -1,8%	63,0%	59,4%	▼ -3,6%	65,3%	64,1%	▼ -1,1%
 65+	21,3%	24,6%	▲ 3,3%	23,1%	25,6%	▲ 2,5%	20,5%	24,2%	▲ 3,7%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

2.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP JESENÍK

Aktuální dokument je „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a služeb souvisejících na Jesenícku na období let 2018–2020. Aktuální plán schvaluje zastupitelstvo všech obcí v SO ORP Jeseník.

Tabulka 2.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Jeseník

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Jeseník
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Bernartice, Bělá pod Pradědem, Bílá Voda, Černá Voda, Česká Ves, Hradec-Nová Ves, Javorník, Kobylá nad Vidnavkou (člen ŘS), Lipová-lázně, Mikulovice, Ostružná, Písečná, Skorošice, Stará Červená Voda, Supíkovice, Uhelná, Vápenná, Velká Kraš, Velké Kunčice, Vidnava, Vlčice, Zlaté Hory, Žulová
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	všechny obce jsou sdružovány v mikroregionech i v MAS
4	Obce, které nejsou zapojeny žádným způsobem	

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)¹⁴, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

2.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Střednědobý plán byl schválen na 20. zasedání zastupitelstva města 14.12.2017, usnesení č. 988. Střednědobý plán je zároveň zasílán všem ostatním obcím v rámci SO ORP jednotlivě ke schválení. Zatím 19 obcí z 23 plán schválilo, 4 obce se do dnešního dne nevyjádřily. Předpokládáme, že i v těchto obcích bude plán schválen.

K1.2. Je schválen záměr¹⁵ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Záměr tvorby plánu rozvoje soc. služeb je součástí Střednědobého plánu rozvoje soc. služeb.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, plán rozvoje soc. služeb byl schválen 14.12.2017 na 20.zasedání ZM Jeseník, usn.č. 988

¹⁴ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

¹⁵ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

2.2.2 KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů¹⁶ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Analytická část je zpracována z dostupných údajů, existuje popis sociálních služeb, poskytovatelů a finanční náročnosti.

K2.2. Zjišťování potřeb¹⁷ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Vycházíme z informací poskytovatelů a jejich provedených analýz.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Potřeby jsou vyhodnoceny v kontextu možných finančních zdrojů.

¹⁶ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

¹⁷ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

2.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Požadavky na kvalifikaci nejsou stanoveny.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Školení bylo nabízeno, ale nikdo z členů PS této možnosti nevyužil. Pravidelně prochází školením manažer střednědobého plánování sociálních služeb.

2.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Vše je popsáno v SPRSS.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Pravidla jsou stanovena v SPRSS.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postupy práce a forma výstupů PS je obsažena v SPRSS.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, je uplatňováno konsensuální rozhodování.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	O všech změnách informujeme mailovou cestou a zároveň na PS/ŘS.

2.2.5 KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup¹⁸ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	V procesu postupu zapojování nám chybí harmonogram zapojování.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Zadavatelé i poskytovatelé jsou zapojeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování. Uživatelé mají možnost být zapojeni, ale možnosti zatím nevyužili. Možnost je otevřena veřejnosti. Nedávno vzešel z veřejnosti podnět na zastoupení uživatele.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	SPRSS je vyvěšen na webových stránkách města a také je k nahlédnutí v tištěné podobě v informačním centru města Jeseník. Všichni mají možnost se k SPRSS vyjádřit a připomínkovat jej.

¹⁸ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

2.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti¹⁹.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Implementační plán zatím není součástí SPRSS. Cíle tak nejsou vymahatelné. Obce nemají zpětnou vazbu.

Doporučení: Vytvořit akční plán, jehož součástí by byl implementační plán.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	V současnosti zahrnuje SPRSS pouze sociální služby. V minulosti byly služby rozděleny na sociální a návazné související služby.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

¹⁹ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

2.2.7 KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	V procesu aktualizace pracujeme na opatřeních a cílech postupu informování občanů. Probíhá aktualizace katalogu poskytovatelů soc. služeb vč. webových stránek. Probíhá setkání poskytovatelů na náměstí Jeseníku za účelem poskytnutí informací občanům.

Doporučení: Vnímáme, že je nutné využívat modernější metody informování. Chybí nám však čas a zdroje.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Monitorovací zpráva s hodnocením naplňování cílů a opatření je dokládána 1x ročně.

Doporučení: Součástí monitorovací zprávy by měla být také zpráva o četnosti a způsobech informování, anebo by to mohlo být součástí akčního plánu.

2.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Neexistují. Součástí návrhu nového střednědobého plánu/akčního plánu je zahrnout postupy pro monitorování a vyhodnocování do SPSS/akčního plánu.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Viz výše – tabulka K8.1.

2.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Legitimita je dodržena, jelikož plán schvalují jednotlivé obce, což je ale komplikovaný proces. Pro zvýšení efektivity procesu legitimacy, závaznosti a validity Střednědobého plánu sociálních služeb na SO ORP Jeseník doporučujeme dokument schválit svazkem obcí, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o Sdružení měst a obcí Jesenicka (SMOJ), které by mohlo rozšířit svoji činnost i o sociální oblast (projednat s Radou SMOJ). Dále projednat s MAS Vincenze Priessnitz pro Jesenicko. Dokument by měly vzít na vědomí nejvyšší orgány výše uvedených institucí, a to jejich valné hromady. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v Radách.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: Zvážit pro příští SPRSS využití sociologického průzkumu potřeb uživatelů, případně potenciálních uživatelů, a to buď kvalitativními metodami (skupinové diskuze, polo-strukturované rozhovory) nebo kvantitativními metodami (standardizované rozhovory např. se seniory, kteří využívají, ale i nevyužívají sociální služby v celém SO ORP).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Proškolení o procesu plánování sociálních služeb vedení města/radu, jejíž role je zcela zásadní, jednalo by se maximálně o ½ denní školení. Dále zvážit možnost proškolení i Radu SMOJ, případně Radu MAS (viz doporučení 1.1).

D3.2 Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin a manažera komunitního plánování formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

Proces je v pořádku.

D4.1: Pro nastavení časového souběhu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje nastavit další plán na období 2021 -2022. Doporučujeme dodržet termíny nastavené Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D4.2: Zvážit rozšíření řídicí skupiny o zástupce SMOJ (viz KO 1).

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností, s obcemi a s uživateli před jeho schvalováním. Možnosti připomínkování dokumentu občany přes současné komunikační kanály: zpravodaj, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně. Doporučujeme celý proces možnosti připomínkování jasně a transparentně popsat (viz níže):

Viz návrh pravidel:

Připomínkový materiál: xxxxx

Termín připomínkovacího řízení: 23. 09. 2019 – 23. 10. 2019 do 12:00 hod.

Kdo může připomínkovat:

- jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (občan jednotlivě nebo organizace)
- na připomínky podané v anonymní podobě nebude brán zřetel

Způsob podání připomínek:

Připomínky k návrhu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb lze podávat pouze v písemné podobě a na formuláři k tomu určeném, tzv. Připomínkový formulář je k dispozici na [www..](#)

- elektronickou poštou na adresu:
 - v předmětu mailu nutno uvést - „připomínkové řízení“
- osobně:
 - na sekretariát Odboru sociálních věcí xxxx
 - na podatelnu xxxxx ;
- poštou na adresu:
 - Na obálku uvést: Připomínkové řízení xxxx

Osoba pro konzultaci:

- koordinátorka komunitního plánování xxxxxx, e-mail, telefon.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je ve stadiu přípravy budoucího zpracování, proto pouze doporučujeme dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Zvolit vhodnou přehlednou vizuální formu katalogu (velká písmena, vhodné barevné rozlišení jednotlivých služeb, jednoduchost a přehlednost).

D7.2: Aktualizaci samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb v SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.).

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Nastavit implementaci dle „Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování.

D8.2: Vyvářet jednoleté akční plány s pravidelným vyhodnocením, které projedná každoročně řídicí skupina. Zvážit vytvoření zvláštní pracovní skupiny, která by prováděla monitoring naplňování cílů.

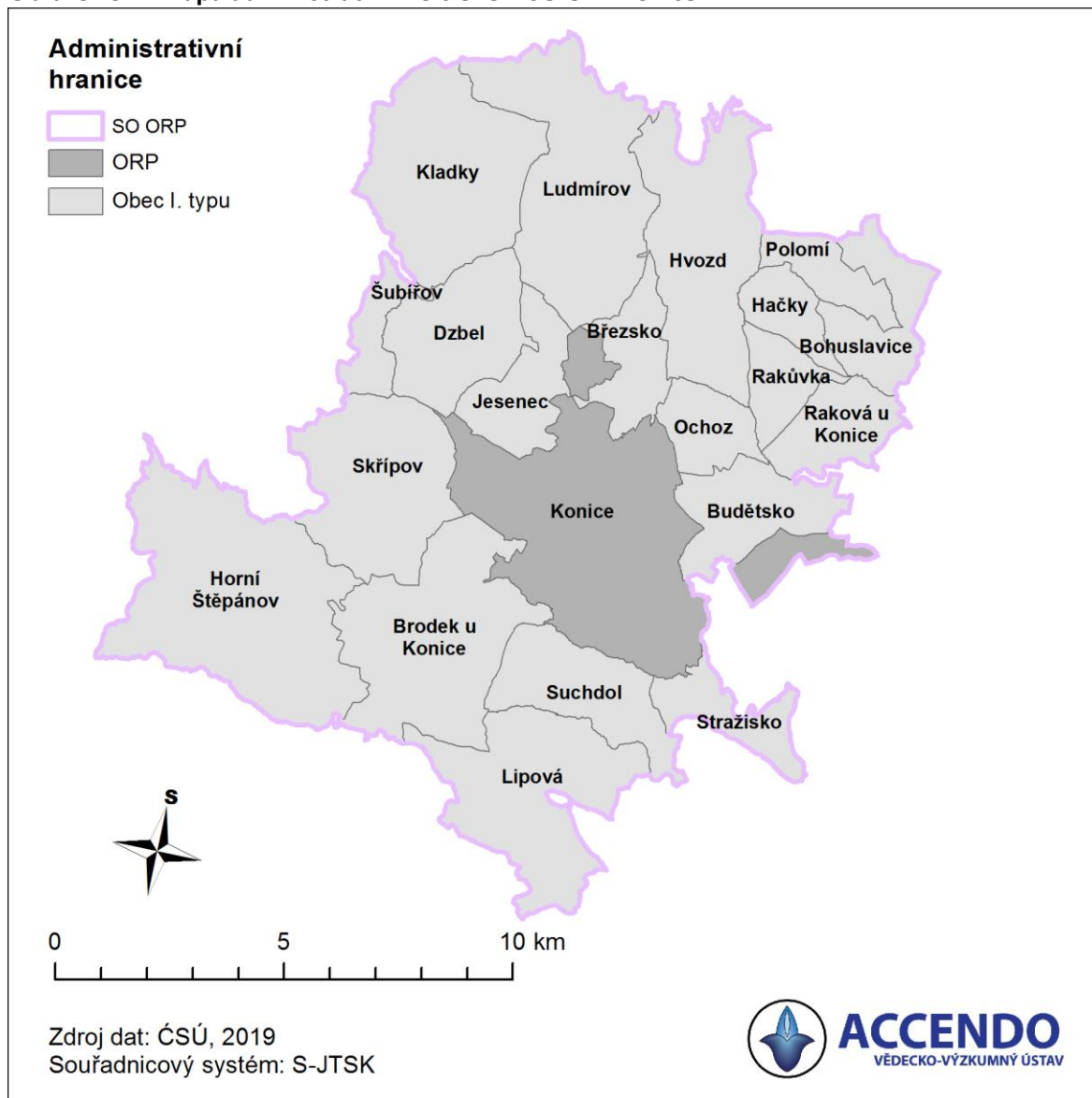
3 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP KONICE

3.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

3.1.1 Popis území

Konice je historickým, administrativním i společenským centrem oblasti mikroregionu Konicko. Leží v Olomouckém kraji, v oblasti Dražanské vrchoviny, asi 18 km od Prostějova a její rozloha je 24,43 km². Celý SO ORP Konice měl k 1. 1. 2019 21 obcí, z nichž pouze Konice má status města.

Obrázek 3.1: Mapa administrativního členění SO ORP Konice

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

3.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Konice žije 2 784 obyvatel k 1.1.2019, což tvoří 25,6 % obyvatel celého SO ORP Konice. Ve SO ORP nejsou další obce nad 1 000 obyvatel. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009-2019 bylo zaznamenáno v obci Budětsko, ve které za 10 let přibýlo 5 obyvatel. Naopak nejvíce obyvatel ztratila obec Brodek u Konice, které populačně klesly o 122 obyvatel, což představuje 13% pokles, další obce, které měly největší populační ztrátu, jsou Horní Štěpánov (-119) a Konice (-110).

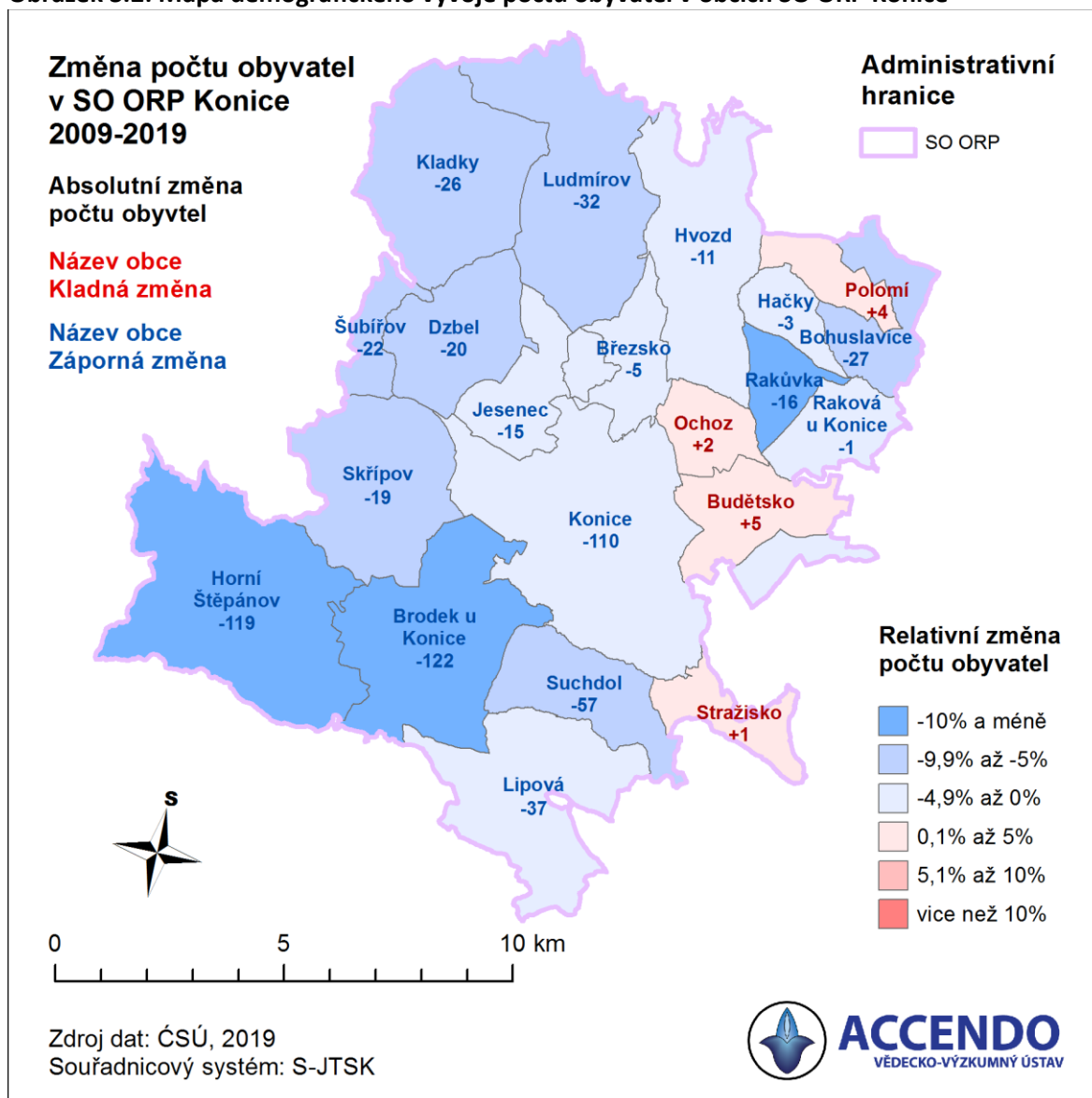
Tabulka 3.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Konice v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Konice	2 894	2 784	-110	-4%	13,75%	21,23%
Horní Štěpánov	1 012	893	-119	-12%	17,29%	18,70%
Brodek u Konice	922	800	-122	-13%	18,11%	24,00%
Lipová	755	718	-37	-5%	17,09%	22,98%
Hvozd	635	624	-11	-2%	13,86%	23,24%
Suchdol	651	594	-57	-9%	17,67%	22,39%
Ludmírov	587	555	-32	-5%	17,38%	24,14%
Bohuslavice	471	444	-27	-6%	13,59%	16,22%
Stražisko	429	430	1	0%	21,68%	24,65%
Budětsko	407	412	5	1%	14,00%	22,09%
Kladky	380	354	-26	-7%	20,53%	19,49%
Skřípov	356	337	-19	-5%	14,61%	18,10%
Jesenec	302	287	-15	-5%	25,50%	35,19%
Dzbel	265	245	-20	-8%	15,85%	21,63%
Šubířov	256	234	-22	-9%	23,05%	23,08%
Březsko	220	215	-5	-2%	15,00%	21,40%
Raková u Konice	200	199	-1	-1%	17,50%	22,11%
Ochoz	193	195	2	1%	13,47%	13,85%
Polomí	148	152	4	3%	16,89%	19,74%
Hačky	104	101	-3	-3%	30,77%	23,76%
Rakůvka	110	94	-16	-15%	16,36%	20,21%
Celkem SO ORP	11 297	10 667	-630	-6%	16,51%	21,79%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je pak v obci Jesenec (35,19 %), v obci byl rovněž zaznamenán největší nárůst podílu seniorů mezi lety 2009 až 2019 a to o 9,7 %. Nad 20 % seniorů mají pak veškeré obce s výjimkou obcí Polomí, Kladky, Horní Štěpánov, Skřípov, Bohuslavice a Ochoz. Kromě již zmíněného Jesence byl rychlý nárůst seniorské složky (více jak o 8 %) zaznamenán rovněž v obcích Hvozd a Budětsko.

Obrázek 3.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Konice

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

3.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Konice** má, s výjimkou v roce 1995, klesající trend. K **31. 12. 2019** byl počet obyvatel **10 667**, demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 900 obyvatel do roku 2030. V samotných **Konicích** počet obyvatel klesá od roku 1993 (**3 109 obyvatel**) na **2 784 obyvatel v roce 2019**. Výjimkou byl rok 2017, kdy počet obyvatel vzrostl z 2 757 (rok 2016) na 2 803. Dle prognózy je předpokládán pokles až na hodnotu 2 542 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Konic²⁰**, pak pozorujeme pokles z **8 791 obyvatel v roce 1991** na **7 883 v roce 2019**. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá další pokles populace o zhruba 660 obyvatel na hodnotu **7 219**.

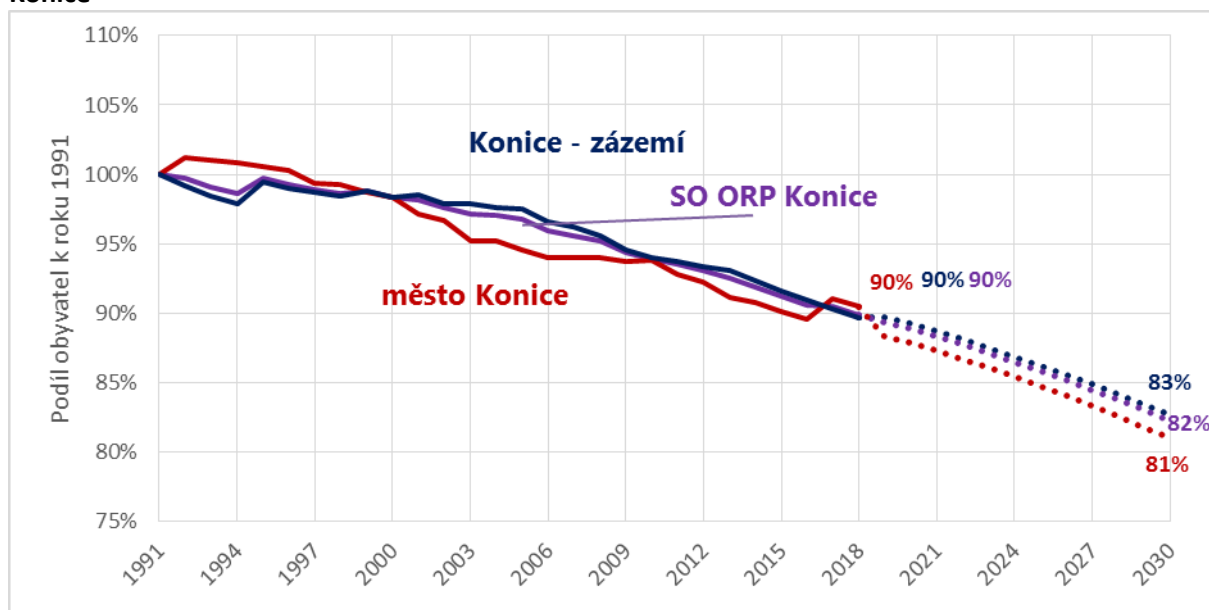
²⁰ Správní obvod bez samotného města.

Tabulka 3.2: Počet obyvatel v Konicích a jejich zázemí v letech 1991, 2001, 2019 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030	
SO ORP Konice	11 869	11 647	▼	11 099	▼	10 667	▼	9 761	▼
Město Konice	3 078	2 989	▼	2 857	▼	2 784	▼	2 542	▼
Konice - zázemí	8 791	8 658	▼	8 242	▼	7 883	▼	7 219	▼

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Obrázek 3.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2019 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Konice

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 28 %, lidí v produktivním věku o 10 %, počet seniorů naopak vzroste o 8 %. V samotných Konicích je situace obdobná s tím rozdílem, že počet dětí poklesne o něco více (40 %). V zázemí města poté sledujeme pokles dětí, o 23 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 3.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Konice				Město Konice				Konice - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	1 466	1 058	▼ -408	-28%	397	240	▼ -157	-40%	1 069	818	▼ -251	-23%
 15-64	6 877	6 188	▼ -689	-10%	1 796	1 626	▼ -170	-9%	5 081	4 562	▼ -519	-10%
 65+	2 324	2 515	▲ 191	8%	591	676	▲ 85	14%	1 733	1 839	▲ 106	6%
Celkem	10 667	9 761	▼ -906	-8%	2 784	2 542	▼ -242	-9%	7 883	7 219	▼ -664	-8%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Konic se sníží ze současných 13,6 % na 11,3%, což představuje pokles o 2,2 %. Jak již bylo uvedeno výše, v samotném městě je předpokládán výraznější pokles dětské složky o 4,8 % (celkem 9,4 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejméně ve městě Konicích (-0,5 %, na 64,0 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP je tento pokles výraznější (-1,3 %, na 63,2 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 4,0 %, na 25,8 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Hranicích a v jejich zázemí (26,6 %; 25,5 %). Pro město jde o nárůst o 5,4 %, pro zázemí o 3,5 % (respektive o 85 a o 106 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 3.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Konice			Město Konice			Konice - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	13,7%	10,8%	▼ -2,9%	14,3%	9,4%	▼ -4,8%	13,6%	11,3%	▼ -2,2%
 15 - 64	64,5%	63,4%	▼ -1,1%	64,5%	64,0%	▼ -0,5%	64,5%	63,2%	▼ -1,3%
 65+	21,8%	25,8%	▲ 4,0%	21,2%	26,6%	▲ 5,4%	22,0%	25,5%	▲ 3,5%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

3.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP KONICE

Aktuální plán je na období 2013 – 2016, s prodlouženou platností do roku 2018. V současné době se schvaluje dokument: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Konicka pro roky 2019–2021, pod vedením externí metodičky. Plán schvaluje Rada města Konice a Valné shromáždění Mikroregionu Konicko a dle informace z osobního rozhovoru i zastupitelstvo obce Šubířov.

Tabulka 3.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Konice

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Konice
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Obce Mikroregionu Konicko (Bohuslavice, Brodek u Konice, Březsko, Budětsko, Dzbel, Hačky, Hvozď, Jesenec, Kladky, Konice, Ludmírov, Ochoz, Polomí, Raková u Konice, Rakůvka, Skřípov, Stražisko, Suchdol) a obec + Šubířov
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	-

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)²¹, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

²¹ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

3.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Záměr vyplývá z realizace projektu.

K1.2. Je schválen záměr²² tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Záměr vyplývá z realizace projektu.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Plán byl dán na vědomí Radě města Konice a Valnému shromáždění Mikroregionu Konicko

²² Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

3.2.2 KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů²³ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Analytická část je zpracována z dostupných údajů.

K2.2. Zjišťování potřeb²⁴ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Byl proveden Výzkum potřebnosti sociálních a návazných služeb.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Potřeby jsou vyhodnoceny v kontextu možných finančních zdrojů.

²³ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

²⁴ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

3.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Každá odborná pozice uvedená v organizační struktuře má stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, v rámci projektu bylo uskutečněno vzdělávání interaktivní výuky s praktickými cvičeními.

3.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Organizační struktura je vymezena včetně jmenování řídicí skupiny a pracovních skupin. Rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic jsou popsány ve schváleném jednacím řádu řídicí skupiny a pracovních skupin pro plánování sociálních služeb.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je schválen jednací řád řídicí skupiny a pracovních skupin.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Členové řídicí skupiny a pracovních skupin byli seznámeni se Statutem a jednacím řádem.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Konsensuální rozhodování ve skupinách je uplatňováno ve většině případů, pokud je to možno.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je zajištěna, členové ŘS/PS jsou informováni jak na jednání ŘS/PS, tak emailovou formou a mají se možnost vyjadřovat v celém procesu.

3.2.5 KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup²⁵ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Do procesu jsou zapojováni všichni aktéři v rámci setkání řídicí skupiny a pracovních skupin.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Zadavatelé, poskytovatelé a uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Poskytovatelé, zadavatelé a uživatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování plánu. Veřejnost má možnost vyjádřit se prostřednictvím veřejného připomínkování, které bude na webu.

²⁵ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

3.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti²⁶.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Plán obsahuje uvedené náležitosti dle jednotlivých kapitol.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	V plánu jsou odděleny sociální služby od návazných jednotlivými prioritami.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

²⁶ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

3.2.7 KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Občané v území jsou informováni dle postupu v Komunikačním plánu.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, dle komunikačního plánu.

3.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Tyto postupy jsou jak v Akčním tak Implementačním plánu.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postupy budou realizovány na základě Akčního a Implementačního plánu.

3.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Velice pozitivně hodnotíme, že plán byl schválen Valným shromážděním Mikroregionu Konicko. Pro zvýšení legitimacy, závaznosti a validity Střednědobého plánu sociálních služeb Konicka 2019 – 2021 doporučujeme dokument schválit i zastupitelstvem města Konice, (v současné době je plán schválen pouze Radou města Konice). Rovněž pro zvýšení legitimacy by dokument měla schválit obec Šubířov, nejlépe nejvyšší orgán obce, čímž je zastupitelstvo, jak se na základě osobního rozhovoru předpokládá. Tímto bude dokument legitimní pro celé území SO ORP Konicko.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: V příštím plánu rozšířit v analytické části o podkapitolu Ekonomická analýza, která bude obsahovat:
1/ Aktuální nákladovost jednotlivých druhů sociálních služeb včetně uvedení obvyklých nákladů
2/ Analýzu struktury zdrojů financování sociálních služeb včetně výhledu na období platnosti střednědobého plánu (analýzy možných zdrojů zajištění zjištěných potřeb)

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Podpořit rozvoj analytických dovedností včetně tvorby ekonomických analýz dle možností zpracovatelů plánu.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

D4.1: Proces tvorby plánu byl v pořádku, bylo diskutováno, zda z hlediska efektivity procesu plánování zachovat počet 3 pracovních skupin (PS Rodiny s dětmi a mládež; PS Osoby sociálně vyloučené, PS Senioři a osoby se zdravotním znevýhodněním). Po zvážení všech okolností (tj. vzhledem k počtu poskytovatelů v území a k velikosti správního obvodu, tj. 10 667 osob s negativním trendem vývoje počtu obyvatel v území, atd.) jsme se kladně identifikovali s návrhem Mgr. Hany Koudelkové, vedoucí odboru sociálních věcí MěU Konice, zrušit pracovní skupiny. V případě potřeby řešení vybrané tematické oblasti v současnosti pokrývané PS si řídicí skupina přizve na jednání další potřebné osoby.

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: V příštím období zvážit uspořádání alespoň jednoho veřejného projednání dokumentu před jeho schvalováním. Připomínkování dokumentu občany je možné realizovat přes současné komunikační kanály: zpravodaj, možnost osobního seznámení, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně. Doporučujeme celý proces připomínkování předem jasně a transparentně popsat (viz níže):

Viz návrh pravidel:

Připomínkový materiál: xxxxx

Termín připomínkovacího řízení: 23. 09. 2019 – 23. 10. 2019 do 12:00 hod.

Kdo může připomínkovat:

- jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (občan jednotlivě nebo organizace)
- na připomínky podané v anonymní podobě nebude brán zřetel

Způsob podání připomínek:

Připomínky k návrhu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb lze podávat pouze v písemné podobě a na formuláři k tomu určeném, tzv. Připomínkový formulář je k dispozici na [www..](#) .

- elektronickou poštou na adresu:
 - v předmětu mailu nutno uvést - „připomínkové řízení“
- osobně:
 - na sekretariát Odboru sociálních věcí xxxx
 - na podatelnu xxxxx ;
- poštou na adresu:
 - Na obálku uvést: Připomínkové řízení xxxx

Osoba pro konzultaci:

- koordinátorka komunitního plánování xxxxxx, e-mail, telefon.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je schválen, proto doporučujeme v příštím období dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

Připomínky k finální verzi vytištěného dokumentu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Konicka 2019-2021“:

1/Názvy kapitol jsou v dokumentu ÚVODNÍ KAPITOLA, KAPITOLA PROCESNÍ, KAPITOLA ANALYTICKÁ, KAPITOLA NOSNÁ, KAPITOLA ORGANIZAČNÍ. Doporučujeme v tomto případě členit strategický dokument standardně na úvodní část, která zahrnuje i kapitolu procesní, analytickou část (včetně SWOT analýzy), návrhovou část a implementační část – tímto dojde ke zpřehlednění textu. Název KAPITOLA NOSNÁ není obvyklý a nedoporučujeme ho nadále používat.

2/ Není využita stránka za obálkou, obvyklé místo pro tzv. vydavatelský záznam, což je soubor informací o dokumentu, obvykle se v tomto případě se jedná o následující informace:

2.1/ kdo dokument vytvořil, např. řídicí skupina ve složení nebo Charita Konice, Město Konice a členové řídicí skupiny a pracovních skupin (nelze uvádět, že dokument zpracoval Jan Fukala, jelikož tento plán je vždy výsledkem práce celého týmu a ne pouze jednoho člověka),

2.2/ kdy je dokument vytvořen - datum

2.3/ o jakou verzi dokumentu se jedná, např. verze 1.0 před připomínkováním

2.4/ kdo dokument schválil, případně projednal

2.5/ jak dokument lze citovat

2.6/ pokud je dokument vytvořen z projektu, je nutné uvést informace dle pravidel publicity, např.: *Zpracováno v rámci projektu „Podpora plánování sociálních služeb a sociální práce na území Olomouckého kraje v návaznosti na zvyšování jejich dostupnosti a kvality“ (Registrační číslo CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0005690) spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost*

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Zachovat katalog v tištěné formě, pouze zvětšit text, tím je zajištěna uživatelská přívětivost dokumentu nejen pro seniory.

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Upravit implementaci dle „Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování prostřednictvím indikátorů.

D8.2: Vyvážet jednoleté akční plány formou jednoduchých tabulek, které se každoročně vyhodnotí. Možno využít prostředí MS Excel.

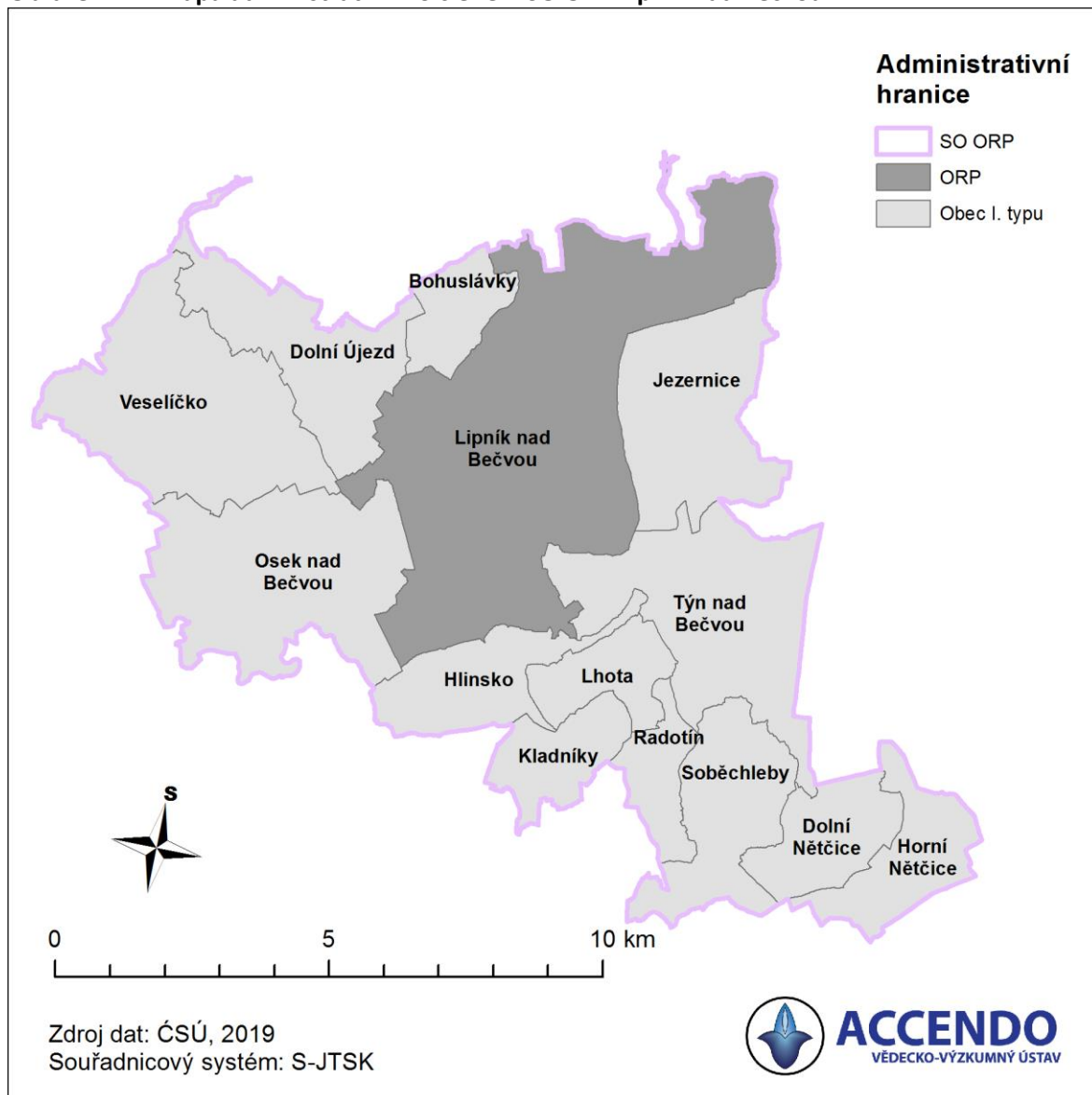
4 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP LIPNÍK NAD BEČVOU

4.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

4.1.1 Popis území

Město Lipník nad Bečvou je město s 8 024 obyvateli a rozlohou 30,58 km². Ležící v oblasti Moravské brány. Z jedné strany jsou Hostýnské vrchy a ze strany druhé vrchy Oderskými. Celý SO ORP Lipník nad Bečvou měl k 1. 1. 2019 14 obcí, přičemž pouze samotný Lipník má status města.

Obrázek 4.1: Mapa administrativního členění SO ORP Lipník nad Bečvou

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

4.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Lipníku nad Bečvou žije k 1. 1. 2019 8 024 obyvatel, což tvoří 52,9 % obyvatel celého SO ORP Lipník nad Bečvou. Dalšími obcemi s více než 1 000 obyvateli jsou Osek nad Bečvou a Dolní Újezd. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009 – 2019 byl zaznamenán ve Veselíčku, ve kterém za 10 let přibýlo 72 obyvatel, což představuje 9% nárůst; dalšími obcemi, které zaznamenaly populační nárůst o více než 30 obyvatel, jsou Dolní Újezd (+41) a Hlinsko (+32). Naopak nejméně obyvatel ztratil Lipník, který populačně klesl o 362 obyvatel, což představuje 4% pokles. Dalšími obcemi, které měly největší populační ztrátu, jsou Týn nad Bečvou nad Bečvou (-31) a Bohuslávky (-23).

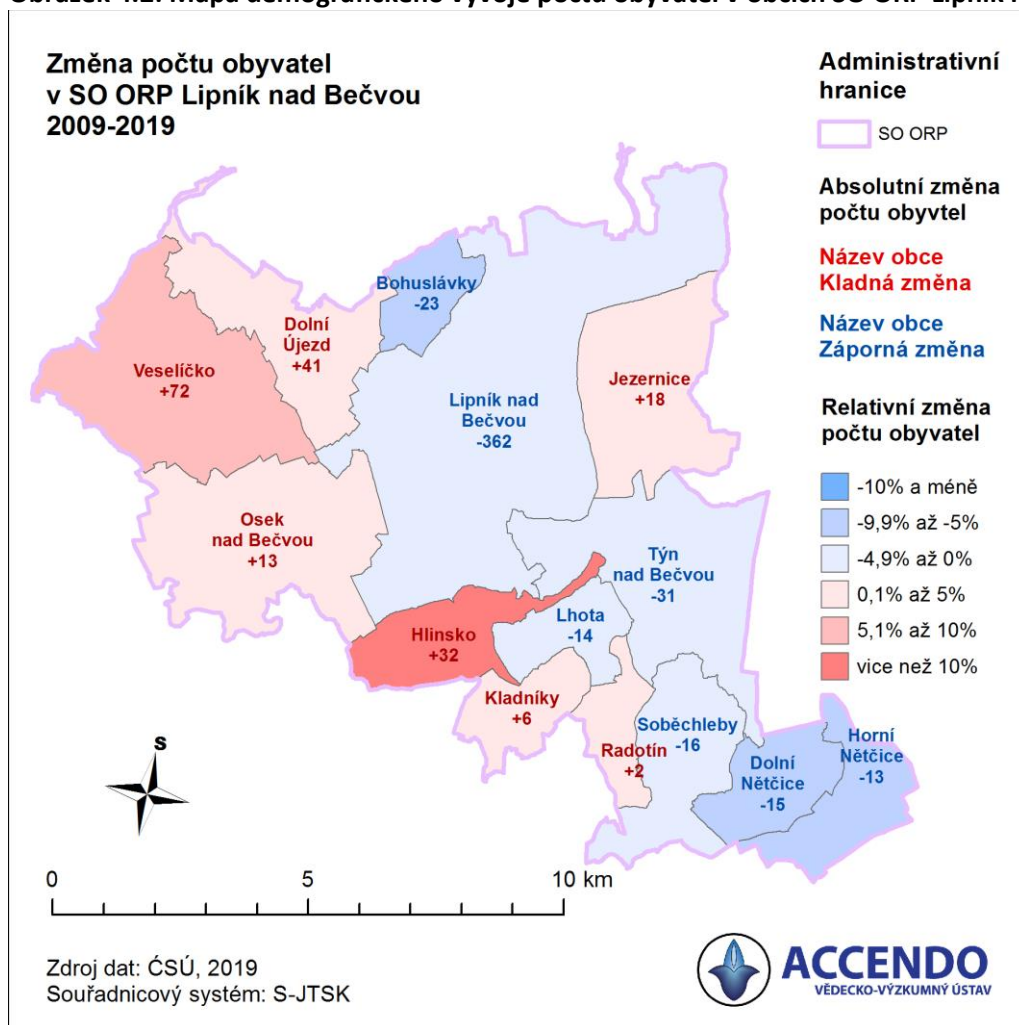
Tabulka 4.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Lipník nad Bečvou v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Lipník nad Bečvou	8 386	8 024	-362	-4%	14,95%	18,68%
Osek nad Bečvou	1 259	1 272	13	1%	11,36%	16,51%
Dolní Újezd	1 186	1 227	41	3%	13,49%	18,58%
Veselíčko	828	900	72	9%	16,18%	16,78%
Týn nad Bečvou	866	835	-31	-4%	17,67%	20,84%
Jezernice	645	663	18	3%	15,19%	18,70%
Soběchleby	605	589	-16	-3%	12,23%	16,30%
Lhota	334	320	-14	-4%	15,87%	22,19%
Bohuslávky	340	317	-23	-7%	19,71%	24,92%
Dolní Nětčice	264	249	-15	-6%	20,08%	24,50%
Hlinsko	207	239	32	15%	18,84%	18,83%
Horní Nětčice	218	205	-13	-6%	14,22%	23,41%
Radotín	179	181	2	1%	14,53%	14,36%
Kladníky	140	146	6	4%	17,14%	19,86%
Celkem SO ORP	15 457	15 167	-290	-2%	14,94%	18,73%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je pak v obcích Bohuslávky (24,9 %) a Dolní Nětčice (24,5 %), přičemž největší nárůst podílu seniorů mezi lety 2009 až 2019 byl zaznamenán v obci Horní Nětčice, a to o 9,2 %. Nad 20 % seniorů mají pak obce Týn nad Bečvou, Lhota, Horní Nětčice, Dolní Nětčice a Bohuslávky. Kromě již zmíněných Horních Nětčic byl rychlý nárůst seniorské složky (o více než 5 %) zaznamenán rovněž v obcích Dolní Újezd, Osek nad Bečvou, a Lhota.

Obrázek 4.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Lipník nad Bečvou

4.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Lipník nad Bečvou** má od roku 1995, kdy dosáhl svého maxima (15 784), dlouhodobě mírně klesající trend. K **1. 1. 2019** byl počet obyvatel **15 167**, demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 700 obyvatel do roku 2030. V samotném **Lipníku** počet obyvatel od roku 1995 (9 630) také vykazuje dlouhodobou sestupnou tendenci, a to až na **8 024 obyvatel v roce 2019**. Dle prognózy je předpokládán další pokles až na hodnotu 7 609 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Lipníku**²⁷, naopak pozorujeme kontinuální nárůst obyvatel z **5 280 v roce 1991** na **7 143 v roce 2019**. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá pokles populace o zhruba 300 obyvatel na hodnotu **6 848**.

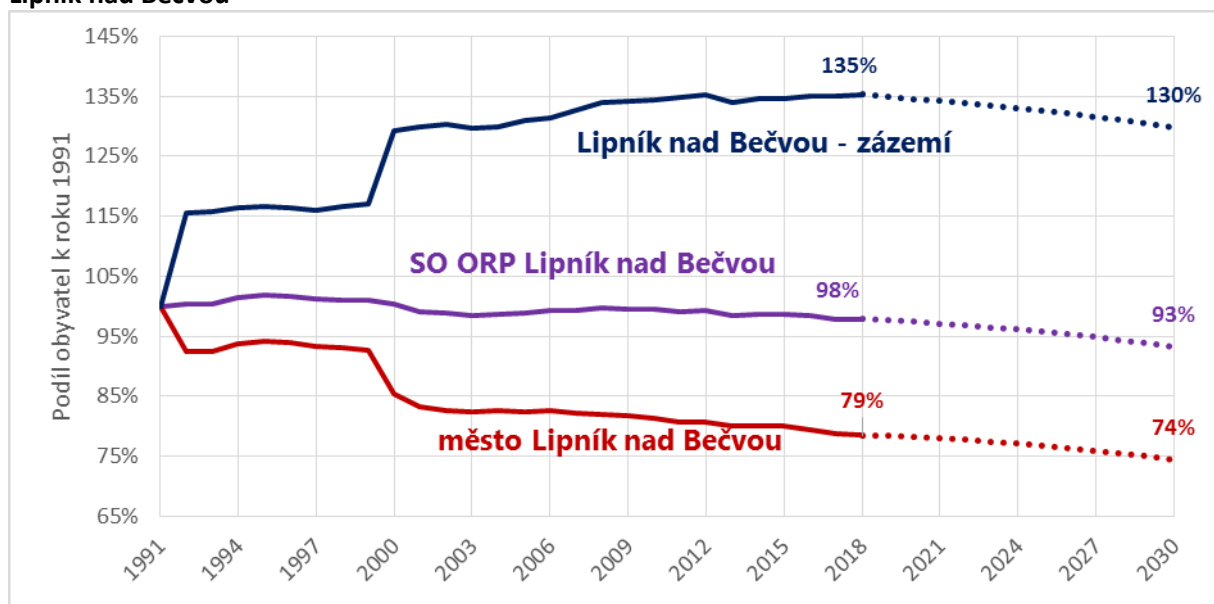
Tabulka 4.2: Počet obyvatel v Lipníku nad Bečvou a jeho zázemí v letech 1991, 2001, 2019 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030	
SO ORP Lipník nad Bečvou	15 501	15 376	▼	15 370	▼	15 167	▼	14 457	▼
Město Lipník nad Bečvou	10 221	8 514	▼	8 250	▼	8 024	▼	7 609	▼
Lipník nad Bečvou - zázemí	5 280	6 862	▲	7 120	▲	7 143	▲	6 848	▼

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

²⁷ Správní obvod bez samotného města.

Obrázek 4.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2019 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Lipník nad Bečvou

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 18 %, lidí v produktivním věku o 8 %, počet seniorů naopak vzroste o 19 %. V samotném Lipníku je situace obdobná s tím rozdílem, že počet dětí poklesne o něco výrazněji (23 %) a počet seniorů naopak vzroste (23 %). V zázemí města poté sledujeme méně výrazný pokles dětí (14 %) a méně výrazný nárůst počtu seniorů (15 %). Více viz tabulka níže.

Tabulka 4.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Lipník nad Bečvou				Město Lipník nad Bečvou				Lipník nad Bečvou - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	2 324	1 898	▼ -426	-18%	1 235	956	▼ -279	-23%	1 089	942	▼ -147	-14%
 15-64	10 002	9 172	▼ -830	-8%	5 290	4 813	▼ -477	-9%	4 712	4 359	▼ -353	-7%
 65+	2 841	3 387	▲ 546	19%	1 499	1 841	▲ 342	23%	1 342	1 546	▲ 204	15%
Celkem	15 167	14 457	▼ -710	-5%	8 024	7 609	▼ -415	-5%	7 143	6 848	▼ -295	-4%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v Lipníku se sníží ze současných 15,3 % na 13,1%, což představuje pokles o 2,2 %. Jak již bylo uvedeno výše, v zázemí města je předpokládán mírnější pokles dětské složky, a to o 1,5 % (na konečných 13,7 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejvíce ve městě Lipníku (-2,7 %, na 63,2 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP je tento pokles podobný (-2,3 %, na 66,0 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci Lipníku vzroste dle prognózy o 5,5 % na 24,2 %. V celé SO ORP a zázemí města lze očekávat o něco mírnější nárůst (23,4 %; 22,6 %). Pro SO ORP jde o nárůst o 4,7 %, pro zázemí o 3,8 % (respektive o 546 a o 204 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 4.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Lipník nad Bečvou			Město Lipník nad Bečvou			Lipník nad Bečvou - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	15,3%	13,1%	▼ -2,2%	15,4%	12,6%	▼ -2,8%	15,2%	13,7%	▼ -1,5%
 15-64	65,9%	63,4%	▼ -2,5%	65,9%	63,2%	▼ -2,7%	66,0%	63,7%	▼ -2,3%
 65+	18,7%	23,4%	▲ 4,7%	18,7%	24,2%	▲ 5,5%	18,8%	22,6%	▲ 3,8%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

4.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP LIPNÍK NAD BEČVOU

V současné době je schválený Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Lipensku pro roky 2020-2022. Naplňování jednotlivých cílů a opatření sleduje Sociální komise (poradní a iniciativní orgán Rady města Lipník nad Bečvou), která plní úkoly řídicí skupiny. Průběžně jsou aktualizovány i další výstupy, které vznikly při tvorbě dokumentu - zejména Katalog poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Lipensku. Při tvorbě aktuálního plánu sociálních služeb bylo všem obcím v rámci SO ORP Lipník nad Bečvou nabídnuto aktivní zapojení, do procesu plánování se zapojily všechny obce s výjimkou obce Kladníky. Samotný proces komunitního plánování řídí řídicí skupina, dále byly vytvořeny 2 pracovní skupiny – PS Rodina, děti a mládež, PS Senioři a osoby se zdravotním postižením.

Tabulka 4.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Lipník nad Bečvou

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Lipník nad Bečvou
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Obce: Bohuslávky, Dolní Nětčice, Dolní Újezd, Hlinsko, Horní Nětčice, Jezernice, Lhota, Osek nad Bečvou, Radotín, Soběchleby, Týn nad Bečvou, Veselíčko
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	-
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	Kladníky

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)²⁸, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

4.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Rada města Lipník nad Bečvou na svém zasedání dne 03.04.2019, usnesením č. 208/2019 – RM 8, schválila vytvoření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Lipensku pro roky 2020 -2022.

K1.2. Je schválen záměr²⁹ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Rada města Lipník nad Bečvou na svém zasedání dne 03.04.2019, usnesením č. 208/2019 – RM 8, schválila vytvoření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Lipensku pro roky 2020 -2022. Týmž usnesením schválila organizační strukturu, územní rozsah a platnost SPRSS.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a služeb navazujících na Lipensku pro roky 2017 – 2019 byl schválen Zastupitelstvem města Lipník nad Bečvou dne 14.02.2017, usnesením č. 337/2017 – ZM 17. Aktuálně tvořený SPRSS má být předložen Radě města Lipník nad Bečvou na zasedání dne 25.11.2019, zastupitelstvu města na zasedání dne 17.12.2019.

²⁸ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

²⁹ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

4.2.2 KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů³⁰ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Analytická část je zpracována ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, je využíváno údajů z registru poskytovatelů vedeným MPSV, údajů v KISSOS.

K2.2. Zjišťování potřeb³¹ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Proveden průzkum poskytovatelů, uživatelů na základě dostupných dat (denní stacionář). Využity zobecněné údaje z činnosti sociální práce a orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Potřeby jsou vyhodnoceny v kontextu možných finančních zdrojů.

³⁰ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

³¹ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

4.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Osoby podílející se na odborných činnostech mají potřebnou kvalifikaci, znalosti, dovednosti.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Pro nezájem účastníků procesu nebylo vzdělávání zajištěno. Řada z účastníků procesu byla zapojena již v předchozích procesech komunitního plánování, kdy vzdělávání absolvovala.

4.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Organizační struktura byla stanovena rozhodnutím Rady města Lipník nad Bečvou, vč. jmenování členů řídicí skupiny. Řídicí skupina rozhoduje na návrh poskytovatelů a obcí o složení pracovních skupin. Rozhodovací pravomoci jsou dány jednak zákonem o obcích, dále v Jednacím řádu Sociální komise.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je schválen Jednací řád Sociální komise.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Manažeři pracovních skupin seznámili na prvním jednání členy pracovních skupin s mantinely, které byly nastaveny pro tvorbu SPRSS. Pracovní skupiny své výstupy zpracovávají do formulářů, které jsou jim předávány. O jednáních pracovních skupin jsou pořizovány zápisy, které jsou předkládány předsedkyni ŘS, stejně tak výstupy z práce PS.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Pokud to nevylučuje situace, je v pracovních skupinách upřednostňováno konsensuální rozhodování.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano. Komunikace je obousměrná. ŘS výstupy práce a zápisy z jednání PS získává cestou manažerů PS. Manažeři PS se účastní jednání ŘS, je jim zasílán zápis z ŘS. Manažeři PS předávají informace z jednání ŘS na jednání PS. Komunikace probíhá osobně, na jednáních PS a ŘS, tak cestou e-mailů. Členové PS a ŘS mají možnost se vyjadřovat ke všem výstupům pořízeným v procesu a v průběhu celého procesu plánování.

4.2.5 KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup³² zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postup zapojování obsahuje všechny body v 5.1 a zahrnuje zapojování všech aktérů – viz zápisy z pracovních skupin a ŘS.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	V organizační struktuře jsou zapojeni a podílí se na rozhodování zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Zadavatelé, poskytovatelé a uživatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování SPRSS. SPRSS bude předložen k připomínkování obcím a širší veřejnosti v říjnu 2019.

³² Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

4.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti³³.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Platný dokument – Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a služeb navazujících na Lipensku pro roky 2017 – 2019 neobsahuje implementační část. Konkrétně neobsahuje část týkající se provedení změn plánu a sledování a vyhodnocování jeho plnění.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a služeb navazujících na Lipensku pro roky 2017 – 2019 je rozdělen na služby uvedené v ZSS a služby ostatní. V nově tvořeném SPRSS budou plánovány pouze služby dle ZSS.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Analytická část je východiskem pro vymezení cílů, z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi cíli a opatřeními.

³³ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

4.2.7 KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	<p>Písemný postup pro informování občanů v území neexistuje. RM je stanoven termín připomínkového řízení pro obce a veřejnost. Veřejnost bude mít možnost seznámit se s návrhem plánu. Pro připomínky bude připraven formulář, stanoven termín uplatnění připomínek. Formulář a termín pro ukončení připomínkového řízení schválí ŘS na jednání dne 11.09.2019.</p> <p>O připomínkovém řízení budou občané informováni v místním tisku a na webových stránkách města.</p>

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	<p>Občané informováni cestou místního tisku a webových stránek města o přípravě tvorby plánu a možnosti zapojení se do tvorby dokumentu. Průběžná informace z procesu plánování nebyla poskytnuta. O připomínkovém řízení budou informováni, viz K7.1. Schválený plán bude předán obcím, dále bude zveřejněn na webových stránkách města.</p>

4.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu nejsou zpracovány. Je sledována implementace Plánu v rámci pravidelného monitoringu plánu (ročního), který je prováděn pro účely zpracování Zprávy o naplňování cílů a opatření komunitních plánů v lokalitách Olomouckého kraje. Výstupy jsou předkládány ŘS (Sociální komisi).

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Postupy nejsou zpracovány.

4.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy a závaznosti Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Lipensku pro roky 2020-2022 doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv) nebo spolků/svazků, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o Dobrovolný svazek obcí mikroregionu Lipensko nebo MAS MORAVSKÁ BRÁNA, z.s., jehož je svazek součástí. Z výše uvedeného vyplývá, že dokument by měl vzít na vědomí nejvyšší orgán svazku/spolku, a to valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v Radě svazku/spolku.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: Zvážit pro příští SPRSS využití sociologického průzkumu potřeb uživatelů, případně potenciálních uživatelů, a to buď kvalitativními metodami (skupinové diskuze, polo-strukturované rozhovory) nebo kvantitativními metodami (standardizované rozhovory např. se seniory, kteří využívají, ale i nevyužívají sociální služby v celém SO ORP).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Proškolení o nových metodách a postupech dle aktuální metodiky Olomouckého kraje při plánování sociálních služeb vedení města/radu, jejíž role je zcela zásadní, jednalo by se maximálně o ½ denní školení. Dále zvážit možnost proškolení Radu MAS (viz doporučení 1.1).

D3.2: Proškolení pracovníky, kteří připravují střednědobý plán rozvoje sociálních služeb tak, aby si zvýšili dovednost při využívání MS WORD, MS EXCEL. Na základě tohoto školení by se měla zlepšit grafická úprava dokumentu včetně jeho přehlednosti a dodržování základních typografických pravidel (sazba textu).

D3.3: Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin a manažera komunitního plánování formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

Proces je v pořádku.

D4.1: Doporučujeme dodržet termíny nastavené Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D4.2: Zvážit rozšíření řídicí skupiny o zástupce dalších obcí nebo MAS (viz KO 1).

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností, s obcemi a s uživateli před jeho schvalováním. Možnosti připomínkování dokumentu občany přes současné komunikační kanály: zpravodaj, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně. Doporučujeme celý proces možnosti připomínkování jasně a transparentně popsat (viz níže):

Viz návrh pravidel:

Připomínkový materiál: xxxxx

Termín připomínkovacího řízení: 23. 09. 2019 – 23. 10. 2019 do 12:00 hod.

Kdo může připomínkovat:

- jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (občan jednotlivě nebo organizace)
- na připomínky podané v anonymní podobě nebude brán zřetel

Způsob podání připomínek:

Připomínky k návrhu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb lze podávat pouze v písemné podobě a na formuláři k tomu určeném, tzv. Připomínkový formulář je k dispozici na www..

- elektronickou poštou na adresu:
 - v předmětu mailu nutno uvést - „připomínkové řízení“
- osobně:
 - na sekretariát Odboru sociálních věcí xxxx
 - na podatelnu xxxxx ;
- poštou na adresu:
 - Na obálku uvést: Připomínkové řízení xxxx

Osoba pro konzultaci:

- koordinátorka komunitního plánování xxxxxx, e-mail, telefon.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je schválen, a proto doporučujeme při tvorbě nového plánu dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D6.2: Doporučujeme zlepšit grafickou úpravu dokumentu pro lepší přehlednost.

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Zvolit vhodnou přehlednou vizuální formu katalogu (velká písmena, vhodné barevné rozlišení jednotlivých služeb, jednoduchost a přehlednost).

D7.2: Aktualizaci samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb v SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.).

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Nastavit implementaci dle „Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování.

D8.2: Vyvážet jednoleté akční plány s pravidelným vyhodnocením, které projedná každoročně řídicí skupina.

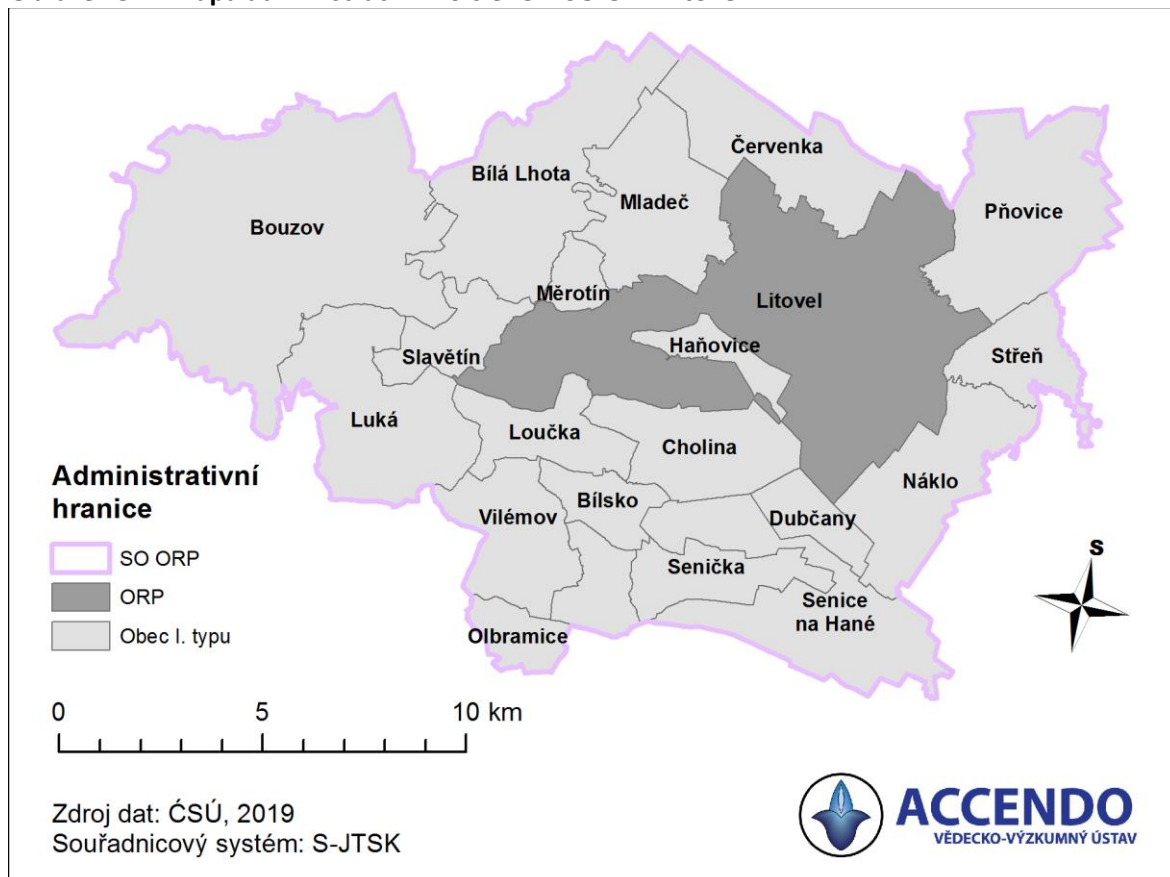
5 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP LITOVEL

5.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

5.1.1 Popis území

Litovel je město v okrese Olomouc, 18 km severozápadně od Olomouce. Leží v oblasti CHKO Litovelské Pomoraví a díky specifickému rázu danému šesti rameny řeky Moravy, které městem protékají, získalo přídomek „hanácké Benátky“. Celý SO ORP Litovel měl k 1. 1. 2019 20 obcí, z nichž pouze samotná Litovel má status města.

Obrázek 5.1: Mapa administrativního členění SO ORP Litovel

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

5.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Litovli žije k 1. 1. 2019 9 810 obyvatel, což tvoří 41,3 % obyvatel celého SO ORP Litovel. Dalšími obcemi s více než 1 000 obyvateli jsou Senice na Hané, Náklo, Bouzov, Červenka a Bílá Lhota. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009 – 2019 byl zaznamenán v Pňovicích, ve kterých za 10 let přibýlo 129 obyvatel, což představuje 15% nárůst; dalšími obcemi, které zaznamenaly populační nárůst o více než 40 obyvatel, jsou Luká (+85), Střeň (+50) a Náklo (+42). Naopak nejvíce obyvatel ztratila Litovel, která populačně klesla o 253 obyvatel, což představuje 3% pokles. Dalšími obcemi, které měly největší populační ztrátu, jsou Vilémov nad Bečvou nad Bečvou (-30) a Mladeč (-18).

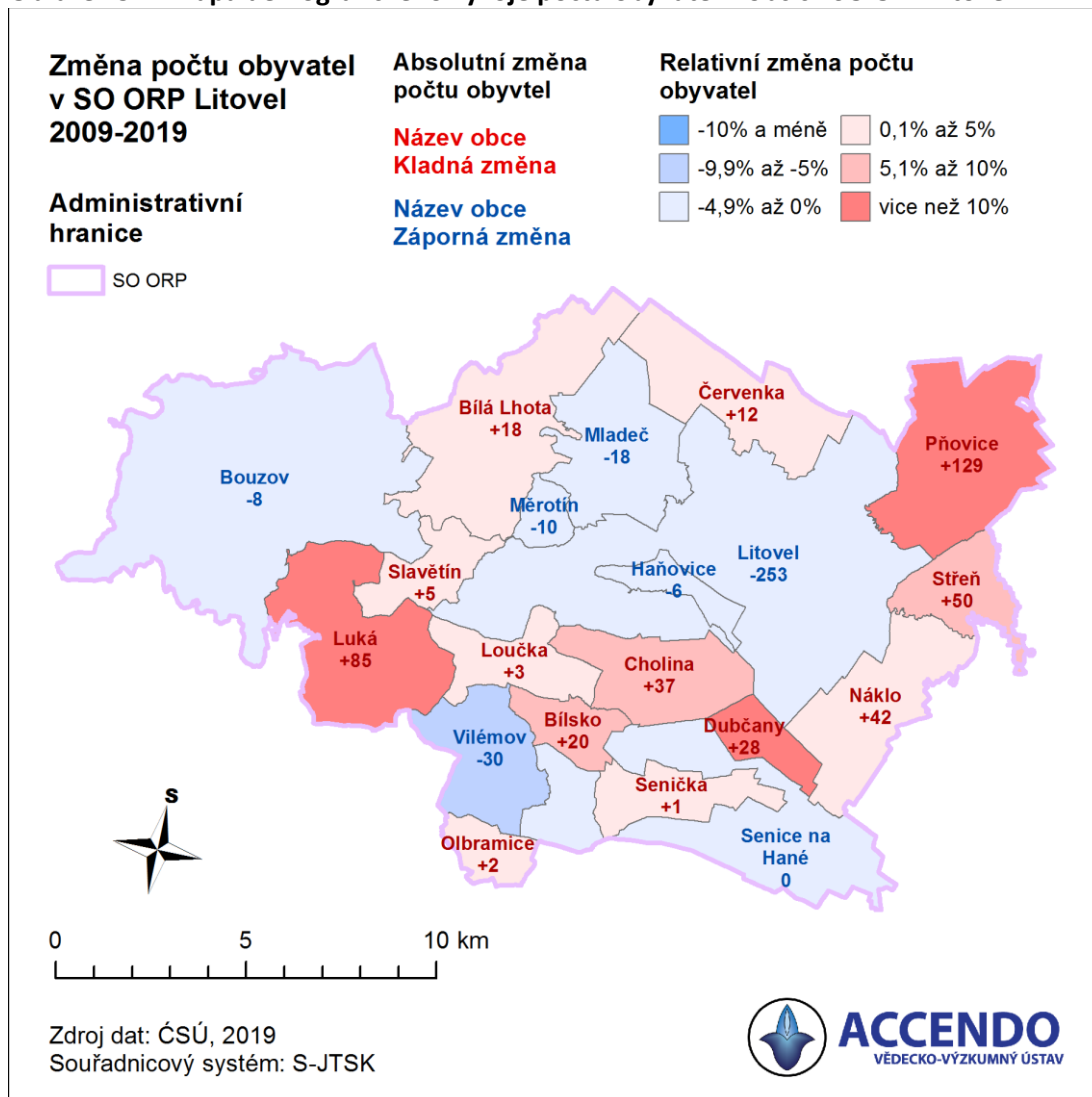
Tabulka 5.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Litovel v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Litovel	10 063	9 810	-253	-3%	15,31%	21,16%
Senice na Hané	1 795	1 795	0	0%	14,54%	21,34%
Náklo	1 473	1 515	42	3%	14,80%	19,34%
Bouzov	1 508	1 500	-8	-1%	15,65%	21,07%
Červenka	1 418	1 430	12	1%	13,68%	20,14%
Bílá Lhota	1 119	1 137	18	2%	16,80%	21,64%
Přovice	846	975	129	15%	10,64%	13,44%
Luká	782	867	85	11%	20,33%	21,45%
Mladeč	776	758	-18	-2%	13,66%	18,87%
Cholina	704	741	37	5%	15,63%	21,32%
Střeň	554	604	50	9%	14,62%	18,38%
Haňovice	458	452	-6	-1%	17,47%	18,58%
Vilémov	459	429	-30	-7%	16,12%	20,75%
Senička	346	347	1	0%	14,16%	20,17%
Měrotín	278	268	-10	-4%	14,39%	18,66%
Dubčany	217	245	28	13%	10,60%	16,33%
Bílsko	208	228	20	10%	12,50%	19,30%
Olbramice	217	219	2	1%	16,59%	18,72%
Loučka	205	208	3	1%	21,46%	23,08%
Slavětín	201	206	5	2%	15,42%	19,90%
Celkem SO ORP	23 627	23 734	107	0%	15,18%	20,38%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je v obci Loučka (23,1 %), největší nárůst podílu seniorů mezi lety 2009 až 2019 byl pak zaznamenán shodně v obcích Senice na Hané a Bílsko, a to o 6,8 %. Nad 20 % seniorů mají pak obce Loučka, Bílá Lhota, Luká, Senice na Hané, Cholina, Litovel, Bouzov, Vilémov, Senička a Červenka. Kromě již zmíněných Senic na Hané a Bílska byl rychlý nárůst seniorské složky (více jak o 6 %) zaznamenán rovněž v Seničce a Července.

Obrázek 5.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Litovel

5.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Litovel** od roku 1991 značně kolísá, přičemž vrcholu dosáhl v roce 2014 (23 804) a od té doby postupně klesá. K **1. 1. 2019** byl počet obyvatel **23 734** a demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 860 obyvatel do roku 2030. V samotné **Litovli** počet obyvatel od roku 1991 (**10 067**) také kolísá, v roce 2007 dosáhl svého maxima (10 131) a od tohoto roku klesá až na **9 810 obyvatel v roce 2019**. Dle prognózy je předpokládán pokles až na hodnotu 9 670 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Litovle**³⁴, pak po kolísání v letech 1991 – 2004 pozorujeme nárůst obyvatel z **13 367 v roce 2004** na **13 924 v roce 2019**. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá pokles populace o zhruba 700 obyvatel na hodnotu **15 217**.

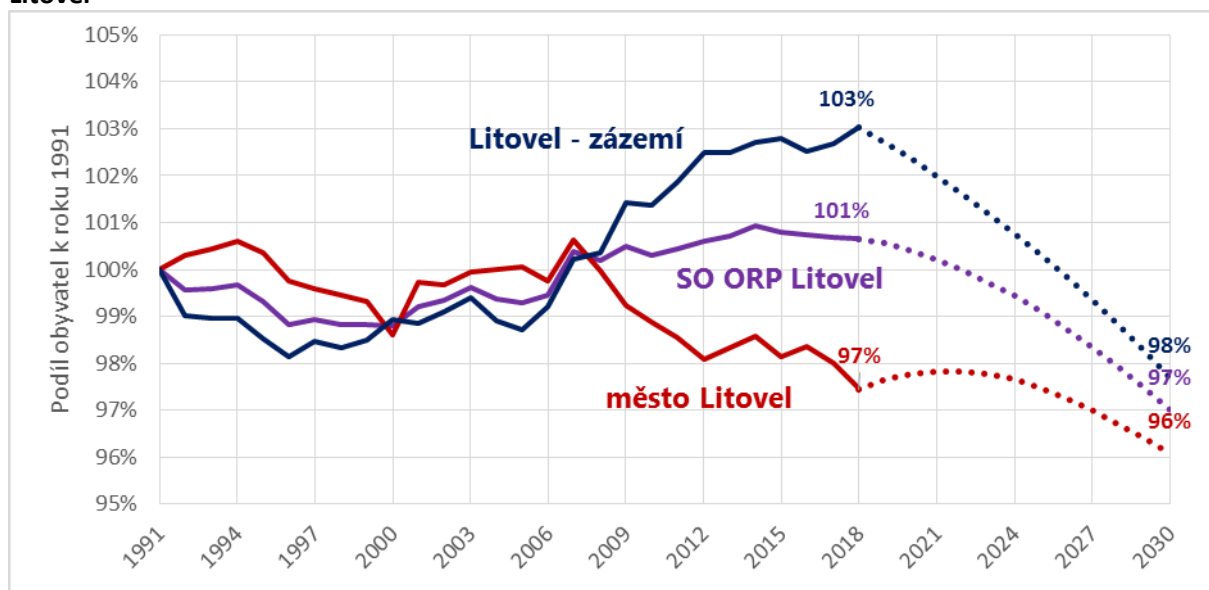
Tabulka 5.2: Počet obyvatel v Litovli a jeho zázemí v letech 1991, 2001, 2019 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030	
SO ORP Litovel	23 582	23 398	▼	23 688	▲	23 734	▲	22 874	▼
Město Litovel	10 067	10 039	▼	9 921	▼	9 810	▼	9 670	▼
Litovel - zázemí	13 515	13 359	▼	13 767	▲	13 924	▲	13 203	▼

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

³⁴ Správní obvod bez samotného města.

Obrázek 5.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2019 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Litovel

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 12 %, lidí v produktivním věku o 6 %, počet seniorů naopak vzroste o 11 %. V samotné Litovli naopak počet dětí výrazně vzroste (10 %) a naopak o něco více klesne počet osob v produktivním věku (8 %). V zázemí města poté sledujeme výrazný pokles dětí, a to o 26 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 5.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Litovel				Město Litovel				Litovel - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	3 713	3 272	▼ -441	-12%	1 488	1 636	▲ 148	10%	2 225	1 636	▼ -589	-26%
 15-64	15 183	14 237	▼ -946	-6%	6 246	5 746	▼ -500	-8%	8 937	8 491	▼ -446	-5%
 65+	4 838	5 365	▲ 527	11%	2 076	2 289	▲ 213	10%	2 762	3 076	▲ 314	11%
Celkem	23 734	22 874	▼ -860	-4%	9 810	9 670	▼ -140	-1%	13 924	13 203	▼ -721	-5%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Litovle se sníží ze současných 16 % na 12,4%, což představuje pokles o 3,6 %. Jak již bylo uvedeno výše, v samotném městě je předpokládán růst dětské složky o 1,7 % (celkem 16,9 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejvíce ve městě Litovli (-4,3 %, na 59,4 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP se naopak očekává mírný růst (+0,1 %, na 64,3 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 3,1 %, na 23,5 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Hranicích a v jejich zázemí (23,7 %; 23,3 %). Pro město jde o nárůst o 2,5 %, pro zázemí o 3,5 % (respektive o 213 a o 314 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 5.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Litovel			Město Litovel			Litovel - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	15,6%	14,3%	▼ -1,3%	15,2%	16,9%	▲ 1,7%	16,0%	12,4%	▼ -3,6%
 15-64	64,0%	62,2%	▼ -1,7%	63,7%	59,4%	▼ -4,3%	64,2%	64,3%	▲ 0,1%
 65+	20,4%	23,5%	▲ 3,1%	21,2%	23,7%	▲ 2,5%	19,8%	23,3%	▲ 3,5%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

5.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP LITOVEL

Aktuální dokument je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Litovel 2020-2022. Dokument schvaluje pouze zastupitelstvo města Litovel. Je vytvořen akční plán na rok 2020. Aktuální plán byl schválen zastupitelstvem 22. 9. 2016. Obce se do schvalování nezapojují, pouze poskytují informace, mikroregion ani MAS do procesu nejsou zahrnuty.

Tabulka 5.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Litovel

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Litovel
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Všechny obce SO ORP Litovel (Bílá Lhota, Bílsko, Bouzov, Červenka, Dubčany, Cholín, Loučka, Luká, Měrotín, Mladeč, Náklo, Olbramice, Přovice, Senice na Hané, Senička, Slavětín, Střeň, Vilémov)
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)³⁵, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

5.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Rada města Litovel schválila usnesením RM 205/6 ze dne 31. 1. 2019 statut Komise sociální a zdravotní, kterou pověřuje vytvořením Plánu sociálních služeb. Komise sociální a zdravotní tímto plní funkci řídicí skupiny pro KPSS.

K1.2. Je schválen záměr³⁶ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Záměr tvorby plánu je formulován pouze obecně ve Statutu Komise sociální a zdravotní - schváleno RM205/6 ze dne 31. 1. 2019: „Komise sociální a zdravotní je stálým řídicím, iniciačním a koordinačním orgánem Rady města Litovel v oblasti sociální a zdravotní, zejména při realizaci komunitního plánování sociálních služeb.“

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Litovel na období 2016 -2019 byl schválen usnesením Zastupitelstva ZML10/16 z 22. 9. 2016. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Litovel na období 2020 -2022 je předložen ke schválení na jednání RM 29. 8. 2019, následně bude postoupen ke schválení Zastupitelstvem.

³⁵ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

³⁶ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

5.2.2 KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů³⁷ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je zpracována analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb včetně přehledu sociálních služeb v regionu a analýzy finančních toků v sociálních službách.

K2.2. Zjišťování potřeb³⁸ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Byl proveden výzkum potřebnosti sociálních a návazných služeb výzkumnou agenturou Sociotrendy.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Potřeby jsou vyhodnoceny v kontextu možných finančních zdrojů.

³⁷ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

³⁸ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

5.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Komise sociální a zdravotní je sestavena z odborníků působících v sociální oblasti. V procesu plánování sociálních služeb spolupracují členové komise s metodikem KPSS.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, v rámci metodické podpory byl realizován kurz pro členy Komise sociální a zdravotní, která svojí náplní činnosti plní funkci řídicí skupiny pro KPSS.

5.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Organizační struktura Komise sociální a zdravotní, která plní funkci řídicí skupiny, je vymezena statutem komise. Rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic jsou popsány ve schváleném jednacím řádu Komise sociální a zdravotní.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je schválen jednací řád Komise, která plní funkci řídicí skupiny. Pracovní skupiny nejsou ustanoveny.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Na prvním jednání byly členové Komise (řídicí skupiny) seznámeni s jednacím řádem.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Konsensuální rozhodování ve skupinách je uplatňováno ve většině případů, pokud je to možno.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je zajištěna, členové Komise (ŘS) jsou informováni jak na jednání Komise, tak mailovou formou a mají se možnost vyjadřovat k celému procesu.

5.2.5 KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup³⁹ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postup zapojování zahrnuje zapojování všech aktérů – viz zápisy z jednání Komise.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb. Veřejnost měla možnost se k SPRSS vyjádřit prostřednictvím veřejného připomínkování, které proběhlo na webu města v červenci 2019.

³⁹ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

5.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti⁴⁰.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, plán obsahuje všechny uvedené náležitosti.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, v plánu jsou sociální a návazní služby odděleny.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

⁴⁰ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

5.2.7 KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, tento postup je popsán v komunikačním plánu, který je součástí Implementačního plánu aktivit.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Občané jsou pravidelně informováni prostřednictvím Litovelských novin a webu města.

5.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, tyto postupy jsou obsaženy v Implementační plánu.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, 1x ročně je zpracováno vyhodnocení naplňování opatření daného monitorovacího období.

5.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy a závaznosti Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb SO ORP Litovel 2020-2022 doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv) nebo spolků/svazků, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o Dobrovolný svazek obcí mikroregionu Litovelsko nebo MAS Moravská cesta, z.s. Z výše uvedeného vyplývá, že dokument by měl vzít na vědomí nejvyšší orgán svazku, případně spolku, a to valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v radě svazku, případně spolku.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: V příštím plánu rozšířit v analytické části o podkapitolu 6.4 Analýza finančních toků, která bude obsahovat:
1/ Aktuální nákladovost jednotlivých druhů sociálních služeb včetně uvedení obvyklých nákladů na jednotku např. u pobytových služeb na jedno lůžko.
2/ Výhled struktury zdrojů financování sociálních služeb na období platnosti střednědobého plánu (analýzy možných zdrojů zajištění zjištěných potřeb).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Proškolení o nových metodách a postupech dle aktuální metodiky Olomouckého kraje při plánování sociálních služeb vedení města/radu, jejíž role je zcela zásadní, jednalo by se maximálně o ½ denní školení. Dále zvážit možnost proškolení Radu MAS (viz doporučení 1.1).
D3.2: Proškolení pracovníky, kteří připravují střednědobý plán rozvoje sociálních služeb tak, aby si zvýšili dovednost při využívání MS WORD, MS EXCEL. Na základě tohoto školení by se měla zlepšit grafická úprava dokumentu včetně jeho přehlednosti a dodržování základních typografických pravidel (sazba textu).
D3.3: Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin a manažera komunitního plánování formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

Proces je v pořádku.

D4.1: Doporučujeme dodržet termíny nastavené Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D4.2: Zvážit rozšíření řídicí skupiny o zástupce dalších obcí nebo MAS (viz KO 1).

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: V příštím období zvážit uspořádání alespoň jednoho veřejného projednání dokumentu před jeho schvalováním. Připomínkování dokumentu občany je možné realizovat přes současné komunikační kanály: zpravodaj, možnost osobního seznámení, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je schválen, proto doporučujeme v příštím období dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4. Připomínky k finální verzi vytištěného dokumentu „*Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Litovel 2020-2022*“:

1/Názvy kapitol jsou v dokumentu KAPITOLA ÚVODNÍ, KAPITOLA PROCESNÍ, VYHODNOCENÍ ANALYTICKÉ FÁZE, NOSNÁ ČÁST, ZÁVĚREČNÁ ČÁST. Doporučujeme v tomto případě členit strategický dokument standardně na úvodní část, která zahrnuje i kapitolu procesní, analytickou část (včetně SWOT analýzy), návrhovou část a implementační část – tímto dojde ke zpřehlednění textu. Název KAPITOLA NOSNÁ není obvyklý a nedoporučujeme ho nadále používat.

2/ Není využita stránka za obálkou, obvyklé místo pro tzv. vydavatelský záznam, což je soubor informací o dokumentu, obvykle se v tomto případě jedná o následující informace:

2.1/ kdo dokument vytvořil, např. řídicí skupina ve složení nebo Město Litovel a členové řídicí a pracovních skupin.

2.2/ kdy byl dokument vytvořen, tj. datum

2.3/ o jakou verzi dokumentu se jedná např. verze 1.0 před připomínkováním

2.4/ kdo dokument schválil, případně projednal

2.5/ jak dokument lze citovat

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Zvážit kromě elektronické verze katalogu vytvoření tištěné formy, která má vhodnou grafickou úpravu k orientaci a dostatečně veliké písmo pro čtení např. seniorů. Zvolit vhodnou přehlednou vizuální formu katalogu (velká písmena, vhodné barevné rozlišení jednotlivých služeb, jednoduchost a přehlednost). Je vhodné využívat názorné piktogramy.

D7.2: Aktualizaci samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb v SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.). Současná struktura webu je velmi nepřehledná a uživatelsky nepřívětivá.

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Upravit implementaci dle „*Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4*“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování prostřednictvím indikátorů.

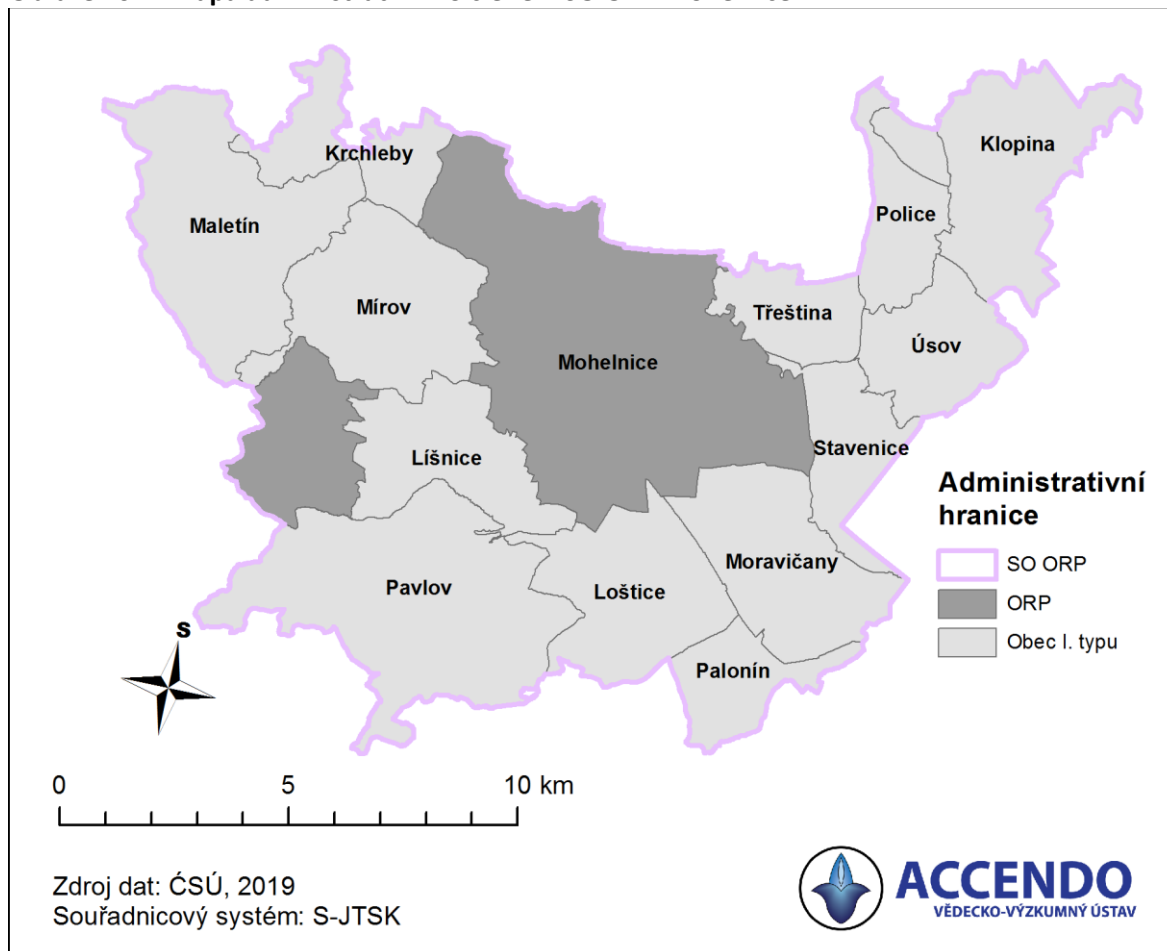
6 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP MOHELNICE

6.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

6.1.1 Popis území

Mohelnice je město v okrese Šumperk, asi 30 km severozápadně od Olomouce. Nachází se v kotlině Mohelnické brázdy, ze tří světových stran je obklopeno horami a vzhledem ke své poloze je významným dopravním uzlem. Celý SO ORP Mohelnice měl k 1. 1. 2019 14 obcí, 3 z nich se statusem města (Loštice, Mohelnice, Úsov).

Obrázek 6.1: Mapa administrativního členění SO ORP Mohelnice

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

6.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Mohelnici žije k 1. 1. 2019 9 189 obyvatel, což tvoří 50,2 % obyvatel celého SO ORP Mohelnice. Dalšími obcemi nad 1 000 obyvatel jsou Loštice, Moravičany a Úsov. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009-2019 byl zaznamenán v Bělotině, ve kterém za 10 let přibýlo 80 obyvatel, což představuje 28% nárůst, dalšími obcemi, které zaznamenaly populační nárůst o více než 40 obyvatel, jsou Moravičany (+80) a Třeština (+50). Naopak nejvíce obyvatel ztratila Mohelnice, která populačně klesla o 439 obyvatel, což představuje 5% pokles; dalšími obcemi, které měly největší populační ztrátu, jsou Loštice (-106), Mírov (-40), Krchleby (-30) a Úsov (-29).

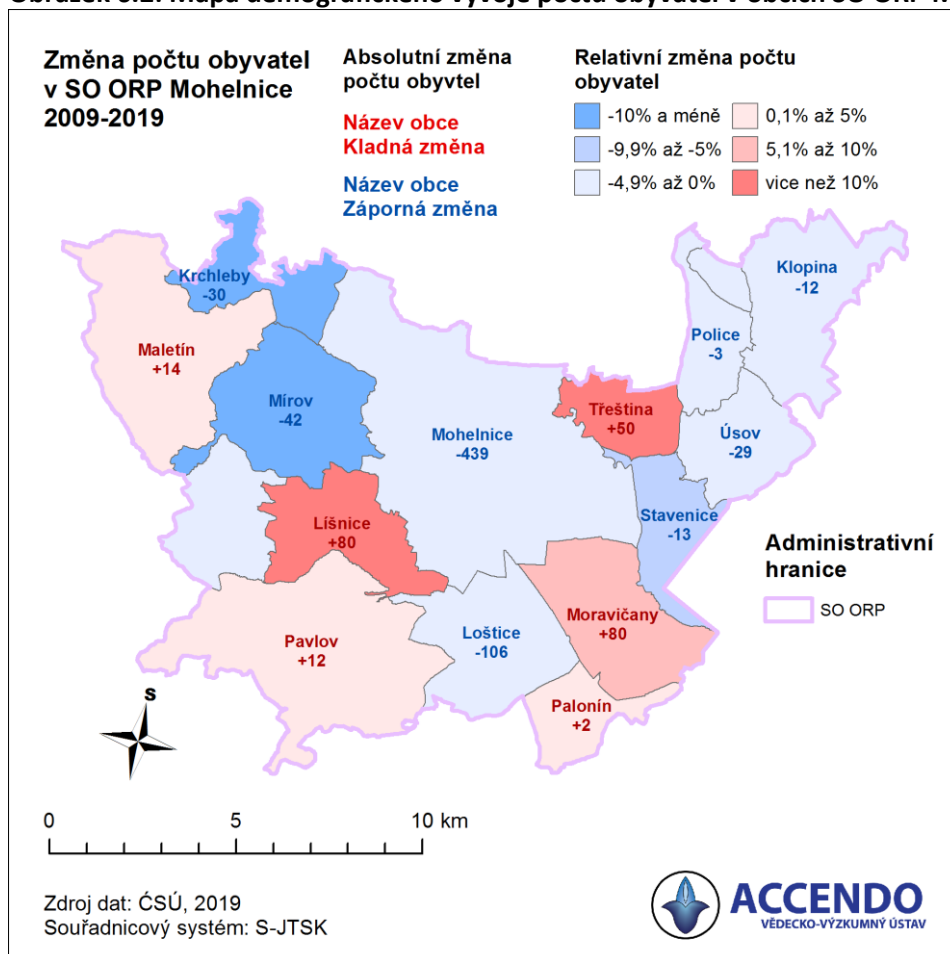
Tabulka 6.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Mohelnice v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Mohelnice	9 628	9 189	-439	-5%	13,66%	20,38%
Loštice	3 085	2 979	-106	-3%	16,63%	23,46%
Moravičany	1 237	1 317	80	6%	18,35%	18,91%
Úsov	1 212	1 183	-29	-2%	14,11%	17,50%
Pavlov	619	631	12	2%	13,89%	17,27%
Klopina	627	615	-12	-2%	14,99%	17,72%
Maletín	376	390	14	4%	7,71%	14,62%
Třeština	339	389	50	15%	15,04%	15,17%
Mírov	417	375	-42	-10%	10,55%	13,87%
Líšnice	289	369	80	28%	17,65%	17,62%
Palonín	333	335	2	1%	14,71%	20,30%
Police	220	217	-3	-1%	20,45%	19,35%
Krchleby	196	166	-30	-15%	14,80%	16,27%
Stavenice	149	136	-13	-9%	16,11%	15,44%
Celkem SO ORP	18 727	18 291	-436	-2%	14,57%	19,88%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je v obci Loštice (23,5 %), největší nárůst podílu seniorů mezi lety 2009 až 2019 byl pak zaznamenán v obci Maletín a to o 6,9 %. Nad 20 % seniorů mají pak ještě obce Mohelnice a Palonín. Kromě již zmíněného Maletína byl rychlý nárůst seniorské složky (více jak o 6 %) zaznamenán rovněž v Lošticích a Mohelnici.

Obrázek 6.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Mohelnice

6.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

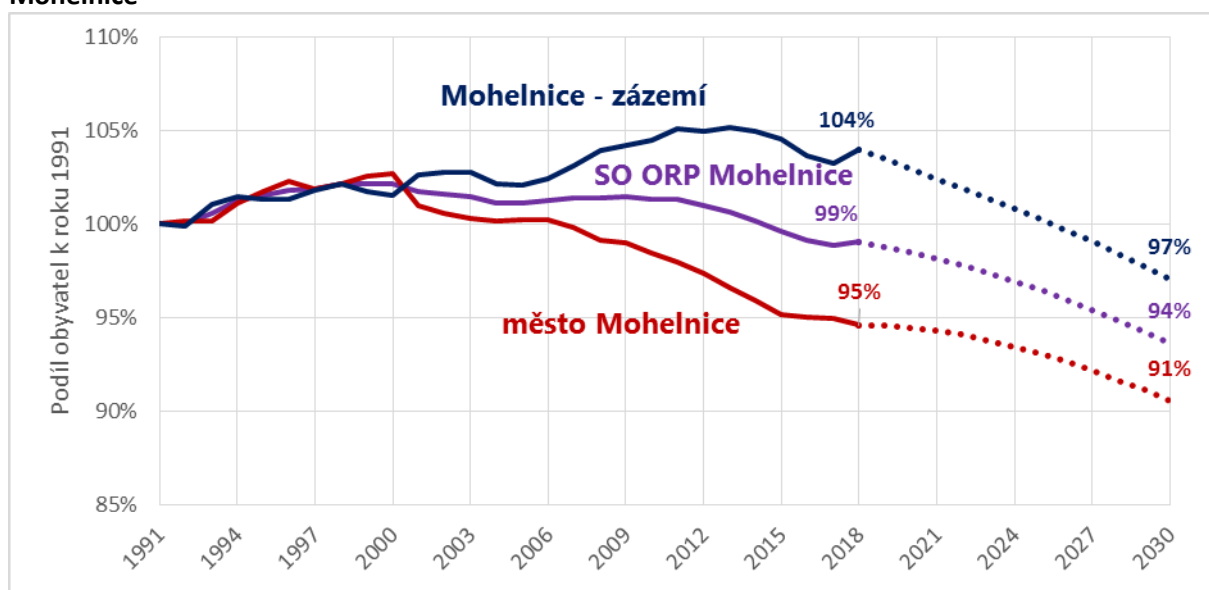
Počet obyvatel v **SO ORP Mohelnice** měl mezi lety 1991 – 1998 rostoucí charakter a na vrcholu dosáhl 18 867 obyvatel, od roku 1998 dochází k postupnému poklesu. Výjimkou byly roky 2006 – 2009, kdy se počet obyvatel mírně zvyšoval. K **1. 1. 2019** byl počet obyvatel **18 291**, demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 1 000 obyvatel do roku 2030. V samotné **Mohelnici** počet obyvatel od roku 1991 (**9 714**) také kolísavě rostl, v roce 2001 dosáhl svého maxima (9 812) a od tohoto roku klesá až na **9 189 obyvatel v roce 2019**. Dle prognózy je předpokládán pokles až na hodnotu 8 800 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Mohelnice**⁴¹, pozorujeme kolísavý nárůst obyvatel z **8 752 v roce 1991** na 9 184 v roce 2014, kdy dosáhl maxima a začal klesat až na 9 038 v roce 2017. V roce **2019** opět vzrostl, a to na **9 102**. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá pokles populace o zhruba 600 obyvatel na hodnotu **8 494**.

Tabulka 6.2: Počet obyvatel v Mohelnici a zázemí v letech 1991, 2001, 2019 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030	
SO ORP Mohelnice	18 466	18 793	▲	18 714	▼	18 291	▼	17 294	▼
Město Mohelnice	9 714	9 812	▲	9 516	▼	9 189	▼	8 800	▼
Mohelnice - zázemí	8 752	8 981	▲	9 198	▲	9 102	▼	8 494	▼

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Obrázek 6.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2019 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Mohelnice

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 20 %, lidí v produktivním věku o 8 %, počet seniorů naopak vzroste o 12 %. V samotné Mohelnici je prognóza v případě dětí příznivější, jejich počet klesne jen o 8 %, v případě osob v produktivním věku a seniorů zůstává situace obdobná (-9 %, + 13 %). V zázemí města poté sledujeme výrazný pokles dětí, a to o 31 %. Více viz tabulka níže.

⁴¹ Správní obvod bez samotného města.

Tabulka 6.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Mohelnice				Město Mohelnice				Mohelnice - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	2 704	2 171	▼ -533	-20%	1 343	1 229	▼ -114	-8%	1 361	942	▼ -419	-31%
 15-64	11 950	11 035	▼ -915	-8%	5 973	5 455	▼ -518	-9%	5 977	5 580	▼ -397	-7%
 65+	3 637	4 088	▲ 451	12%	1 873	2 115	▲ 242	13%	1 764	1 972	▲ 208	12%
Celkem	18 291	17 294	▼ -997	-5%	9 189	8 800	▼ -389	-4%	9 102	8 494	▼ -608	-7%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Mohelnice se sníží ze současných 15 % na 11,1 %, což představuje pokles o 3,9 %. Jak již bylo uvedeno výše, v samotném městě je předpokládán mírnější pokles dětské složky, a to o 0,6 % (celkem 14 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejvíce ve městě Hranicích (-3 %, na 62 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP k poklesu nedojde.

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 3,8 %, na 23,6 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Hranicích a v jejich zázemí (24 %; 23,2 %). Pro město jde o nárůst o 3,7 %, pro zázemí o 3,8 % (respektive o 242 a o 208 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 6.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Mohelnice			Město Mohelnice			Mohelnice - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	14,8%	12,6%	▼ -2,2%	14,6%	14,0%	▼ -0,6%	15,0%	11,1%	▼ -3,9%
 15-64	65,3%	63,8%	▼ -1,5%	65,0%	62,0%	▼ -3,0%	65,7%	65,7%	▲ 0,0%
 65+	19,9%	23,6%	▲ 3,8%	20,4%	24,0%	▲ 3,7%	19,4%	23,2%	▲ 3,8%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

6.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP MOHELNICE

Byl hodnocen proces a přijatý „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb správního obvodu ORP Mohelnice 2020 – 2022“, který byl schválen zastupitelstvem města Mohelnice 11. 9. 2019.

Tabulka 6.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Mohelnice

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Mohelnice
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Úsov, Loštice, Klopina, Krchleby, Líšnice, Maletín, Mírov, Moravičany, Palonín, Pavlov, Police, Stavenice, Třeština
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	-
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	-

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)⁴², který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

⁴² MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

6.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Rada města Mohelnice schválila dne 14.11.2016 usnesením pod č.j. 1342/74/RM/2016 zapojení města Mohelnice do Výzvy na podporu plánování sociálních služeb prostřednictvím Střediska rozvoje sociálních služeb, o.p.s. Jeseník formou partnerství. Jedním z výstupů tohoto projektu má být vytvoření 3. Plánu rozvoje sociálních služeb na SO ORP Mohelnice 2020 – 2022.

K1.2. Je schválen záměr⁴³ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Viz K1.1.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Plánované schválení dokumentu Radou města a Zastupitelstvem města Mohelnice se předpokládá na září 2019. 3. SPRSS na SO ORP Mohelnice byl schválen členy řídicí skupiny pro SPRSS na SO ORP Mohelnice, následovat bude plánovaný proces schvalování skrze Svazek obcí mikroregionu Mohelnicko, Radu města a Zastupitelstvo města Mohelnice.

⁴³ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

6.2.2 KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů⁴⁴ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Byly vypracovány dokumenty: Výzkum potřebnosti sociálních služeb a služeb navazujících na Mohelnicku (Sociotrendy, 2019), dále Akční plán rozvoje sociálních služeb na Mohelnicku na rok 2020, obsahující Plán nákladovosti sociálních služeb s uvedením předpokládané výše zdrojů na rok 2020, včetně doplnění o údaje z KISSoS.

K2.2. Zjišťování potřeb⁴⁵ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Byl proveden Výzkum potřebnosti sociálních služeb a služeb navazujících na Mohelnicku (Sociotrendy, 2019), k dispozici jsou ev. potřebné zdroje.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Některé zjištěné potřeby jsou vyhodnoceny s ohledem na možné finanční zdroje. Existují však potřeby, na které není zajištěno financování.

⁴⁴ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

⁴⁵ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

6.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Některá odborná pozice uvedená v organizační struktuře má stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	V rámci metodické podpory z projektu se uskutečnilo vzdělávání účastníků procesu skrze semináře, pracovní setkání koordinátorů plánování sociálních služeb napříč jednotlivými ORP či regiony. Ne všichni členové řídicí skupiny absolvovali školení.

6.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Organizační struktura je vymezena včetně určení členů řídicí skupiny, metodického, koordinačního a finančního/projektového vedení. Popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic jsou zahrnuty ve schváleném (Rada města) Jednacím řádu a Statutu řídicí skupiny.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Radou města je schválen Jednací řád řídicí skupiny pro SPRSS.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Členové ŘS byli seznámeni s Jednacím řádem a Statutem ŘS. Z každého jednání ŘS je pořizován zápis, se kterým jsou členové ŘS seznamováni v co nejkratší možné době, dle zápisu a dílčích úkolů postupují.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Konsensuální rozhodování v rámci ŘS je uplatňováno vždy.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Předávání informací a komunikace je zajištěna osobně na jednání ŘS, ev. e-mailovou formou, členové ŘS mají možnost se vyjadřovat a přispívat kdykoliv v celém procesu plánování – o připomínkách je společně diskutováno a jednáno na jednáních ŘS.

6.2.5 KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup⁴⁶ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postup zapojování obsahuje všechny body uvedené dle 5.1.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	V řídicí skupině pro SPRSS je zahrnuta triáda, existuje tedy a je uplatňována možnost podílení se a rozhodování v rámci procesu.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Triáda byla zapojena do přípravy a zpracování 3. Plánu rozvoje sociálních služeb na SO ORP Mohelnice 2020-2022. Veřejnost a potencionální uživatelé měli možnost se k SPRSS vyjádřit prostřednictvím veřejného připomínkování, které se uskutečnilo v srpnu 2019.

⁴⁶ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

6.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti⁴⁷.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Obsahuje popsané náležitosti, nicméně ještě zcela dokončen, teprve dojde ke schvalování Radou a Zastupitelstvem města Mohelnice.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	V plánu jsou zmíněny rovněž návazné služby, které jsou odděleny od sociálních služeb.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, SWOT analýza byla provedena a je obsahem plánu, je zahrnuta logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a jednotlivými aktivitami.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Cíle a opatření na sebe navazují.

⁴⁷ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

6.2.7 KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Existuje Implementační plán aktivit SPRSS SO ORP Mohelnice 2016–2019 a v rámci něj vymezený Komunikační plán (pravidla, postup informování).

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, informování veřejnosti převažuje skrze web města Mohelnice – SPRSS, dále existuje e-katalog sociálních a návazných služeb Mohelnicka, veřejnost je informována v rámci periodika - Mohelnického zpravodaje.

6.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Postupy existují z dřívějších plánování, v současnosti pro stávající 3. SPRSS ne – nebyl ještě dokončen, resp. schválen.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Postupy existují z dřívějších plánování, v současnosti pro stávající 3. SPRSS ne – nebyl ještě dokončen, resp. schválen.

6.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy, závaznosti a validity Střednědobého plánu sociálních služeb na SO ORP Mohelnice doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv) nebo spolků/svazků, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o dobrovolný Svazek obcí Mikroregionu Mohelnicko, případně MAS Mohelnicko, z.s. Z výše uvedeného vyplývá, že dokument by měl vzít na vědomí nejvyšší orgán MAS Mohelnicko, z.s., a to valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v Radě spolku.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: V příštím plánu rozšířit v analytické části o podkapitolu Ekonomická analýza, která bude obsahovat:
1/ Aktuální nákladovost jednotlivých druhů sociálních služeb včetně uvedení obvyklých nákladů
2/ Analýzu struktury zdrojů financování sociálních služeb včetně výhledu na období platnosti střednědobého plánu (analýzy možných zdrojů zajištění zjištěných potřeb)

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

V pořádku, tudíž bez připomínek a doporučení.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

Proces je v pořádku, tudíž bez připomínek a doporučení.

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Zvážit při tvorbě dalšího plánu možnost realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností a s uživateli před jeho schvalováním.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je schválen, proto doporučujeme v příštím období dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

Připomínky k finální verzi vytištěného dokumentu „*Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb správního obvodu ORP Mohelnice 2020 – 2022*“:

1/ Vhodně je využita barevnost pro lepší přehlednost a strukturu plánu, ale zásadním problémem je snížená čitelnost textu způsobená malým písmem v tištěné verzi.

2/Názvy kapitol jsou v dokumentu KAPITOLA ÚVODNÍ, KAPITOLA PROCESNÍ, KAPITOLA ANALYTICKÁ, KAPITOLA NOSNÁ. Doporučujeme v tomto případě členit strategický dokument standardně na úvodní část, která zahrnuje i kapitolu procesní, analytickou část (včetně SWOT analýzy), návrhovou část a implementační část – tímto dojde ke zpřehlednění textu. Název KAPITOLA NOSNÁ není obvyklý a nedoporučujeme ho nadále používat.

3/ Není využita stránka za obálkou, obvyklé místo pro tzv. vydavatelský záznam, což je soubor informací o dokumentu, obvykle se v tomto případě se jedná o následující informace:

- kdo dokument vytvořil, např. Město Mohelnice, řídicí skupina

- kdy je dokument vytvořen - datum

- o jakou verzi dokumentu se jedná

- kdo dokument schválil, případně projednal

- jak dokument citovat

- pokud je dokument vytvořen z projektu, je nutné uvést informace dle pravidel publicity, např.: *Zpracováno v rámci projektu „Podpora plánování sociálních služeb a sociální práce na území Olomouckého kraje v návaznosti na zvyšování jejich dostupnosti a kvality“ (Registrační číslo CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0005690) spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost.*

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Zvážit možnost využití kartografického zobrazení umístění sociálních služeb formou map, včetně bezbariérových tras ve městě.

D7.2: Zachovat katalog v tištěné formě, pouze zvětšit text, tím je zajištěná uživatelská přívětivost dokumentu nejen pro seniory.

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Upravit implementaci dle „*Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4*“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování prostřednictvím indikátorů.

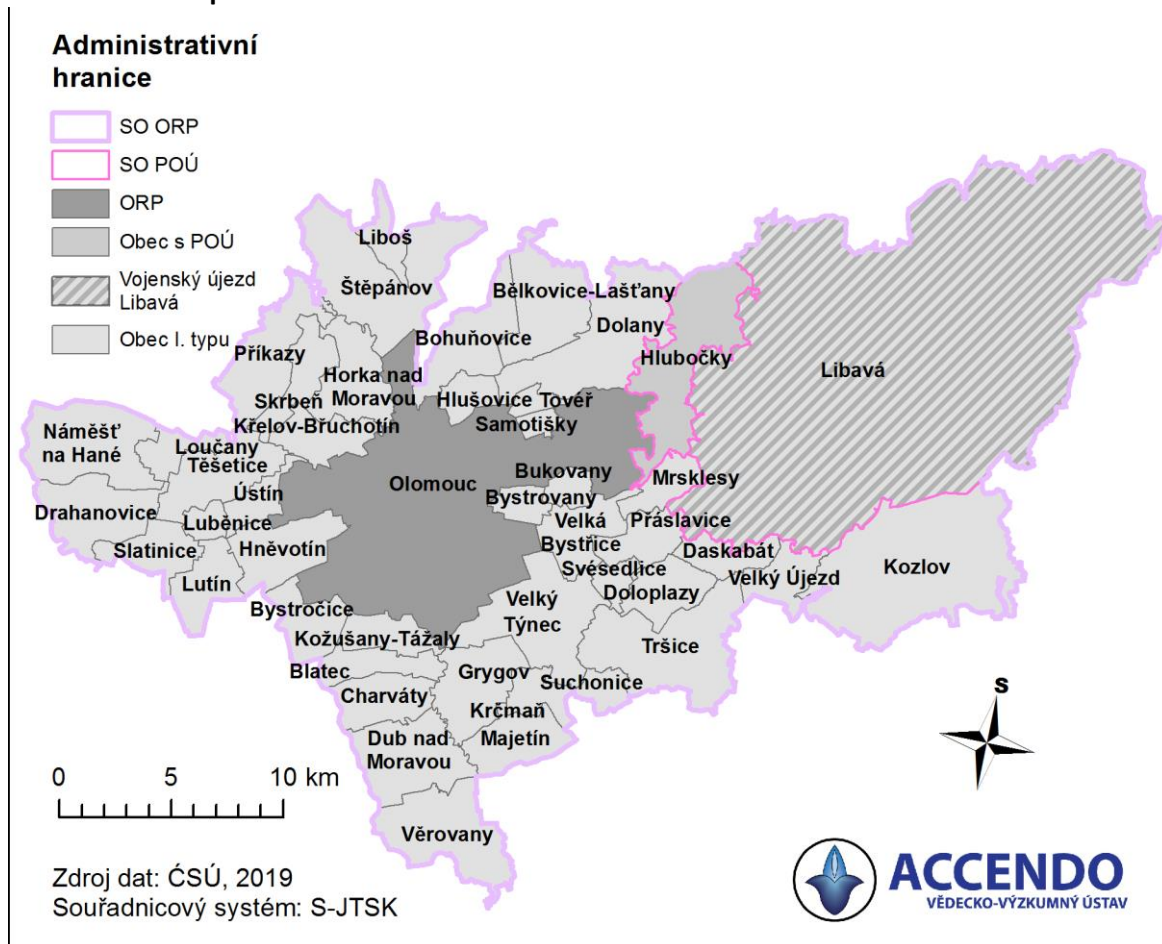
7 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP OLOMOUC

7.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

7.1.1 Popis území

Olomouc je univerzitním městem a významným kulturním a průmyslovým centrem Hané. Její rozloha činí 103,36 km² a rozkládá se v Hornomoravském úvalu v nivě řeky Moravy, na soutoku Moravy s Bystřicí a Mlýnským potokem. Celý SO ORP Olomouc měl k 1. 1. 2019 46 obcí, mezi nimiž je statutární město Olomouc, město Velká Bystřice, 3 městysy (Dub nad Moravou, Náměšť na Hané, Velký Újezd) a vojenský újezd Libavá. K 1. 1. 2016 vznikla vyčleněním z vojenského újezdu Libavá obec Kozlov.

Obrázek 7.1: Mapa administrativního členění SO ORP Olomouc

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

7.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Olomouci žije k 1. 1. 2019 100 523 obyvatel, což tvoří 61,1 % obyvatel celého SO ORP Olomouc. Dalšími obcemi s více než 1 000 obyvateli jsou Hlubočky, Štěpánov, Velká Bystřice, Lutín, Velký Týnec, Dolany, Bohuňovice, Horka nad Moravou, Bělkovice-Laštany, Náměšť na Hané, Hněvotín, Křelov-Břuchotín, Drahanovice, Tršice, Dub nad Moravou, Slatinice, Grygov, Práslavice, Věrovany, Velký Újezd, Samotičky, Doloplazy, Příkazy, Těšetice, Majetín a Skrbeň. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009 – 2019 byl zaznamenán ve Velkém Týnci, ve kterém za 10 let přibýlo 571 obyvatel, což představuje 24% nárůst; dalšími obcemi, které zaznamenaly populační nárůst o více než 50 obyvatel, jsou Hněvotín (+430), Velká Bystřice (+409), Dolany (+313), Hlušovice (+290), Křelov-Břuchotín (+267), Horka nad Moravou (+242), Bělkovice-Laštany (+219), Bystročice (+163), Olomouc (+150), Velký Újezd (+144), Slatinice (+119), Samotičky (+118), Štěpánov (+115), Mřsklesy (+112), Bukovany (+110), Grygov (+97), Bystrovany (+97), Náměšť na

Hané (+96), Příkazy (+95), Majetín (+77), Přáslavice (+68), Luběnice (+67), Ústín (+63), Dub nad Moravou (+60) a Lutín (+52). Naopak nejvíce obyvatel ztratily Hlubočky, které populačně klesly o 203 obyvatel, což představuje 5% pokles.

Tabulka 7.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Olomouc v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Olomouc	100 373	100 523	150	0%	15,86%	20,28%
Hlubočky	4 424	4 221	-203	-5%	14,69%	21,11%
Štěpánov	3 391	3 506	115	3%	14,07%	18,94%
Velká Bystřice	2 975	3 384	409	14%	14,15%	18,88%
Lutín	3 221	3 273	52	2%	12,70%	17,23%
Velký Týnec	2 351	2 922	571	24%	14,16%	14,82%
Dolany	2 459	2 772	313	13%	13,22%	16,13%
Bohuňovice	2 506	2 532	26	1%	13,45%	19,23%
Horka nad Moravou	2 246	2 488	242	11%	15,18%	18,77%
Bělkovice-Lašťany	2 087	2 306	219	10%	13,56%	16,96%
Náměšť na Hané	1 957	2 053	96	5%	18,40%	20,41%
Hněvotín	1 404	1 834	430	31%	11,04%	14,56%
Křelov-Břuchotín	1 479	1 746	267	18%	13,66%	16,78%
Drahanovice	1 688	1 684	-4	0%	15,52%	18,59%
Tršice	1 635	1 664	29	2%	14,50%	18,63%
Dub nad Moravou	1 577	1 637	60	4%	13,38%	17,90%
Slatinice	1 497	1 616	119	8%	17,57%	22,40%
Grygov	1 436	1 533	97	7%	13,58%	19,05%
Přáslavice	1 361	1 429	68	5%	13,15%	19,45%
Věrovany	1 346	1 382	36	3%	15,08%	19,18%
Velký Újezd	1 220	1 364	144	12%	13,52%	17,01%
Samotičky	1 242	1 360	118	10%	15,30%	17,57%
Doloplazy	1 292	1 336	44	3%	12,85%	16,99%
Příkazy	1 220	1 315	95	8%	16,48%	20,08%
Těšetice	1 281	1 282	1	0%	14,60%	18,80%
Majetín	1 110	1 187	77	7%	14,32%	17,69%
Skrbeň	1 171	1 184	13	1%	13,15%	16,81%
Bystrovany	936	1 033	97	10%	8,55%	14,04%
Hlušovice	640	930	290	45%	9,06%	9,25%
Charváty	845	873	28	3%	13,61%	15,23%
Kožušany-Tážaly	837	869	32	4%	15,17%	20,25%
Bystročice	653	816	163	25%	14,09%	18,01%
Mrsklesy	572	684	112	20%	14,69%	19,88%
Bukovany	566	676	110	19%	10,78%	15,09%
Loučany	634	658	24	4%	16,56%	21,12%
Blatec	606	642	36	6%	13,04%	17,60%
Liboš	600	638	38	6%	14,00%	17,40%
Daskabát	593	606	13	2%	22,77%	22,44%
Továř	559	603	44	8%	9,30%	15,92%
Luběnice	407	474	67	16%	19,41%	21,31%
Krčmaň	456	469	13	3%	18,64%	19,19%
Ústín	369	432	63	17%	17,89%	17,13%
Kozlov*		223		.	.	13,45%
Svéslavice	177	198	21	12%	14,69%	14,65%
Suchonice	172	178	6	3%	18,60%	18,54%
Celkem SO ORP	160 720	164 535	3 815	2%	15,19%	19,42%

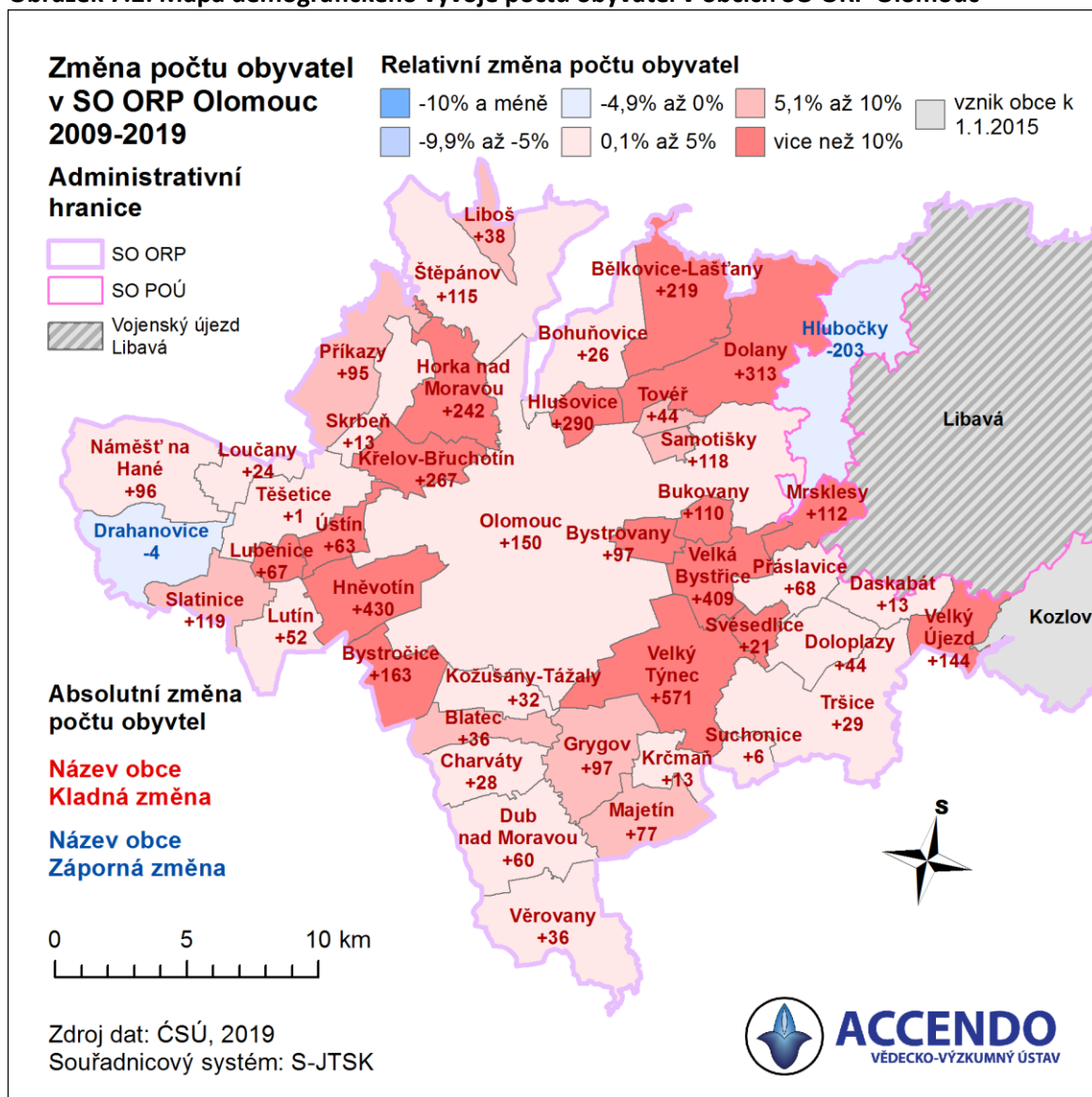
Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Pozn.:* Obec Kozlov vznikla k 1. lednu 2016 vyčleněním z vojenského újezdu Libavá.

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je v obci Daskabát (22,4 %), přestože za posledních deset let zde seniorů mírně ubylo. Největší nárůst podílu seniorů byl mezi lety 2009 až

2019 zaznamenán v obci Tověř, a to o 6,6 %. Nad 20 % seniorů mají pak obce Slatinice, Luběnice, Loučany, Hlubočky, Náměšť na Hané, Olomouc, Kožušany-Tážaly a Příkazy. Kromě již zmíněné Tověře byl rychlý nárůst seniorské složky (více jak o 6 %) zaznamenán rovněž v Hlubočkách a Přáslavicích.

Obrázek 7.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Olomouc

7.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v SO ORP Olomouc měl mezi lety 1991 – 1995 rostoucí trend, po kterém nastal trend opačný a až do roku 2004 obyvatel ubývalo. Posledních 15 let obyvatel opět kontinuálně mírně přibývá a k **1. 1. 2019** byl počet obyvatel **164 535**. Demografická prognóza nicméně předpokládá spíše pokles, a to o asi 3 900 obyvatel do roku 2030. V samotné Olomouci počet obyvatel mezi lety 1991 – 1992 také narůstal, v roce **1992** dosáhl svého maxima (**107 001**) a od tohoto roku klesal až na **99 471 obyvatel v roce 2012**. Od roku 2013 začal opět mírně růst, až do současných **100 523 (k 1. 1. 2019)**. Dle prognózy je však předpokládán opětovný pokles až na hodnotu 99 314 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Olomouce**⁴⁸, pak pozorujeme kontinuální nárůst obyvatel z **51 620 v roce 1991** na **64 012 v roce 2019**. Pokles obyvatel v roce 2016 souvisí

⁴⁸ Správní obvod bez samotného města.

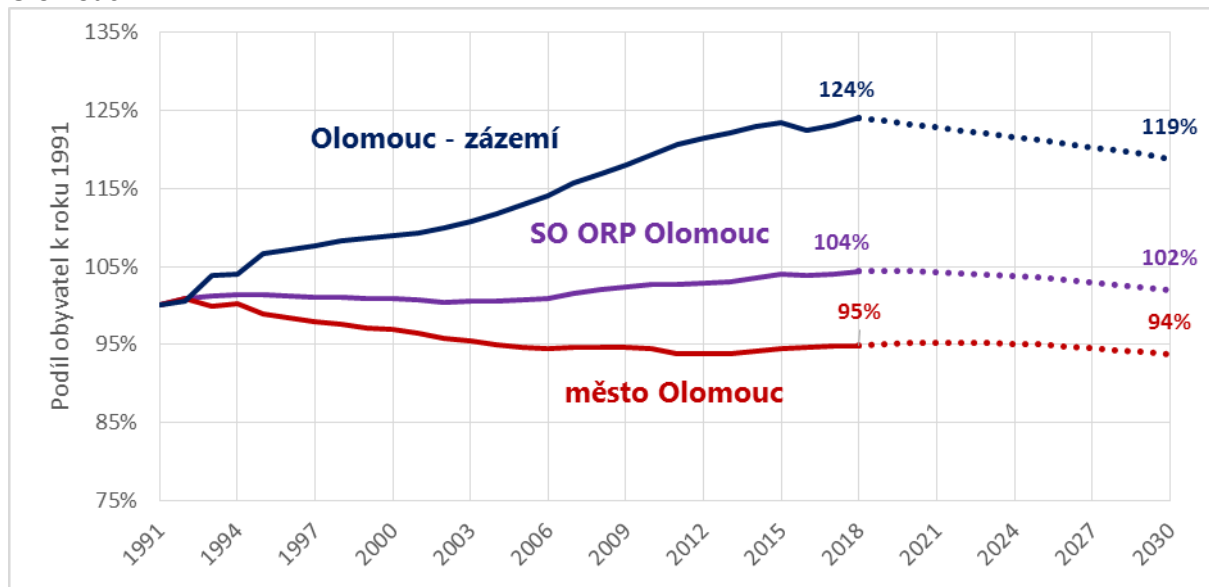
s územními změnami v prostoru Vojenského újezdu Libavá. Populační prognóza do roku 2030 však předpokládá pokles populace o zhruba 2 700 obyvatel na hodnotu **61 302**.

Tabulka 7.2: Počet obyvatel v Olomouci a zázemí v letech 1991, 2001, 2019 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030	
SO ORP Olomouc	157 610	158 633	▲	161 754	▲	164 535	▲	160 616	▼
Město Olomouc	105 990	102 246	▼	99 529	▼	100 523	▲	99 314	▼
Olomouc - zázemí	51 620	56 387	▲	62 225	▲	64 012	▲	61 302	▼

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Obrázek 7.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2019 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Olomouc

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 11 %, lidí v produktivním věku o 5 %, počet seniorů naopak vzroste o 13 %. V samotné Olomouci je situace obdobná s tím rozdílem, že počet dětí naopak o 2 % vzroste. V zázemí města poté sledujeme výrazný pokles dětí, a to o 30 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 7.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Olomouc				Město Olomouc				Olomouc - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
0 - 14	27 386	24 412	▼ -2 974	-11%	16 432	16 716	▲ 284	2%	10 954	7 696	▼ -3 258	-30%
15-64	105 199	100 253	▼ -4 946	-5%	63 705	60 180	▼ -3 525	-6%	41 494	40 073	▼ -1 421	-3%
65+	31 950	35 952	▲ 4 002	13%	20 386	22 418	▲ 2 032	10%	11 564	13 534	▲ 1 970	17%
Celkem	164 535	160 616	▼ -3 919	-2%	100 523	99 314	▼ -1 209	-1%	64 012	61 302	▼ -2 710	-4%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Olomouce se sníží ze současných 17,1 % na 12,5%, což představuje pokles o 4,6 %. Jak již bylo uvedeno výše, v samotném městě je předpokládán nárůst dětské složky o 0,5 % (celkem 16,8 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejvíce ve městě Hranicích (-2,8 %, na 60,6 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP jejich podíl mírně vzroste (+0,6 %, na 65,4 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 3,0 %, na 22,4 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Olomouci a v jejím zázemí (22,6 %; 22,1 %). Pro město jde o nárůst o 2,3 %, pro zázemí o 4 % (respektive o 2 032 a o 1 970 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 7.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Olomouc			Město Olomouc			Olomouc - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	16,6%	15,2%	▼ -1,4%	16,3%	16,8%	▲ 0,5%	17,1%	12,5%	▼ -4,6%
 15 - 64	63,9%	62,4%	▼ -1,5%	63,4%	60,6%	▼ -2,8%	64,8%	65,4%	▲ 0,6%
 65+	19,4%	22,4%	▲ 3,0%	20,3%	22,6%	▲ 2,3%	18,1%	22,1%	▲ 4,0%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

7.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP OLMOUC

Aktuální dokument je „5. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2020–2022“. Existuje zde určité omezení postupů plánování, jelikož je řízeno mimo jiného také Vnitřním předpisem pro tvorbu koncepčních dokumentů statutárního města Olomouc VP2/2019. Dle tohoto předpisu je předkladatelem všech strategických a plánovacích dokumentů Odbor strategie a řízení. V současnosti plán schvaluje pouze zastupitelstvo statutárního města Olomouce. Při schvalovacím procesu bylo realizováno 1 veřejné projednání.

Tabulka 7.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Olomouc

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Statutární město Olomouc
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Obce: Bělkovice-Lašťany, Blatec, Drahanovice, Dub nad Moravou, Grygov, Hlubočky, Charváty, Kozlov, Kožušany-Tážaly, Libavá, Líboš, Luběnice, Lutín, Majetín, Mrsklesy, Náměšť na Hané, Olomouc, Příkazy, Skrbeň, Suchonice, Štěpánov, Továř, Tršice, Ústín, Velká Bystřice, Velký Újezd, Věrovany
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	Bohuňovice, Bukovany, Bystročice, Bystrovany, Daskabát, Dolany, Doloplazy, Hlušovice, Hněvotín, Horka nad Moravou, Krčmaň, Křelov-Břuchotín, Loučany, Přáslavice, Samotičky, Slatinice, Svěslavice, Těšetice, Velký Týnec,

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)⁴⁹, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

7.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Návrh zpracovat komunitní plán schválila Rada města Olomouce na svém zasedání dne 17. 2. 2015 usnesením č. 35.

K1.2. Je schválen záměr⁵⁰ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, viz bod výše.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	4. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2016-2019 byl schválen Zastupitelstvem města Olomouce dne 16. 12. 2015.

⁴⁹ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

⁵⁰ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

7.2.2 KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů⁵¹ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, viz komunitní plán.

K2.2. Zjišťování potřeb⁵² existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, viz komunitní plán a web kpss.olomouc.eu

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	ano

⁵¹ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

⁵² Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

7.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Každá odborná pozice uvedená v organizační struktuře má stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, dle potřeby, většinou o něj ale není zájem.

7.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, viz Pravidla procesu KPSS na webu KPSS.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, viz Pravidla procesu KPSS na webu KPSS.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, postupují v souladu s Pravidly procesu KPSS schválenými RMO.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano

7.2.5 KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup⁵³ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Postup zapojování jako dokument vyhotoven není.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Uživatelé služeb o zapojení se do procesu KPSS zájem většinou nemají. Nedaří se nám je zapojit ve skupinách Občané v přechodné krizi a Osoby ohrožené návykovým chováním.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	ano

⁵³ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

7.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti⁵⁴.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, vycházíme ze zákona o sociálních službách a z vnitřního předpisu k tvorbě koncepčních dokumentů, kde je uvedena požadovaná struktura dokumentů.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, sociální služby jsou vždy v samostatném cíli.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	ano

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	ano

⁵⁴ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

7.2.7 KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Postup informování ve formě samostatného dokumentu nemáme, vycházíme ale z vnitřního předpisu k tvorbě koncepčních materiálů, který se zapojováním veřejnosti zabývá.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	ne

7.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, zmiňuje se o něm i 4.KPSS.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	ano

7.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy a závaznosti dokumentu „5. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2020–2022“ doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv) a spolků/svazků, ve kterých jsou obce členy, případně MAS. V tomto území se jedná o především o Svazek obcí střední Moravy, Dobrovolný svazek mikroregionu Němčicko, mikroregion Kosířsko a mikroregion Hanácké Království, které jsou tvořeny pouze územními samosprávnými celky. Dále na území působí MAS Bystřička, MAS Moravská cesta, MAS Šternbersko, MAS Hanácké Království, MAS Prostějov venkov, MAS Region HANÁ. Dokument by měly vzít na vědomí nejvyšší orgány dobrovolných svazků obcí, a to valné hromady. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v Radě svazku. Případně schválit nejvyššími orgány MAS.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: Zvážit pro příští SPRSS využití sociologického průzkumu potřeb uživatelů, případně potenciálních uživatelů, a to buď kvalitativními metodami (skupinové diskuze, polo-strukturované rozhovory) nebo kvantitativními metodami (standardizované rozhovory např. se seniory, kteří využívají, ale i nevyužívají sociální služby v celém SO ORP).

D2.2: V příštím plánu rozšířit v analytické části ekonomickou analýzu, která bude obsahovat:
1/ Aktuální nákladovost jednotlivých druhů sociálních služeb včetně uvedení obvyklých nákladů na jednotku např. u pobytových služeb na jedno lůžko.
2/ Výhled struktury zdrojů financování sociálních služeb na období platnosti střednědobého plánu (analýzy možných zdrojů zajištění zjištěných potřeb).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Proškolení o procesu plánování sociálních služeb zástupce MAS a zástupce Komise městských částí, jednalo by se maximálně o ½ denní školení, cílem by bylo zvýšit povědomí o střednědobém plánování sociálních služeb, seznámení s výsledkem a příprava na budoucí plán v kontextu mapování potřeb v území. Cílem je, aby strategie MAS včetně jejich aktualizací reflektovaly potřeby střednědobých plánů sociálních služeb včetně možných alokací finančních zdrojů.

D3.2 Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

D3.3: Proškolení pracovníky, kteří připravují střednědobý plán rozvoje sociálních služeb tak, aby si zvýšili dovednost při využívání MS WORD, MS EXCEL. Na základě tohoto školení by se měla zlepšit grafická úprava dokumentu včetně jeho přehlednosti a dodržování základních typografických pravidel (sazba textu).

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

D4.1: Pro nastavení časového souběhu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje nastavit další plán na období 2021 - 2022. Doporučujeme dodržet termíny nastavené Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D4.2: Zvážit rozšíření řídicí skupiny o zástupce Svazku obcí střední Moravy nebo okolních MAS.

D4.3: Pro zvýšení efektivity plánovacích procesů snížit administrativní zátěž a pracovní zátěž zmenšením počtu pracovních skupin ze současných 6 na menší počet, čímž odpadne problém s malou účastí externistů, rovněž se odstraní časová zátěž pro externisty, kteří se účastní více pracovních skupin.

D4.4: Je nutné prověřit, zda Vnitřní předpis pro tvorbu koncepčních dokumentů statutárního města Olomouc VP2/2019 je v souladu s Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4. a dále s navazující legislativou, tj. s vyhláškou č. 505/2006 Sb. v platném znění na základě aktualizace vyhláškou č. 387/2017 Sb.

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností, s obcemi a s uživateli před jeho schvalováním. Možnosti připomínkování dokumentu občany přes současné komunikační kanály: zpravodaj, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat emailem nebo sdělit osobně.

D5.2: Vytvořit komunikační plán na zapojení MAS a obcí do plánování včetně nastavení způsobů projednání návrhů komunitního plánu se zástupci samospráv. Možno využít aktivity v rámci metropolitní oblasti při přípravě programu ITI. Tento požadavek na práci se širším zázemím vychází z požadavků EU připravovat z principu dokumenty v rámci celých funkčních městských oblastí, se kterými už pracuje EUROSTAT i OECD.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Platný dokument je schválený, proto doporučení se týkají budoucích plánů, a to dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D6.2: Je nutno dodržet přehlednost témat v dokumentu, proto doporučujeme dávat podkladové informace do příloh, anebo vytvořit stručné manažerské shrnutí.

D6.3: V celém dokumentu dodržovat jednotnou terminologii a jednotně doplnit číslování.

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Zvolit vhodnou přehlednou vizuální formu dokumentu pro občany a katalogu (velká písma, vhodné barevné rozlišení jednotlivých služeb, jednoduchost a přehlednost).

D7.2: Aktualizace samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb v SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.).

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Nastavit implementaci dle „Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování.

D8.2: Vyvážet jednoleté akční plány s pravidelným vyhodnocením, které projedná každoročně realizační manažerský tým KPSS (řídící skupina), která má tuto činnost v kompetenci.

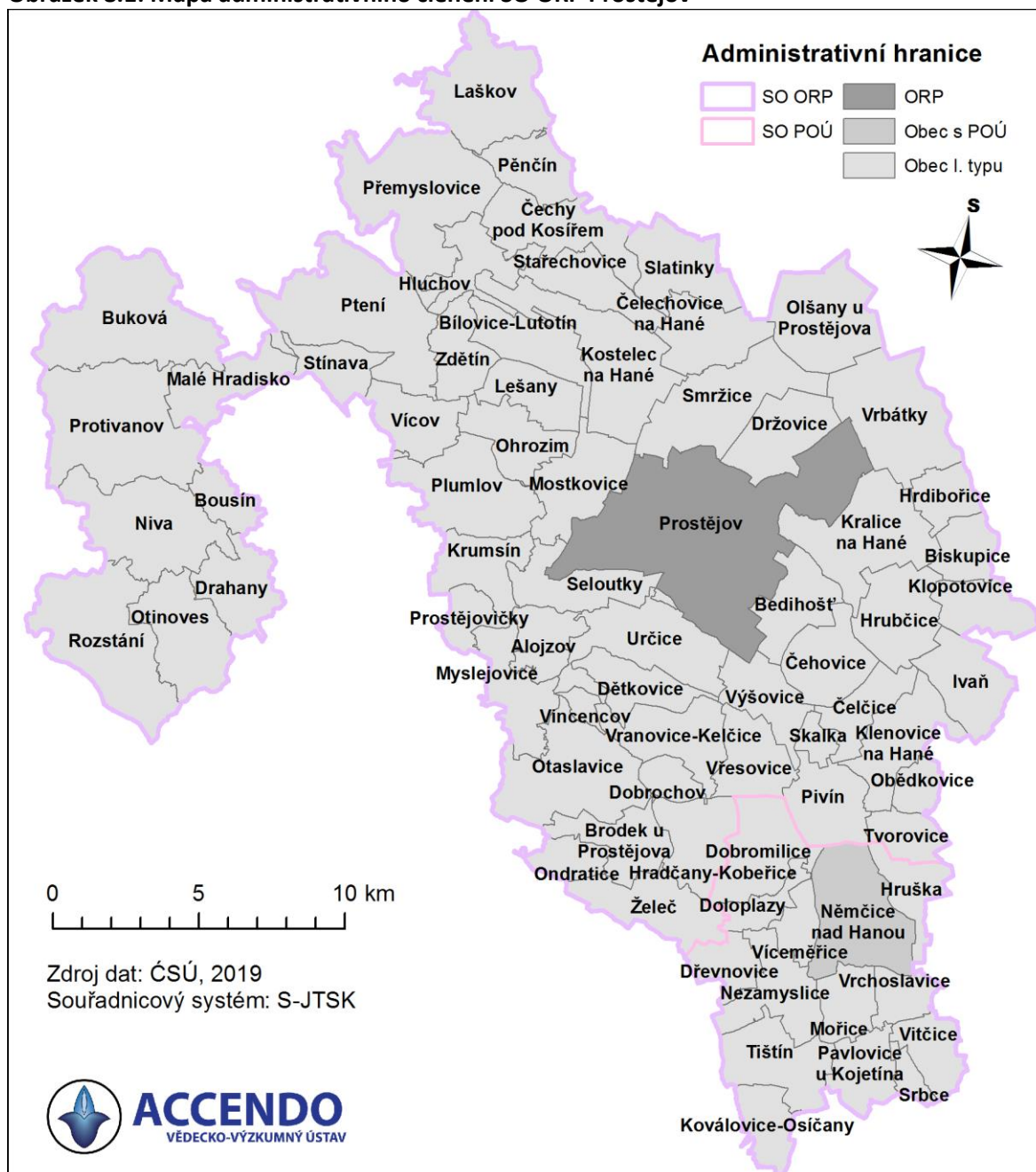
8 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP PROSTĚJOV

8.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

8.1.1 Popis území

Prostějov je významným kulturním a průmyslovým městem o rozloze přes 39 km². Leží asi 17 km jihozápadně od Olomouce, v severní části Hornomoravského úvalu, východně od Dražanské vrchoviny. Celý SO ORP Prostějov měl k 1. 1. 2019 76 obcí, mezi nimiž je statutární město Prostějov, 3 města (Kostelec na Hané, Němčice nad Hanou, Plumlov) a 6 městysů (Brodek u Prostějova, Dražany, Kralice na Hané, Nezamyslice, Protivanov, Tištin). V rámci SO ORP Prostějov je vymezen SO POÚ Němčice nad Hanou.

Obrázek 8.1: Mapa administrativního členění SO ORP Prostějov

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

8.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Prostějově žije k 1. 1. 2019 43 680 obyvatel, což tvoří 44,6 % obyvatel celého SO ORP Prostějov. Dalšími obcemi s více než 1 000 obyvateli jsou Kostelec na Hané, Plumlov, Němčice nad Hanou, Olšany u Prostějova, Vrbátky, Kralice na Hané, Smržice, Mostkovice, Brodek u Prostějova, Nezamyslice, Držovice, Určice, Čelechovice na Hané, Otaslavice, Přemyslovice, Ptení, Bedihošť, Čechy pod Kosířem a Protivanov. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009 – 2019 byl zaznamenán v Olšanech u Prostějova, ve kterých za 10 let přibýlo 221 obyvatel, což představuje 14% nárůst; dalšími obcemi, které zaznamenaly populační nárůst o více než 50 obyvatel, jsou Kralice na Hané (+218), Držovice (+121), Mostkovice (+86), Vřesovice (+85), Vrbátky (+73), Nezamyslice (+67), Kostelec na Hané (+58), Seloutky (+58) a Vícov (+51). Naopak nejvíce obyvatel ztratil Prostějov, který populačně klesl o 1 698 obyvatel, což představuje 4% pokles. Dalšími obcemi, které měly největší populační ztrátu, jsou Plumlov (-163), Němčice nad Hanou (-150) a Krumsín (-58).

Tabulka 8.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Prostějov v letech 2009 a 2019

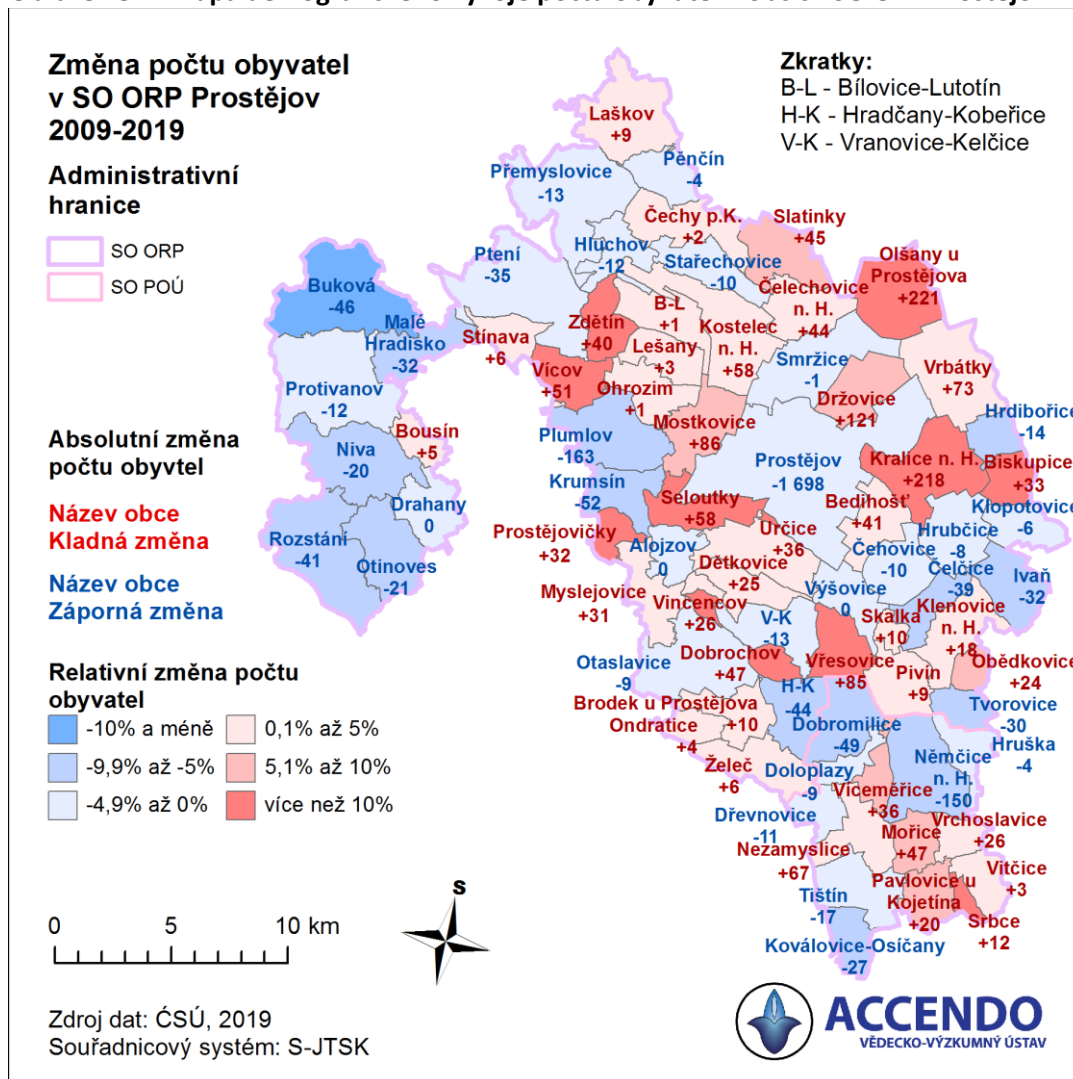
Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Prostějov	45 378	43 680	-1 698	-4%	16,41%	21,70%
Kostelec na Hané	2 893	2 951	58	2%	15,04%	20,91%
Plumlov	2 467	2 304	-163	-7%	16,54%	21,40%
Němčice nad Hanou	2 149	1 999	-150	-7%	14,38%	21,66%
Olšany u Prostějova	1 554	1 775	221	14%	13,58%	14,03%
Vrbátky	1 650	1 723	73	4%	13,76%	16,72%
Kralice na Hané	1 471	1 689	218	15%	11,90%	15,99%
Smržice	1 626	1 625	-1	0%	13,71%	18,83%
Mostkovice	1 484	1 570	86	6%	16,64%	21,66%
Brodek u Prostějova	1 508	1 518	10	1%	12,53%	17,72%
Nezamyslice	1 405	1 472	67	5%	14,31%	17,32%
Držovice	1 304	1 425	121	9%	14,88%	20,84%
Určice	1 330	1 366	36	3%	13,76%	16,84%
Čelechovice na Hané	1 283	1 327	44	3%	18,00%	20,65%
Otaslavice	1 297	1 288	-9	-1%	16,73%	18,63%
Přemyslovice	1 284	1 271	-13	-1%	18,46%	18,88%
Ptení	1 126	1 091	-35	-3%	15,54%	19,25%
Bedihošť	1 036	1 077	41	4%	12,84%	17,18%
Čechy pod Kosířem	1 036	1 038	2	0%	16,31%	20,23%
Protivanov	1 026	1 014	-12	-1%	13,84%	16,17%
Klenovice na Hané	867	885	18	2%	14,88%	14,80%
Dobromilice	868	819	-49	-6%	14,17%	13,92%
Hrubčice	801	793	-8	-1%	15,73%	19,92%
Pěnčín	761	757	-4	-1%	13,67%	16,25%
Pivín	719	728	9	1%	11,68%	18,13%
Myslejovice	637	668	31	5%	18,68%	20,81%
Vrchoslavice	598	624	26	4%	12,88%	15,22%
Rozstání	652	611	-41	-6%	21,01%	22,59%
Vranovice-Kelčice	615	602	-13	-2%	13,98%	19,44%
Víceměřice	564	600	36	6%	16,13%	19,83%
Laškov	575	584	9	2%	20,17%	24,83%
Krumsín	626	574	-52	-8%	15,18%	20,73%
Slatinky	528	573	45	9%	12,50%	14,66%
Vřesovice	477	562	85	18%	16,56%	17,44%
Želeč	553	559	6	1%	21,16%	21,29%
Stařechovice	556	546	-10	-2%	13,67%	21,79%
Vícov	493	544	51	10%	15,01%	17,65%
Doloplazy	541	532	-9	-2%	12,01%	15,41%
Mořice	485	532	47	10%	16,91%	17,67%
Dětkovice	506	531	25	5%	17,00%	22,41%

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Seloutky	469	527	58	12%	18,98%	21,82%
Drahany	525	525	0	0%	17,52%	20,00%
Čehovice	534	524	-10	-2%	19,10%	21,37%
Bílovice-Lutotín	515	516	1	0%	14,37%	21,12%
Čelčice	551	512	-39	-7%	12,89%	16,02%
Tištín	518	501	-17	-3%	15,06%	20,96%
Výšovice	486	486	0	0%	12,35%	15,23%
Ivaň	517	485	-32	-6%	14,70%	22,06%
Dřevnovice	488	477	-11	-2%	13,32%	13,84%
Ohrozim	461	462	1	0%	16,70%	17,32%
Hradčany-Kobeřice	458	414	-44	-10%	14,63%	17,63%
Lešany	389	392	3	1%	16,20%	20,66%
Malé Hradisko	394	362	-32	-8%	21,83%	23,48%
Zdětín	315	355	40	13%	13,65%	18,03%
Hluchov	359	347	-12	-3%	17,27%	17,29%
Ondratice	342	346	4	1%	19,01%	21,68%
Dobrochov	296	343	47	16%	12,50%	12,24%
Niva	353	333	-20	-6%	15,58%	22,82%
Prostějovičky	272	304	32	12%	16,18%	17,11%
Biskupice	264	297	33	13%	15,91%	15,15%
Buková	341	295	-46	-13%	19,06%	27,46%
Obědkovice	262	286	24	9%	14,89%	16,43%
Tvorovice	312	282	-30	-10%	18,27%	19,86%
Koválovice-Osíčany	307	280	-27	-9%	20,20%	23,21%
Otinoves	296	275	-21	-7%	20,61%	21,45%
Pavlovice u Kojetína	249	269	20	8%	13,25%	20,07%
Klopotovice	271	265	-6	-2%	12,55%	16,23%
Hruška	261	257	-4	-2%	18,39%	18,29%
Skalka	243	253	10	4%	15,64%	20,95%
Alojzov	243	243	0	0%	18,93%	20,58%
Hrdibořice	221	207	-14	-6%	15,38%	23,19%
Vitčice	175	178	3	2%	19,43%	21,35%
Stínava	149	155	6	4%	19,46%	21,29%
Bousín	129	134	5	4%	20,93%	22,39%
Vincencov	94	120	26	28%	29,79%	24,17%
Srbce	74	86	12	16%	12,16%	20,93%
Celkem SO ORP	98 862	97 920	-942	-1%	15,86%	20,17%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je v obci Buková (27,5 %), největší nárůst podílu seniorů byl pak mezi lety 2009 až 2019 zaznamenán v obci Srbce, a to o 8,8 %. Nad 20 % seniorů mají pak ještě obce Laškov, Vincencov, Malé Hradisko, Koválovice-Osíčany, Hrdibořice, Niva, Rozstání, Dětkovice, Bousín, Ivaň, Seloutky, Stařechovice, Prostějov, Ondratice, Mostkovice, Němčice nad Hanou, Otinoves, Plumlov, Čehovice, Vitčice, Želeč, Stínava, Bílovice-Lutotín, Tištín, Skalka, Srbce, Kostelec na Hané, Držovice, Myslejovice, Krumsín, Lešany, Čelechovice na Hané, Alojzov, Čechy pod Kosířem, Celkem SO ORP, Pavlovice u Kojetína a Drahany. Kromě již zmíněné obce Srbce byl rychlý nárůst seniorské složky (více jak o 6 %) zaznamenán rovněž v obcích Buková, Stařechovice, Hrdibořice, Ivaň, Němčice nad Hanou, Niva, Pavlovice u Kojetína, Bílovice-Lutotín a Pivín.

Obrázek 8.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Prostějov

8.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Prostějov** měl mezi lety 1991 – 2010 víceméně vyrovnaný charakter, v roce **2010** dosáhl hodnoty **99 033** obyvatel a od té doby dochází k postupnému poklesu. K **1. 1. 2019** byl počet obyvatel **97 920**, demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 4 300 obyvatel do roku 2030. V samotném **Prostějově** počet obyvatel od roku **1992**, kdy dosáhl vrcholu (**50 193**) kontinuálně klesá až na **43 680 obyvatel v roce 2019**. Dle prognózy je předpokládán pokles další až na hodnotu 41 288 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Hranic**⁵⁵, pakpo poklesu v letech 1991 – 1998, kdy počet obyvatel dosáhl hodnoty **49 412**, pozorujeme kontinuální nárůst obyvatel na **54 240 v roce 2019**. Populační prognóza do roku 2030 však předpokládá pokles populace o zhruba 1 900 obyvatel na hodnotu **52 302**.

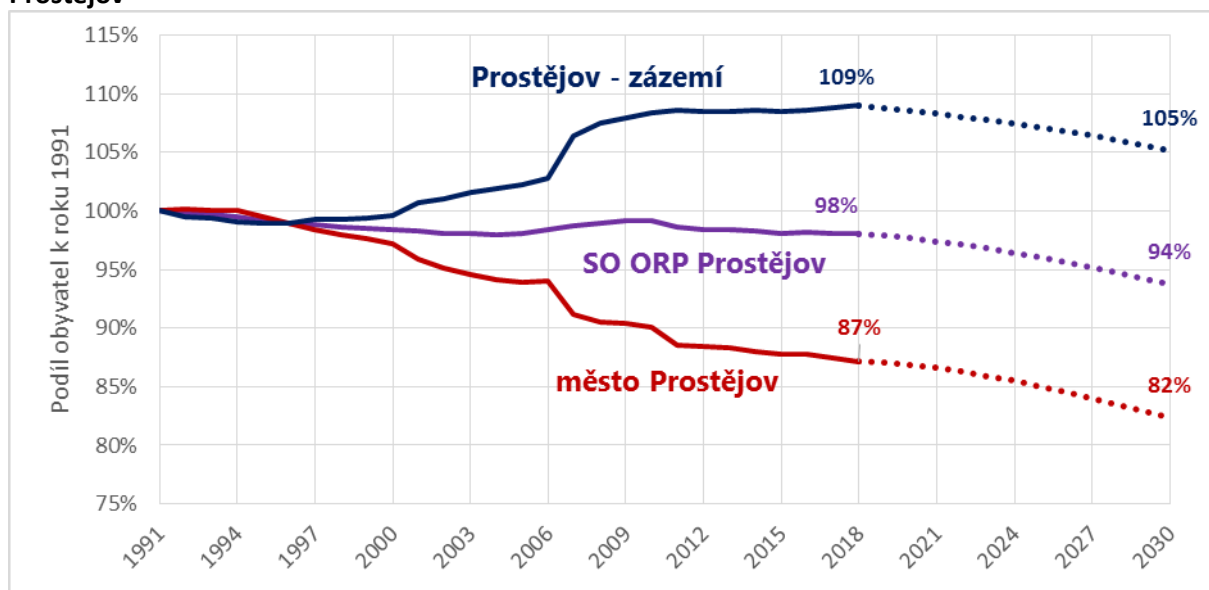
Tabulka 8.2: Počet obyvatel v Prostějově a jeho zázemí v letech 1991, 2001, 2019 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030
SO ORP Prostějov	99 878	98 126	▼	98 440	▲	97 920	▼	93 590
Město Prostějov	50 112	48 027	▼	44 387	▼	43 680	▼	41 288
Prostějov - zázemí	49 766	50 099	▲	54 053	▲	54 240	▲	52 302

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

⁵⁵ Správní obvod bez samotného města.

Obrázek 8.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2019 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Prostějov

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 12 %, lidí v produktivním věku o 6 %, počet seniorů naopak vzroste o 8 %. V samotném Prostějově je situace obdobná s tím rozdílem, že seniorů přibude o něco méně (4 %). V zázemí města poté sledujeme výraznější příbytek seniorů, a to o 11 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 8.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Prostějov				Město Prostějov				Prostějov - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	15 506	13 647	▼ -1 859	-12%	6 620	5 954	▼ -666	-10%	8 886	7 693	▼ -1 193	-13%
 15-64	62 666	58 655	▼ -4 011	-6%	27 582	25 430	▼ -2 152	-8%	35 084	33 224	▼ -1 860	-5%
 65+	19 748	21 289	▲ 1 541	8%	9 478	9 904	▲ 426	4%	10 270	11 385	▲ 1 115	11%
Celkem	97 920	93 590	▼ -4 330	-4%	43 680	41 288	▼ -2 392	-5%	54 240	52 302	▼ -1 938	-4%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Prostějova se sníží ze současných 16,4 % na 14,7%, což představuje pokles o 1,7 %. Jak již bylo uvedeno výše, v samotném městě je předpokládán mírnější pokles dětské složky o 0,7 % (celkem 14,4 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejvíce ve městě Prostějově (-1,6 %, na 61,6 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP je tento pokles mírnější (-1,2 %, na 63,5 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 2,6 %, na 22,7 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Prostějově a v jeho zázemí (24 %; 21,8 %). Pro město jde o nárůst o 2,3 %, pro zázemí o 2,8 % (respektive o 426 a o 1 115 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 8.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Prostějov			Město Prostějov			Prostějov - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	15,8%	14,6%	▼ -1,3%	15,2%	14,4%	▼ -0,7%	16,4%	14,7%	▼ -1,7%
 15-64	64,0%	62,7%	▼ -1,3%	63,1%	61,6%	▼ -1,6%	64,7%	63,5%	▼ -1,2%
 65+	20,2%	22,7%	▲ 2,6%	21,7%	24,0%	▲ 2,3%	18,9%	21,8%	▲ 2,8%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

8.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP PROSTĚJOV

Aktuálním dokumentem je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Prostějov 2019–2021, který byl schválen Zastupitelstvem města Prostějova dne 10.9.2019. Dokument byl připomínkován veřejností, uživateli i obcemi SO ORP Prostějov. Dle aktuální verze dokumentu⁵⁶ je na str. 101 uvedeno, že dokument bude schválený obcemi v rámci SO ORP. Součástí je také Akční plán, který stanoví žádoucí modelaci sítě sociálních služeb na jednotlivé roky. Pro zhodnocení jsme neměli Akční plán k dispozici.

Tabulka 8.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Prostějov

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Prostějov; Kostelec na Hané; Plumlov; Němčice nad Hanou; Nezamyslice; Víceměřice; Vrchoslavice; Tištiny; Stínava; Krumsín; Ohrozim; Seloutky; Vícov; Prostějovičky; Čechy pod Kosířem; Skalka; Čelčice; Výšovice;
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Mořice; Dobromilice; Dřevnovice; Bílovice-Lutotín; Zdětín; Laškov; Lešany; Hluchov; Smržice; Pěnčín; Čelechovice na Hané; Stařechovice; Ptení; Přemyslovice; Bedihošť; Biskupice; Čehovice; Klenovice na Hané; Hrubčice; Kralice na Hané; Klopotovice; Vrbátky; Vranovice-Kelčice; Dobrochov; Vincencov; Brodek u Prostějova; Ondratice; Mostkovice;
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	Doloplazy; Koválovce-Osíčky; Hruška; Pavlovice u Kojetína; Pivín; Srbce; Tvorovice; Vitčice; Želeč; Hradčany-Kobeřice; Otaslavice; Vřesovice;
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	Drahany; Bousín; Niva; Malé Hradisko; Otínoves; Protivanov; Rozstání; Ivaň; Olšany u Prostějova; Myslejovice; Určice; Držovice; Slatinky; Dětkovice; Buková; Obědkovice; Alojzov; Hrdibořice

⁵⁶ Dostupné online dne 20/12/2019 na <<https://www.prostejov.eu/filemanager/files/438129.pdf>>

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)⁵⁷, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

8.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Samospráva je partnerem realizovaného projektu na SPRSS – schválen záměr vytvoření Plánu.

K1.2. Je schválen záměr⁵⁸ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Záměr je schválen historicky od roku 2006

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Plánované schválení dokumentu zastupitelstvem města Prostějov se předpokládá v září 2019. Plánovaný proces schvalování: 1) Rada města Prostějova 2) Zastupitelstvo města Prostějova 3) Obce SO ORP 4) Mikroregiony

⁵⁷ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

⁵⁸ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

8.2.2 KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů⁵⁹ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Analytická část je zpracována z dostupných údajů, včetně výzkumu potřebnosti sociálních služeb a služeb navazujících na Prostějovsku

K2.2. Zjišťování potřeb⁶⁰ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Byl proveden průzkum poskytovatelů, uživatelů na základě dostupných dat. Výzkum potřebnosti sociálních služeb a služeb navazujících na Prostějovsku, je kvalitní a nastavený pro opakovatelnost

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Potřeby jsou vyhodnoceny v kontextu možných finančních zdrojů, zpracován Akční plán (obce nedisponují mandatorními výdaji na sociální služby).

⁵⁹ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

⁶⁰ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

8.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Každá odborná pozice uvedená v organizační struktuře má stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, v rámci metodické podpory je zajištěno řídicí skupině i pracovním skupinám vzdělávání na SPRSS

8.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Organizační struktura je vymezena včetně jmenování členů řídicí skupiny a pracovních skupiny. Rozhodovací pravomoci a zodpovědnost jednotlivých pozic jsou popsány ve schváleném Statutu řídicí skupiny pro střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb na území SO ORP Prostějov. (schváleno RM Prostějova)

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb jsou stanoveny v Jednacím řádu řídicí skupiny a pracovních skupin pro střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb na území SO ORP Prostějov. (schváleno RM Prostějova)

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Členové všech skupin jsou seznámeni jak s jednacím řádem ŘS a PS, tak se statutem ŘS.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Obousměrná informovanost je zajištěna viz schválený komunikační plán. (Členové ŘS/PS jsou informováni jak na jednáních jednotlivých skupin, tak mailovou formou a mají se možnost vyjadřovat v celém procesu, prostřednictvím vedoucího PS, koordinátorky SPRSS ale i obrátit se přímo na metodičku aktuálního projektu.)

8.2.5 KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup⁶¹ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	ANO

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	ANO

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Uživatelé, zadavatelé i poskytovatelé jsou zapojeni. Laická i odborná veřejnost bude moci připomínkovat celý plán v měsíci srpnu.

⁶¹ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

8.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti⁶².

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Plán obsahuje uvedené náležitosti dle jednotlivých kapitol.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano.

⁶² Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

8.2.7 KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Občané v území jsou informováni dle postupu v Komunikačním plánu. Informace jsou pravidelně aktualizovány na webu města Prostějova společně se všemi zápisy jednotlivých setkání, případně i v Radničních listech (dále jen RL).

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Viz ZoR projektu. Články, které vyšly v RL, jsou vyvěšeny v sekci webu města Prostějova Střednědobé plánování rozvoje soc. služeb.

8.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Zpracován Implementační plán a Akční plán

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	ANO

8.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy a zavázanosti dokumentu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období SO ORP Prostějov let 2019–2021“ doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv), v případě SO ORP Prostějov se jedná o 76 obcí, proto doporučujeme se zaměřit na spolky/svazky, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o 18 dobrovolných svazků obcí (dle analýzy DSO SMOCR) nebo lze využít i MAS. Z výše uvedeného vyplývá, že dokument by měl vzít na vědomí nejvyšší orgán svazku, případně spolku, a to valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v radě svazku, případně spolku.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: V příštím plánu rozšířit v analytické části podkapitolu 2.4 Analýza finančních toků, která by měla obsahovat aktuální informace maximálně rok staré. V roce 2019 nelze při ekonomických analýzách vycházet z údajů dle roku 2016–2017, jak to je uvedeno v současném dokumentu. Dále je požadována i predikce zajištění finančních zdrojů, ovšem z aktuálních údajů z KISSOS. Z výše uvedeného vyplývá, že tato podkapitola by měla obsahovat mimo jiné:

1/ Aktuální nákladovost jednotlivých druhů sociálních služeb včetně uvedení obvyklých nákladů na jednotku např. u pobytových služeb na jedno lůžko.

2/ Výhled struktury zdrojů financování sociálních služeb na období platnosti střednědobého plánu (analýzy možných zdrojů zajištění zjištěných potřeb).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Proškolení o nových metodách a postupech dle aktuální metodiky Olomouckého kraje při plánování sociálních služeb vedení města/radu, jejíž role je zcela zásadní, jednalo by se maximálně o ½ denní školení. Dále zvážit možnost proškolení Radu MAS (viz doporučení 1.1).

D3.2: Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin a manažera komunitního plánování formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

D4.1: Doporučujeme dodržet termíny nastavené Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D4.2: Zvážit rozšíření řídicí skupiny o zástupce DSO nebo MAS (viz KO 1).

D4.3: V rámci schématu organizační struktura na str. 7 je zcela nevhodné schéma, kde externí zpracovatel, tj. soukromoprávní subjekt SRSS, o.p.s., je umístěn na nejvyšším bodě hierarchické organizační struktury procesu plánování rozvoje sociálních služeb a veřejnoprávní subjekty, které mají veřejnou moc od občanů, jsou jemu podřízené. Toto schéma doporučujeme přepracovat, jelikož navozuje nesprávný obraz pro všechny čtenáře.

D4.4: Doporučujeme věcnou i obsahovou korekturu textu, jelikož jsou v textu chyby, např. na str. 100 je v Implementačním plánu dvakrát odkaz na město Mohelnici: „celý *dokument je dostupný na stránkách města Mohelnice*“. Totéž se objevuje i v odstavci výše tj. odkaz na Mohelnici.

Rovněž je nesmyslné tvrzení na str. 101, že dokument byl schválen obcemi SO ORP Prostějov, jelikož z této dikce vyplývá, že by dokument měly schválit orgány všech 76 obcí.

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: V příštím období zvážit uspořádání alespoň jednoho veřejného projednání dokumentu před jeho schvalováním. Připomínkování dokumentu občany je možné realizovat přes současné komunikační kanály: zpravodaj, možnost osobního seznámení, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je schválen, proto doporučujeme v příštím období dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4. Připomínky k finální verzi vytištěného dokumentu „*Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Prostějov 2019-2021*“:

1/Názvy kapitol jsou v dokumentu KAPITOLA ÚVODNÍ, KAPITOLA PROCESNÍ, VÝSTUP ANALYTICKÉ FÁZE, NOSNÁ ČÁST, ORGANIZAČNÍ xxx, ZÁVĚREČNÁ ČÁST. Doporučujeme v tomto případě členit strategický dokument standardně na úvodní část, která zahrnuje i kapitolu procesní, analytickou část (včetně SWOT analýzy), návrhovou část a implementační část – tímto dojde ke zpřehlednění textu. Název KAPITOLA NOSNÁ není obvyklý a nedoporučujeme ho nadále používat. Doporučujeme v této oblasti neimprovizovat, ale držet se standardních postupů při zpracování SPRSS.

2/ Není využita stránka za obálkou, obvyklé místo pro tzv. vydavatelský záznam, což je soubor informací o dokumentu, obvykle se v tomto případě jedná o následující informace:

2.1/ kdo dokument vytvořil, např. řídicí skupina ve složení nebo Město Přerov a členové řídicí a pracovních skupin (nelze na čelní stránce ani nikde jinde uvádět, že autorem dokumentu je SRSS, o.p.s., jelikož se nejedná o autorské dílo, ale plán je vždy výsledkem práce celého týmu včetně zástupců města).

2.2/ kdy byl dokument vytvořen, tj. datum

2.3/ o jakou verzi dokumentu se jedná např. verze 1.0 před připomínkováním

2.4/ kdo dokument schválil, případně projednal

2.5/ jak dokument lze citovat

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Zvážit pro informování veřejnosti vytvoření samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb v SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.). Současná struktura webu je velmi nepřehledná a uživatelsky nepřívětivá.

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Upravit implementaci dle „*Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4*“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování prostřednictvím indikátorů.

Tabulka 9.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Přerov v letech 2009 a 2019

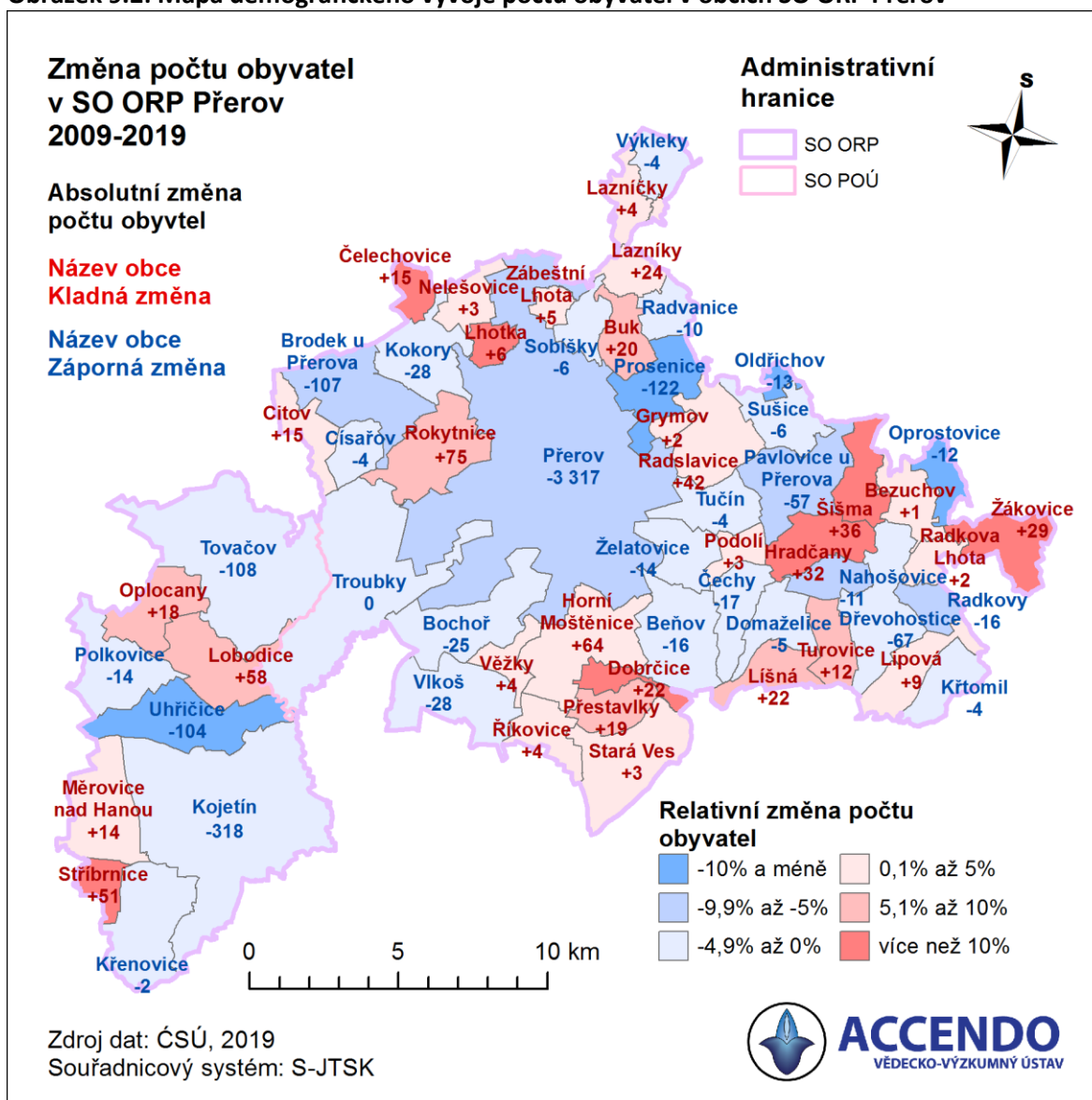
Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Přerov	46 503	43 186	-3 317	-7%	16,08%	23,01%
Kojetín	6 421	6 103	-318	-5%	14,16%	19,50%
Tovačov	2 575	2 467	-108	-4%	18,06%	20,27%
Troubky	2 043	2 043	0	0%	17,47%	20,36%
Brodek u Přerova	2 067	1 960	-107	-5%	16,16%	19,49%
Horní Moštěnice	1 615	1 679	64	4%	14,55%	17,81%
Rokytnice	1 452	1 527	75	5%	14,05%	18,99%
Dřevohostice	1 564	1 497	-67	-4%	14,51%	19,04%
Kokory	1 192	1 164	-28	-2%	15,60%	19,24%
Radslavice	1 120	1 162	42	4%	12,50%	17,99%
Bochoř	1 008	983	-25	-2%	16,47%	20,04%
Prosenice	911	789	-122	-13%	15,26%	21,67%
Lobodice	690	748	58	8%	16,38%	17,11%
Pavlovice u Přerova	779	722	-57	-7%	29,27%	21,75%
Měrovice nad Hanou	689	703	14	2%	13,50%	17,21%
Vlkoš	731	703	-28	-4%	16,69%	22,76%
Beňov	693	677	-16	-2%	17,75%	20,24%
Stará Ves	629	632	3	0%	15,90%	15,82%
Domaželice	569	564	-5	-1%	11,78%	15,96%
Lazníky	521	545	24	5%	15,16%	15,23%
Citov	523	538	15	3%	13,38%	18,03%
Želatovice	546	532	-14	-3%	14,29%	19,55%
Uhřetice	628	524	-104	-17%	16,08%	23,28%
Polkovice	517	503	-14	-3%	15,67%	18,29%
Říkovice	468	472	4	1%	15,81%	20,55%
Tučín	444	440	-4	-1%	14,41%	21,82%
Křenovice	429	427	-2	0%	14,69%	21,31%
Křtomil	428	424	-4	-1%	15,65%	18,87%
Buk	360	380	20	6%	15,83%	21,05%
Čechy	349	332	-17	-5%	19,48%	23,80%
Sušice	330	324	-6	-2%	21,82%	21,91%
Oplocany	296	314	18	6%	19,26%	24,84%
Hradčany	272	304	32	12%	15,07%	20,39%
Císařov	302	298	-4	-1%	15,23%	16,11%
Stříbrnice	234	285	51	22%	18,80%	21,05%
Radvanice	288	278	-10	-3%	15,28%	16,55%
Výkleky	281	277	-4	-1%	15,30%	19,13%
Přestavky	256	275	19	7%	18,36%	19,27%
Lipová	263	272	9	3%	16,73%	20,59%
Líšná	235	257	22	9%	20,00%	17,51%
Žakovice	210	239	29	14%	9,52%	15,90%
Turovice	217	229	12	6%	13,82%	13,10%
Dobruška	200	222	22	11%	16,50%	18,92%
Šišma	180	216	36	20%	25,56%	18,98%
Věžky	208	212	4	2%	15,87%	18,40%
Podolí	207	210	3	1%	18,36%	17,14%
Lazníčky	199	203	4	2%	16,58%	22,66%
Nelešovice	195	198	3	2%	12,31%	18,18%
Radkova Lhota	196	198	2	1%	48,47%	47,47%
Bezuchov	194	195	1	1%	16,49%	18,46%
Zábeštní Lhota	168	173	5	3%	15,48%	20,81%
Nahošovice	176	165	-11	-6%	18,75%	20,00%
Grymov	161	163	2	1%	11,18%	15,95%
Radkovy	165	149	-16	-10%	13,33%	18,12%
Sobíšky	153	147	-6	-4%	18,30%	19,73%
Čelechovice	110	125	15	14%	13,64%	16,80%

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Oldřichov	128	115	-13	-10%	14,06%	14,78%
Oprostovice	98	86	-12	-12%	18,37%	20,93%
Lhotka	56	62	6	11%	21,43%	17,74%
Celkem SO ORP	84 442	80 617	-3 825	-5%	16,04%	21,39%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je pak v obci Radkova Lhota (47,5 %). Nad 20 % seniorů má dalších 23 obcí. Vyšší nárůst seniorské složky (více jak o 7 %) byl zaznamenán v Tučíně a Uhřetěchovicích.

Obrázek 9.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Přerov

9.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Přerov** měl mezi lety 1991-2004 klesající trend, mezi lety 2005 až 2007 došlo k nárůstu, po kterém následoval další populační pokles až do roku 2019. K **1. 1. 2019** byl počet obyvatel **80 617**, demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 5 420 obyvatel do roku 2030. V samotném **Přerově** počet obyvatel od roku 1991 (**50 986**) rovněž klesal s výjimkou mírného růstu mezi lety 2005 až 2007, k 1.1. 2019 žije v Přerově 43 186 **obyvatel**. Dle

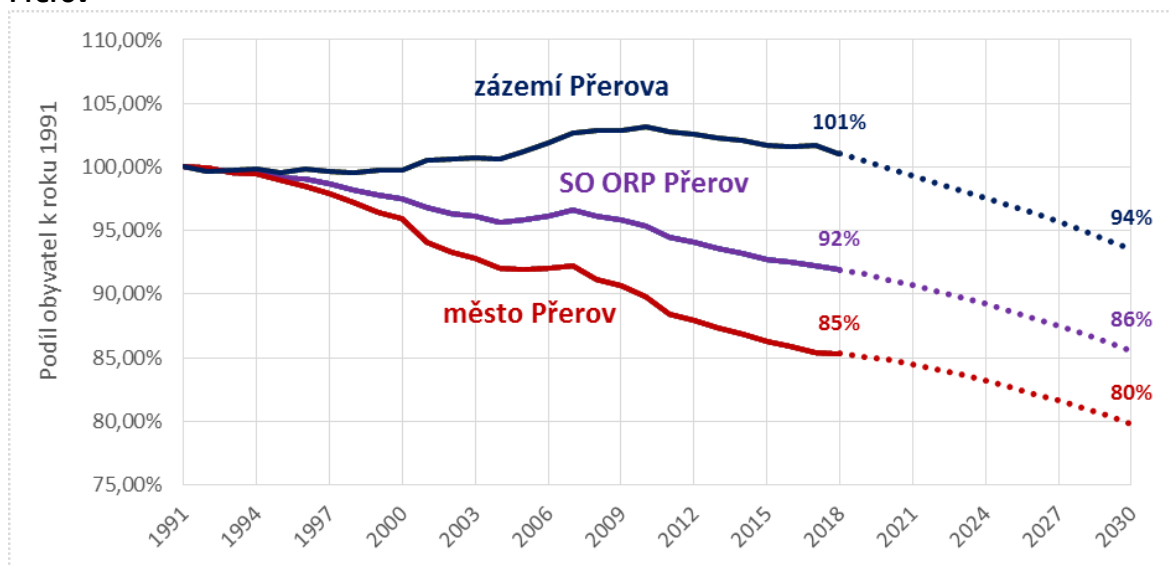
prognózy je předpokládán pokles až na hodnotu 40 702 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Přerova**⁶³, pak pozorujeme kontinuální nárůst obyvatel mezi lety 1991 až 2010, následuje populační pokles až do roku 2019, k 1.1.2019 je populační velikost Přerova **43 186** obyvatel. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá pokles populace o zhruba 2 484 obyvatel na hodnotu **40 702**.

Tabulka 9.2: Počet obyvatel v Přerově a jeho zázemí v letech 1991, 2001, 2018 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030
SO ORP Přerov	87 874	85 079	▼	83 004	▼	80 617	▼	75 197
Město Přerov	50 986	47 988	▼	45 082	▼	43 186	▼	40 702
Zázemí Přerova	36 888	37 091	▲	37 922	▲	37 431	▼	34 495

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Obrazek 9.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2018 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Přerov

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 19 %, lidí v produktivním věku o 8 %, počet seniorů naopak vzroste o 7 %. V samotném Přerově je situace obdobná s tím rozdílem, že počet dětí poklesne méně (-5 %) a nárůst počtu seniorů bude mírnější (+7 %). V zázemí města poté sledujeme výrazný pokles dětí, a to o 34 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 9.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Přerov				Město Přerov				Přerov - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	11 702	9 470	▼ -2 232	-19%	6 021	5 716	▼ -305	-5%	5 681	3 754	▼ -1 927	-34%
 15-64	51 671	47 787	▼ -3 884	-8%	27 226	24 980	▼ -2 246	-8%	24 445	22 807	▼ -1 638	-7%
 65+	17 244	18 531	▲ 1 287	7%	9 939	10 319	▲ 380	4%	7 305	8 212	▲ 907	12%
Celkem	80 617	75 788	▼ -4 829	-6%	43 186	41 015	▼ -2 171	-5%	37 431	34 772	▼ -2 659	-7%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

⁶³ Správní obvod bez samotného města.

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Přerova se sníží ze současných 14,4 % na 12,5%, což představuje pokles o -1,9 %. V samotném městě je předpokládána stagnace podílu dětské složky na úrovni 13,9 %.

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) v Přerově o 1,6 %, na 63,1 % obyvatelstva, ve zbylých částech ORP je tento pokles mírnější (-0,1 %, na 65,6 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 3,5 %, na 24,5 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Přerov a v jeho zázemí (22,3 %; 23,6 %). Pro město jde o nárůst o 2,8 %, pro zázemí o 4,4 % (respektive o 380 a o 907 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 9.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Přerov 			Město Přerov 			Zázemí Přerova 		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	14,4%	12,5%	▼ -1,9%	13,9%	13,9%	▲ 0,0%	15,1%	10,8%	▼ -4,3%
 15-64	64,6%	63,1%	▼ -1,6%	63,8%	60,9%	▼ -2,9%	65,7%	65,6%	▼ -0,1%
 65+	20,9%	24,5%	▲ 3,5%	22,3%	25,2%	▲ 2,8%	19,3%	23,6%	▲ 4,4%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

9.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP PŘEROV

Poslední komplexní strategický dokument byl „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Přerově pro období let 2016 – 2019“. V současné době je aktuální pouze „Akční plán rozvoje sociálních služeb na území správního obvodu ORP Přerov 2020“ a zpracovává se nový dokument s pomocí externí společnosti, při kterém budou spolupracovat s obcemi ve SO ORP.

Tabulka 9.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Přerov

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Přerov
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Při tvorbě současného plánu se počítá se zapojením všech obcí v SO ORP
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)⁶⁴, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

9.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

2/	Kritérium je naplněno částečně	V současné době je připravován Akční plán rozvoje sociálních služeb na území města Přerova na rok 2020. Jeho znění budou projednávat orgány města do konce roku 2019
----	--------------------------------	--

K1.2. Je schválen záměr⁶⁵ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Rada města Přerova dne 13.6.2019 schválila zapojení do projektu Aktualizace procesu komunitního plánování sociálních služeb v ORP Přerov, jehož nositelem bude subjekt Centrum pro komunitní práci východní Morava. Realizace plánování sociálních služeb bude zahájeno k 1. 12. 2019. Plán bude mít časovou působnost od roku 2021.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Aktuální střednědobý plán rozvoje sociálních služeb má platnost do konce roku 2019, byl schválen Zastupitelstvem města Přerova v prosinci roku 2015.

⁶⁴ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

⁶⁵ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

9.2.2 KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů⁶⁶ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Analytická část aktuálního dokumentu byla zpracována externím dodavatelem, obsahuje všechny potřebné údaje

K2.2. Zjišťování potřeb⁶⁷ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Bylo provedeno dotazníkové šetření, město průběžně monitoruje potřeby uživatelů i poskytovatelů.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Vyhodnocení potřeb uživatelů i poskytovatelů je vztaženo k možnostem zadavatele.

⁶⁶ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

⁶⁷ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

9.2.3 KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	V organizační struktuře jsou sociální pracovníci a osoby s potřebnou kvalifikací. Statut SPRSS však formální kvalifikační požadavky a kompetentnost nedefinuje.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Vzdělávání účastníkům procesu bylo nabídnuto. V navazujícím procesu bude zajištěno vybraným subjektem.

9.2.4 KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Organizační struktura je vymezena včetně jmenování řídicí skupiny a pracovní skupiny. Rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic jsou popsány ve schváleném jednacím řádu řídicí skupiny a organizačním řádu pracovních skupin pro plánování sociálních služeb.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je schválen jednací řád řídicí skupiny a organizační řád pracovní skupiny pro plánování sociálních služeb.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Členové řídicí skupiny i pracovních skupin jsou vždy seznámeni s formou výstupů, mají možnost výstupy připomínkovat.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Konsensuální rozhodování je upřednostňováno.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Obousměrná informovanost je zajištěna.

9.2.5 KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup⁶⁸ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Proces zapojování není formálně upraven, nový plán připravovaný na území ORP bude proces zapojování obsahovat.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	V pracovní skupině Rodina, děti a mládež a Osoby ohrožené sociálním vyloučením nejsou zapojeni uživatelé – nepodařilo se je do procesu zapojit.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Do přípravy plánu a procesu připomínkování je zapojena celá triáda. Není vydefinován proces zapojení veřejnosti. Nový plán toto bude obsahovat.

⁶⁸ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

9.2.6 KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti⁶⁹.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Plán obsahuje uvedené náležitosti

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, plán obsahuje část týkající se registrovaných sociálních služeb a část navazujících aktivit

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, vymezené cíle vycházejí z analytické části

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, jednotlivé cíle jsou rozpracovány do konkrétních opatření

⁶⁹ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

9.2.7 KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Aktuální plán neobsahuje písemný postup pro informování občanů. Občané jsou o jednotlivých cílech informováni prostřednictvím médií. Nový plán počítá s definicí postupu informování veřejnosti.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Občané jsou o jednotlivých cílech informováni prostřednictvím médií. Není vedena administrace o konkrétních úkonech. Nový plán počítá s nastavením způsobů vedení procesu informování veřejnosti.

9.2.8 KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Naplnění jednotlivých cílů a opatření je průběžně monitorováno, jsou vyhodnocovány klíčové oblasti.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, vyhodnocená zjištění jsou využívána ke zlepšování kvality procesu plánování sociálních služeb.

9.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy a zavázanosti připravovaného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv), v případě SO ORP Přerov se jedná o 59 obcí, z toho 2 obce mají statut města. Doporučujeme zapojit do plánování především tato 2 města a zároveň zapojení dalších obcí především formou spolupráce se spolky/svazky, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o dobrovolné svazky obcí, např. DSO mikroregionu Moštěnka, nebo lze využít i MAS (MAS Střední Haná, MAS Partnerství Moštěnka a MAS Hanácké Království). Z výše uvedeného vyplývá, že dokument by měl vzít na vědomí nejvyšší orgán svazku, případně spolku, a to valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v radě svazku, případně spolku.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: Při tvorbě nového dokumentu se držet Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.
D2.2: Zvážit pro příští SPRSS využití sociologického průzkumu potřeb uživatelů, případně potenciálních uživatelů, a to buď kvalitativními metodami (skupinové diskuze, polo-strukturované rozhovory) nebo kvantitativními metodami (standardizované rozhovory např. se seniory, kteří využívají, ale i nevyužívají sociální služby v celém SO ORP).
D2.3: V analytické části mimo jiné uvést ekonomický rozbor finančních zdrojů zajištění sítě sociálních služeb na území SO ORP, který bude obsahovat:
1/ Aktuální nákladovost jednotlivých druhů sociálních služeb včetně uvedení obvyklých nákladů na jednotku např. u pobytových služeb na jedno lůžko.
2/ Výhled struktury zdrojů financování sociálních služeb na období platnosti střednědobého plánu (analýzy možných zdrojů zajištění zjištěných potřeb).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Proškolení o nových metodách a postupech dle aktuální metodiky Olomouckého kraje při plánování sociálních služeb vedení města/radu, jejíž role je zcela zásadní, jednalo by se maximálně o ½ denní školení. Dále zvážit možnost proškolení Radu DSO/MAS (viz doporučení D1.1).
D3.2: Proškolení pracovníky, kteří připravují střednědobý plán rozvoje sociálních služeb tak, aby si zvýšili dovednost při využívání MS WORD, MS EXCEL. Na základě tohoto školení by se měla zlepšit grafická úprava dokumentu včetně jeho přehlednosti a dodržování základních typografických pravidel (sazba textu).
D3.3: Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin a manažera komunitního plánování formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

D4.1: Pro nastavení časového souběhu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje doporučujeme dodržet termíny nastavené Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.
D4.2: Zvážit rozšíření řídicí skupiny o 1 zástupce města Kojetín a zástupce DSO/MAS.

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností, s obcemi a s uživateli před jeho schvalováním. Možnosti připomínkování dokumentu občany přes současné komunikační kanály: zpravodaj, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně. Doporučujeme celý proces možnosti připomínkování jasně a transparentně popsat (viz níže):

Viz návrh pravidel:

Připomínkový materiál: **xxxxx**

Termín připomínkovacího řízení: **23. 09. 2019 – 23. 10. 2019 do 12:00 hod.**

Kdo může připomínkovat:

- jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (občan jednotlivě nebo organizace)
- na připomínky podané v anonymní podobě nebude brán zřetel

Způsob podání připomínek:

Připomínky k návrhu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb lze podávat pouze v písemné podobě a na formuláři k tomu určeném, tzv. Připomínkový formulář je k dispozici na **www..** .

- elektronickou poštou na adresu:
 - v předmětu mailu nutno uvést - „připomínkové řízení“
- osobně:
 - na sekretariát Odboru sociálních věcí **xxxxx**
 - na podatelnu **xxxxx** ;
- poštou na adresu:
 - Na obálku uvést: Připomínkové řízení **xxxxx**

Osoba pro konzultaci:

- koordinátorka komunitního plánování **xxxxxx, e-mail, telefon.**

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je ve stadiu přípravy budoucího zpracování, proto pouze doporučujeme dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D6.2: Doporučujeme využít stránku za obálkou pro tzv. vydavatelský záznam, což je soubor informací o dokumentu, obvykle se v tomto případě jedná o následující informace:

2.1/ kdo dokument vytvořil, např. řídicí skupina ve složení nebo Město Přerov a členové řídicí a pracovních skupin

2.2/ kdy byl dokument vytvořen, tj. datum

2.3/ o jakou verzi dokumentu se jedná např. verze 1.0 před připomínkováním

2.4/ kdo dokument schválil, případně projednal

2.5/ jak dokument lze citovat

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Vytvoření samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb v SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.).

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Nastavit implementaci dle „Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování.

D8.2: Vytvářet jednoleté akční plány s pravidelným vyhodnocením, které projedná každoročně řídicí skupina.

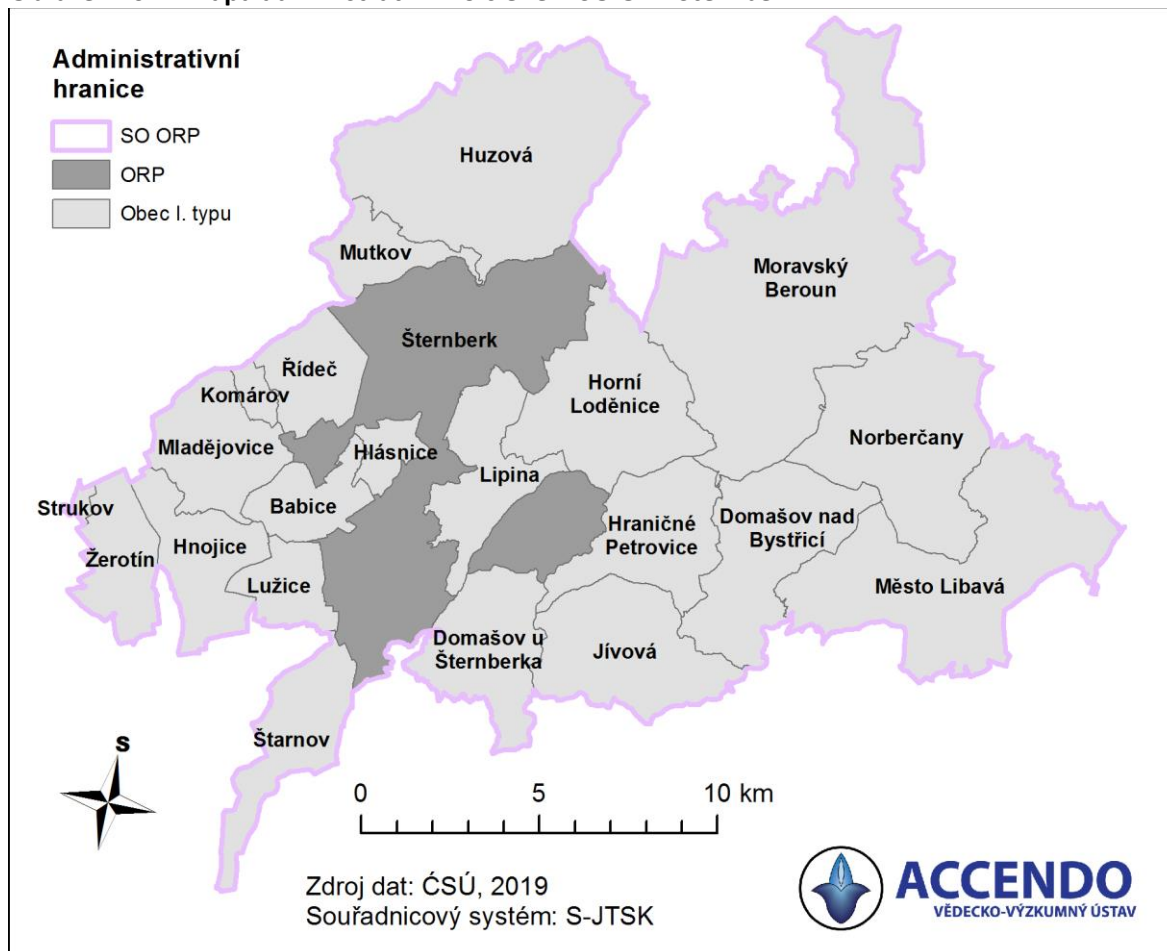
10 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP ŠTERNBERK

10.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

10.1.1 Popis území

Šternberk leží 16 km severně od Olomouce na říčce Sítce a na úpatí Nížkého Jeseníku, má rozlohu téměř 50 km². Celý SO ORP Šternberk měl 22 obcí k 1. 1. 2019, 2 z nich se statusem města (Šternberk a Moravský Beroun). Obec Město Libavá byla obnovena k 1. lednu 2016 vyčleněním z dnešního vojenského újezdu Libavá.

Obrázek 10.1: Mapa administrativního členění SO ORP Šternberk

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

10.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Šternberk žije 13 495 obyvatel k 1.1.2019, což tvoří 55,7 % obyvatel celého SO ORP Šternberk. Další větší obcí je město Moravský Beroun s 2 957 obyvateli. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009-2019 byl zaznamenán ve Šternově, ve kterém za 10 let přibýlo 135 obyvatel, což představuje 21% nárůst, další obce, které zaznamenaly populační nárůst o více než 50 obyvatel, jsou Mladějovice (+63), Lužice (+57), Hnojice (+54) a Komárov (+51). Naopak nejvíce obyvatel ztratily obě největší města Moravský Beroun (-354 / -11 %) a Šternberk (-339 / -2 %) další obcí, která měly značnější populační ztrátu, jsou Norberčany (-88 / - 25 %).

Tabulka 10.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Šternberk v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Šternberk	13 834	13 495	-339	-2%	14,96%	21,24%
Moravský Beroun	3 311	2 957	-354	-11%	10,51%	17,75%
Štarnov	631	766	135	21%	14,90%	17,36%
Mladějovice	655	718	63	10%	13,59%	16,16%
Hnojice	583	637	54	9%	16,30%	14,60%
Město Libavá*	0*	598	.	.	.	12,54%
Jívová	566	591	25	4%	12,54%	17,94%
Huzová	624	579	-45	-7%	12,98%	15,37%
Domašov nad Bystřicí	485	488	3	1%	11,96%	18,03%
Žerotín	451	464	13	3%	15,30%	18,10%
Babice	424	449	25	6%	13,21%	19,15%
Lužice	339	396	57	17%	15,04%	16,67%
Horní Loděnice	359	343	-16	-4%	8,64%	13,12%
Domašov u Šternberka	300	337	37	12%	13,67%	15,73%
Norberčany	347	259	-88	-25%	10,66%	22,78%
Hlásnice	182	229	47	26%	13,19%	15,72%
Komárov	156	207	51	33%	12,82%	29,95%
Řídeč	191	192	1	1%	10,99%	16,15%
Lipina	140	175	35	25%	17,86%	14,29%
Hraničné Petrovice	142	146	4	3%	16,90%	19,86%
Strukov	157	146	-11	-7%	21,02%	26,03%
Mutkov	44	49	5	11%	22,73%	24,49%
Celkem SO ORP	23 921	24 221	300	1%	13,99%	19,48%

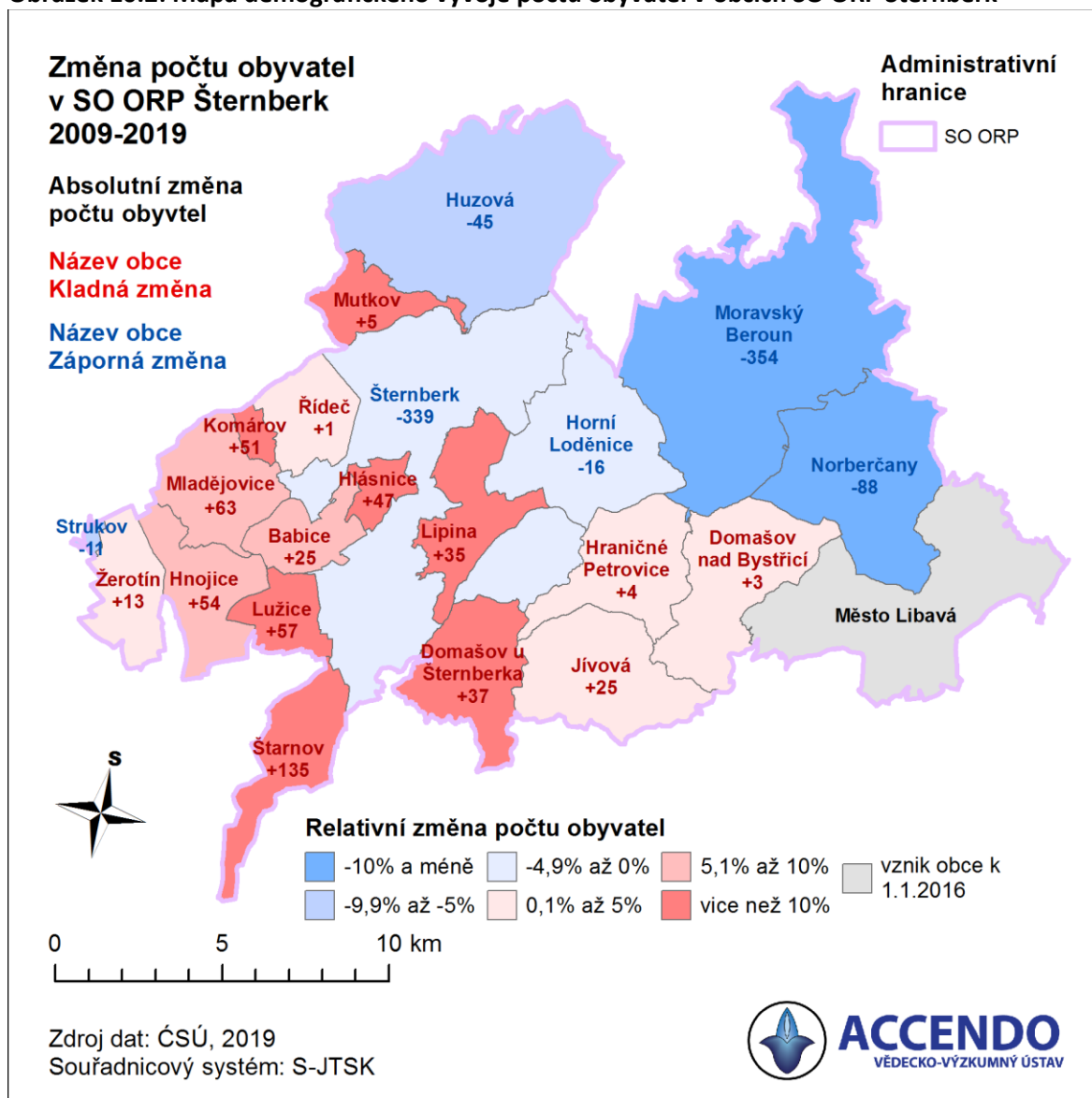
Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Pozn.: „.“ – žádné údaje

Pozn. 2: *Obec Město Libavá patří ke SO ORP Šternberk od 1. ledna 2016.

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je pak v obci Komárov (29,95 %), v obci byl rovněž zaznamenán největší nárůst podílu seniorů mezi lety 2008 až 2018 a to o 17,1 %. Nad 20 % seniorů mají pak 4 další obce (Strukov, Mutkov, Norberčany a Šternberk). Značný nárůst seniorské složky (o 12,1 %) byl zaznamenán rovněž v Norberčanech.

Obrázek 10.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Šternberk

10.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Šternberk** mezi lety 1991-2000 zůstával na téměř stejné úrovni, po tomto období začal mírný populační pokles až do roku 2016 (začlenění obce Město Libavá). K 1.1.2019 má SO ORP Šternberk 24 221 obyvatel, demografická prognóza předpokládá pokles populace o zhruba 600 obyvatel do roku 2030. V samotném Šternberku počet obyvatel ve sledovaném období 1991 (**15 559**) až 2019 (**13 495**) klesá. Dle prognózy je předpokládán pokles až na hodnotu 13 270 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Šternberku**⁷⁰, velikost populace mezi lety 1991 až 2019 zpravidla rostla – nárůst obyvatel z **8 941 v roce 1991** na **10 726 v roce 2019**. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá mírný pokles populace o zhruba 380 obyvatel na hodnotu **10 350**.

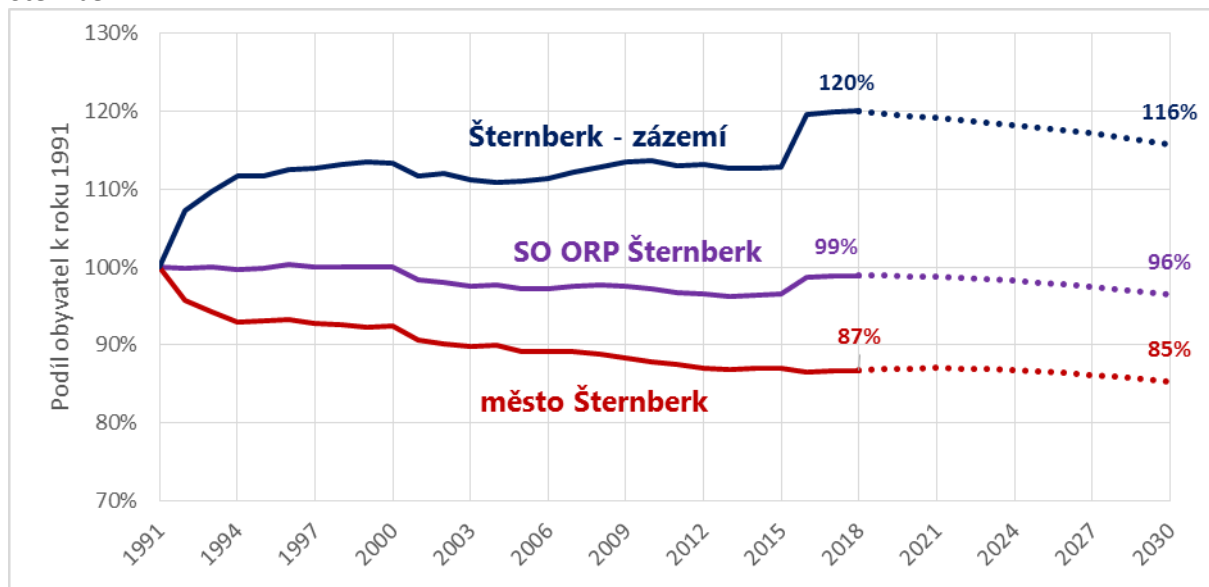
⁷⁰ Správní obvod bez samotného města.

Tabulka 10.2: Počet obyvatel ve Šternberku a jeho zázemí v letech 1991, 2001, 2018 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030	
SO ORP Šternberk	24 500	24 085	▼	23 708	▼	24 221	▲	23 620	▼
Město Šternberk	15 559	14 095	▼	13 605	▼	13 495	▼	13 270	▼
Šternberk - zázemí	8 941	9 990	▲	10 103	▲	10 726	▲	10 350	▼

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Obrázek 10.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2018 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Šternberk

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Pozn.: Skoky v počtu obyvatel mezi roky 2015 a 2016 jsou způsobeny změnou hranic SO ORP Šternberk.

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 9 %, lidí v produktivním věku o 6 %, počet seniorů naopak vzroste o 15 %. V samotném Šternberku je situace obdobná s tím rozdílem, že počet dětí vzroste o 1 % a počet seniorů stoupne o 8 %. V zázemí města poté sledujeme výrazný pokles dětí, a to o 20 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 10.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Šternberk				Město Šternberk				Šternberk - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	3 884	3 542	▼ -342	-9%	2 153	2 165	▲ 12	1%	1 731	1 377	▼ -354	-20%
 15-64	15 619	14 667	▼ -952	-6%	8 475	8 014	▼ -461	-5%	7 144	6 653	▼ -491	-7%
 65+	4 718	5 411	▲ 693	15%	2 867	3 091	▲ 224	8%	1 851	2 320	▲ 469	25%
Celkem	24 221	23 620	▼ -601	-2%	13 495	13 270	▼ -225	-2%	10 726	10 350	▼ -376	-4%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Šternberku se sníží ze současných 16,0 % na 15,0%, což představuje pokles o 1 %. V samotném městě je předpokládán nárůst dětské složky o 0,4 % (na 16,3 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne ve městě Šternberku o 3,1 %, na 62,5 % obyvatelstva, ve zbylých částech ORP je tento pokles obdobný (-2,2 % na 64,4 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 3,4 %, na 22,9 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Šternberk a v jeho zázemí (23,3 %; 22,4 %). Pro město jde o nárůst o 2,1 %, pro zázemí o 5,1 % (respektive o 224 a o 469 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 10.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Šternberk			Město Šternberk			Šternberk - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	16,0%	15,0%	▼ -1,0%	16,0%	16,3%	▲ 0,4%	16,1%	13,2%	▼ -2,9%
 15 - 64	64,5%	62,1%	▼ -2,4%	62,8%	60,4%	▼ -2,4%	66,6%	64,4%	▼ -2,2%
 65+	19,5%	22,9%	▲ 3,4%	21,2%	23,3%	▲ 2,1%	17,3%	22,4%	▲ 5,1%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

10.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP ŠTERNBERK

Aktuálním dokumentem je „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Šternbersku na období 2020–2023“. Do procesu schvalování není zapojena MAS ani mikroregion.

Tabulka 10.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Šternberk

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Šternberk, Moravský Beroun
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Babice, Domašov nad Bystřicí, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hnojice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová (místní části Veverčí, Arnoltice), Jívová, Lipina, Lužice, Komárov, Město Libavá (místní část Heroltovice), Mutkov, Řídeč, Strukov, Štarnov, Žerotín, Norberčany
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	0
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	0

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)⁷¹, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

10.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Není potřeba proces schvalování tvorby Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, proces vytvoření SPRSS na Šternbersku vyplývá z historie činnosti odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk a jedná se o již o čtvrtý proces vytváření SPRSS.

K1.2. Je schválen záměr⁷² tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Není potřeba proces schvalování záměru tvorby Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, proces vytvoření SPRSS na Šternbersku vyplývá z historie činnosti odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk a jedná se o již o čtvrtý proces vytváření SPRSS.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Šternbersku na období 2020 – 2023 bude vytvořen v horizontu dvou až tří měsíců, na podzim 2019 bude předložen ke schválení – připomínkování z řad odborníků a veřejnosti → Sociální a zdravotní komise → Rada města Šternberka → Zastupitelstvo města Šternberka.

⁷¹ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

⁷² Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

10.2.2KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů⁷³ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	V rámci současného plánování rozvoje sociálních služeb byla provedena analýza uživatelů všech sociálních služeb působících v ORP Šternberk, dále analýza poskytovatelů sociálních služeb působících v ORP Šternberk, při tvorbě plánu jsme vycházeli ze sociodemografické analýzy a ze SWOT analýzy, která byla provedena u všech pracovních skupin.

K2.2. Zjišťování potřeb⁷⁴ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, zjišťování proběhlo formou dotazníkového šetření, činností v pracovních skupinách, formou fokusových skupin pomocí odborníků pro každou z cílových skupin.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano – viz analýzy a následní cíle a opatření.

⁷³ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

⁷⁴ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

10.2.3KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, v organizační struktuře plánování rozvoje sociálních služeb jsou uživatelé, poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb – kompetentnost a kvalifikace vyplývají z těchto pozic.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, uskutečnilo se 5 vzdělávacích seminářů.

10.2.4KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic byly nastaveny na začátku tvorby plánu a vše je k nahlédnutí na webových stránkách města Šternberka.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb byly nastaveny na začátku tvorby plánu a vše je k nahlédnutí na webových stránkách města Šternberka.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postup práce je upraven v jednacím řádu pracovních skupina a v jednacím řádu řídicí skupiny.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, komunikace na pracovních skupinách, na řídicí skupině, formou mailové komunikace, na veřejných setkání k plánování rozvoje sociálních služeb.

10.2.5KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup⁷⁵ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, jednací řady pracovních skupin a řídicí skupiny, zápisy z jednání uvedených skupin a harmonogram činností v procesu plánování.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb.
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Veřejnost bude SPRSS (tím cíle, opatření a aktivity) připomínkovat v horizontu několika měsíců (předpokládáme během září 2019).

⁷⁵ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

10.2.6KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti⁷⁶.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, obsahuje všechny náležitosti.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, SPRSS je rozdělen na sociální služby a návazné služby.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano.

⁷⁶ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

10.2.7KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, vše je zveřejněno na webu města Šternberka a informace jsou poskytovány prostřednictvím tisku (Šternberské listy), dále jsou informováni na veřejných setkáních.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, vše je zveřejněno na webu města Šternberka.

10.2.8KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	SPRSS není v současné době dokončen.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	SPRSS není v současné době dokončen.

10.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy a závaznosti připravovaného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv), v případě SO ORP Šternberk se jedná o 22 obcí. Doporučujeme zapojit do plánování především město Moravský Beroun a zároveň zapojení dalších obcí především formou spolupráce se spolky/svazky, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o 4 dobrovolné svazky obcí (viz analýza SMOCR) např. DSO mikroregionu Šternbersko, nebo lze využít i MAS Štenbersko. Z výše uvedeného vyplývá, že dokument by měl vzít na vědomí nejvyšší orgán svazku, případně spolku, a to valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v radě svazku, případně spolku.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: Při tvorbě nového dokumentu doporučujeme dodržovat postupy z Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.

D2.2: V analytické části mimo jiné uvést ekonomický rozbor finančních zdrojů zajištění sítě sociálních služeb na území SO ORP, který bude obsahovat:

1/ Aktuální nákladovost jednotlivých druhů sociálních služeb včetně uvedení obvyklých nákladů na jednotku např. u pobytových služeb na jedno lůžko.

2/ Výhled struktury zdrojů financování sociálních služeb na období platnosti střednědobého plánu (analýzy možných zdrojů zajištění zjištěných potřeb).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Proškolení o nových metodách a postupech dle aktuální metodiky Olomouckého kraje při plánování sociálních služeb vedení města/radu, jejíž role je zcela zásadní, jednalo by se maximálně o ½ denní školení. Dále zvážit možnost proškolení Radu DSO/MAS (viz doporučení D1.1).

D3.2: Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin a manažera komunitního plánování formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

D4.1: V příštím plánu pro nastavení časového souběhu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje doporučujeme dodržet termíny nastavené Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D4.2: Zvážit rozšíření řídicí skupiny o 1 zástupce města Moravský Beroun a zástupce DSO/MAS.

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností, s obcemi a s uživateli před jeho schvalováním. Možnosti připomínkování dokumentu občany přes současné komunikační kanály: zpravodaj, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně. Doporučujeme celý proces možnosti připomínkování jasně a transparentně popsat (viz níže):

Viz návrh pravidel:

Připomínkový materiál: xxxxx

Termín připomínkovacího řízení: 23. 09. 2019 – 23. 10. 2019 do 12:00 hod.

Kdo může připomínkovat:

- jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (občan jednotlivě nebo organizace)
- na připomínky podané v anonymní podobě nebude brán zřetel

Způsob podání připomínek:

Připomínky k návrhu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb lze podávat pouze v písemné podobě a na formuláři k tomu určeném, tzv. Připomínkový formulář je k dispozici na [www..](#)

- elektronickou poštou na adresu:
 - v předmětu mailu nutno uvést - „připomínkové řízení“
- osobně:
 - na sekretariát Odboru sociálních věcí xxxx
 - na podatelnu xxxxx ;
- poštou na adresu:
 - Na obálku uvést: Připomínkové řízení xxxx

Osoba pro konzultaci:

- koordinátorka komunitního plánování xxxxxx, e-mail, telefon.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je již schválen, proto doporučujeme až v příštím období dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

Připomínky k finální verzi vytištěného dokumentu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Šternbersku na období 2020–2023“:

1/Nevhodné názvy dvou kapitol:

„6 Struktura respondentů“ - měla by být jako podkapitola kapitoly 5, název ponechat

„7 Fokuse skupiny“ - změnit název, který nevypovídá o obsahu, ale jen o metodě výzkumu, správný název by mohl být např. Názory expertů z území.

D6.2: V příštím plánu doporučujeme využít stránku za obálkou pro tzv. vydavatelský záznam, což je soubor informací o dokumentu, obvykle se v tomto případě jedná o následující informace:

2.1/ kdo dokument vytvořil, např. řídicí skupina ve složení nebo Město Šternberk a členové řídicí a pracovních skupin

2.2/ kdy byl dokument vytvořen, tj. datum

2.3/ o jakou verzi dokumentu se jedná, např. verze 1.0 před připomínkováním
2.4/ kdo dokument schválil, případně projednal
2.5/ jak dokument lze citovat

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Vytvoření samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb ve SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.).

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: V příštím plánu nastavit implementaci dle „Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování.

D8.2: Vytvářet jednoleté akční plány s pravidelným vyhodnocením, které projedná každoročně řídicí skupina.

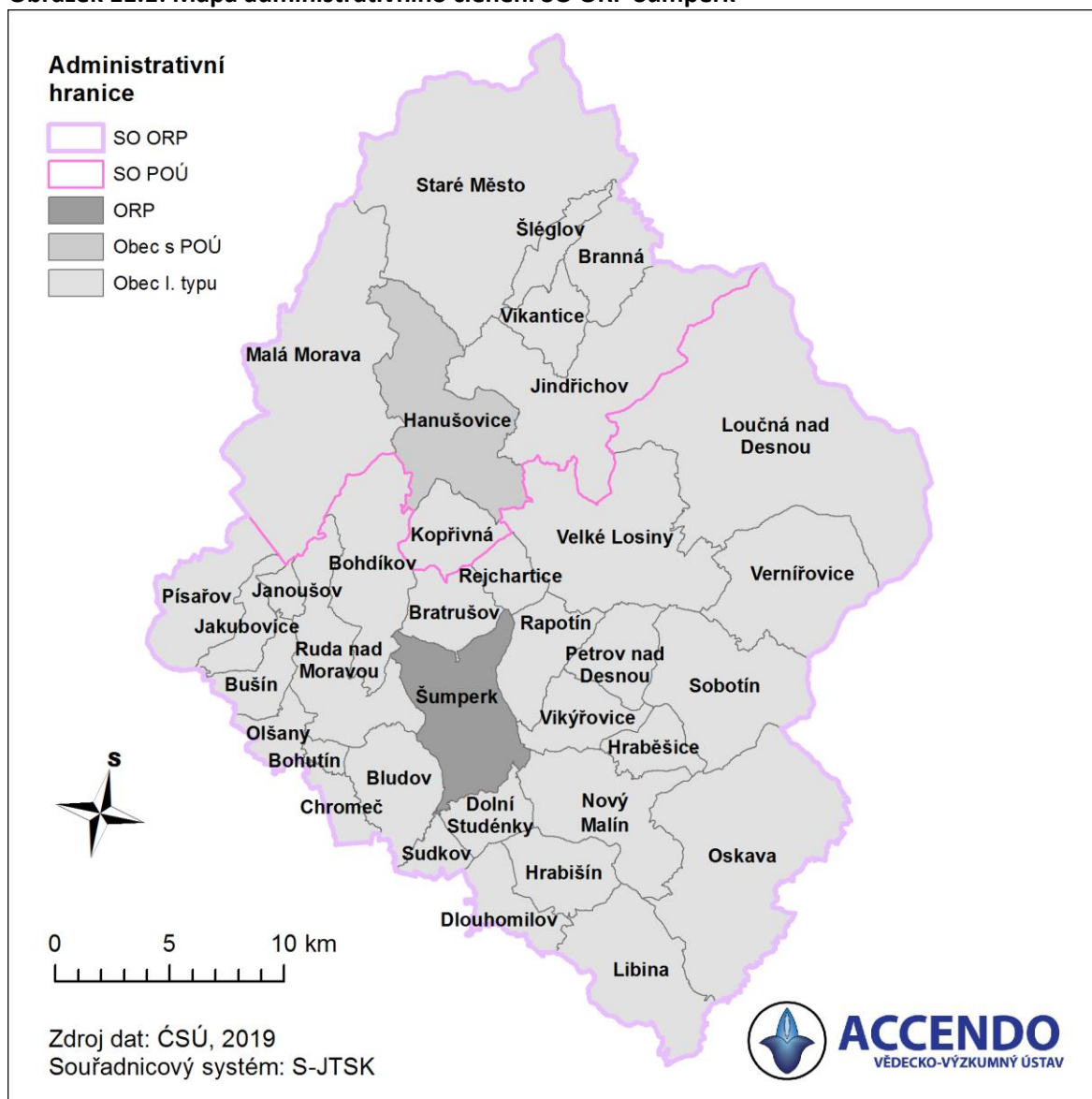
11 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP ŠUMPERK

11.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

11.1.1 Popis území

Město Šumperk se rozkládá v údolí řeky Desné, chráněné od severu masívem jeseníckých hřebenů. Město je správním, politickým a hospodářským centrem severozápadní Moravy. Leží na křižovatce cest a železničních tratí umožňujících přístup do různých částí Jeseníků. Celý SO ORP Šumperk měl k 1. 1. 2019 36 obcí, 3 z nich se statusem města (Šumperk, Hanušovice a Staré město). K 1. 1. 2010 vznikla obec Petrov nad Desnou, oddělením se od Sobotína. V rámci SO ORP Šumperk je vymezen SO POÚ Hanušovice.

Obrázek 11.1: Mapa administrativního členění SO ORP Šumperk

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

11.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Šumperk žije 25 957 obyvatel k 1.1.2019, což tvoří 37,5 % obyvatel celého SO ORP Šumperk. Další 5 obcí má více než 3 000 obyvatel (Nový Malín, Libina, Rapotín, Hanušovice a Bludov). Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009-2019 bylo zaznamenáno v Novém Malíně, ve kterém za 10 let přibýlo 515 obyvatel, což představuje 17% nárůst, další obce, které zaznamenaly populační nárůst 50 obyvatel a více jsou Víkřovice (+186), Bratrušov (+51), Dolní

Studénky (+50) a Hraběšice (+50). Naopak nejvíce obyvatel ztratil Šumperk, který populačně klesl o 1 797 obyvatel, což představuje 6% pokles, další obce, které měly největší populační ztrátu, jsou Sobotín⁷⁷ (-1 200), Hanušovice (-277) a Loučná nad Desnou (-277).

Tabulka 11.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Šumperk v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Šumperk	27 754	25 957	-1 797	-6%	17,00%	23,51%
Nový Malín	3 114	3 629	515	17%	8,83%	13,23%
Libina	3 490	3 289	-201	-6%	14,38%	21,47%
Rapotín	3 259	3 252	-7	0%	11,48%	19,07%
Hanušovice	3 446	3 169	-277	-8%	12,59%	20,80%
Bludov	3 155	3 066	-89	-3%	14,68%	21,59%
Velké Losiny	2 803	2 610	-193	-7%	15,88%	25,52%
Ruda nad Moravou	2 598	2 537	-61	-2%	14,24%	18,57%
Vikýřovice	2 168	2 354	186	9%	12,59%	18,39%
Staré Město	1 911	1 726	-185	-10%	13,81%	21,21%
Loučná nad Desnou	1 833	1 556	-277	-15%	15,11%	27,63%
Dolní Studénky	1 320	1 370	50	4%	16,29%	20,22%
Bohdíkov	1 433	1 317	-116	-8%	13,96%	19,51%
Oskava	1 419	1 274	-145	-10%	14,45%	23,47%
Petrov nad Desnou*	0*	1 224	.	.	.	20,42%
Jindřichov	1 402	1 173	-229	-16%	14,55%	19,61%
Sobotín*	2 357	1 157			14,76%	23,08%
Sudkov	1 159	1 127	-32	-3%	13,20%	18,72%
Olšany	1 107	1 056	-51	-5%	14,45%	19,60%
Hrabišín	865	841	-24	-3%	12,02%	17,72%
Bohutín	811	765	-46	-6%	12,08%	21,44%
Písařov	696	726	30	4%	16,09%	18,18%
Bratrušov	573	624	51	9%	13,61%	17,31%
Chroměč	583	556	-27	-5%	14,07%	22,48%
Malá Morava	565	526	-39	-7%	11,68%	22,05%
Dlouhomilov	487	482	-5	-1%	19,10%	26,14%
Bušín	429	397	-32	-7%	17,02%	21,41%
Kopřivná	288	284	-4	-1%	10,07%	13,38%
Branná	292	267	-25	-9%	9,59%	17,23%
Jakubovice	189	211	22	12%	16,93%	18,96%
Vernířovice	199	201	2	1%	17,09%	16,42%
Rejchartice	189	187	-2	-1%	6,88%	17,65%
Hraběšice	122	172	50	41%	10,66%	13,37%
Vikantice	93	68	-25	-27%	15,05%	23,53%
Janoušov	49	49	0	0%	24,49%	24,49%
Šléglov	31	43	12	39%	12,90%	9,30%
Celkem SO ORP	72 189	69 242	-2 947	-4%	14,91%	21,44%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

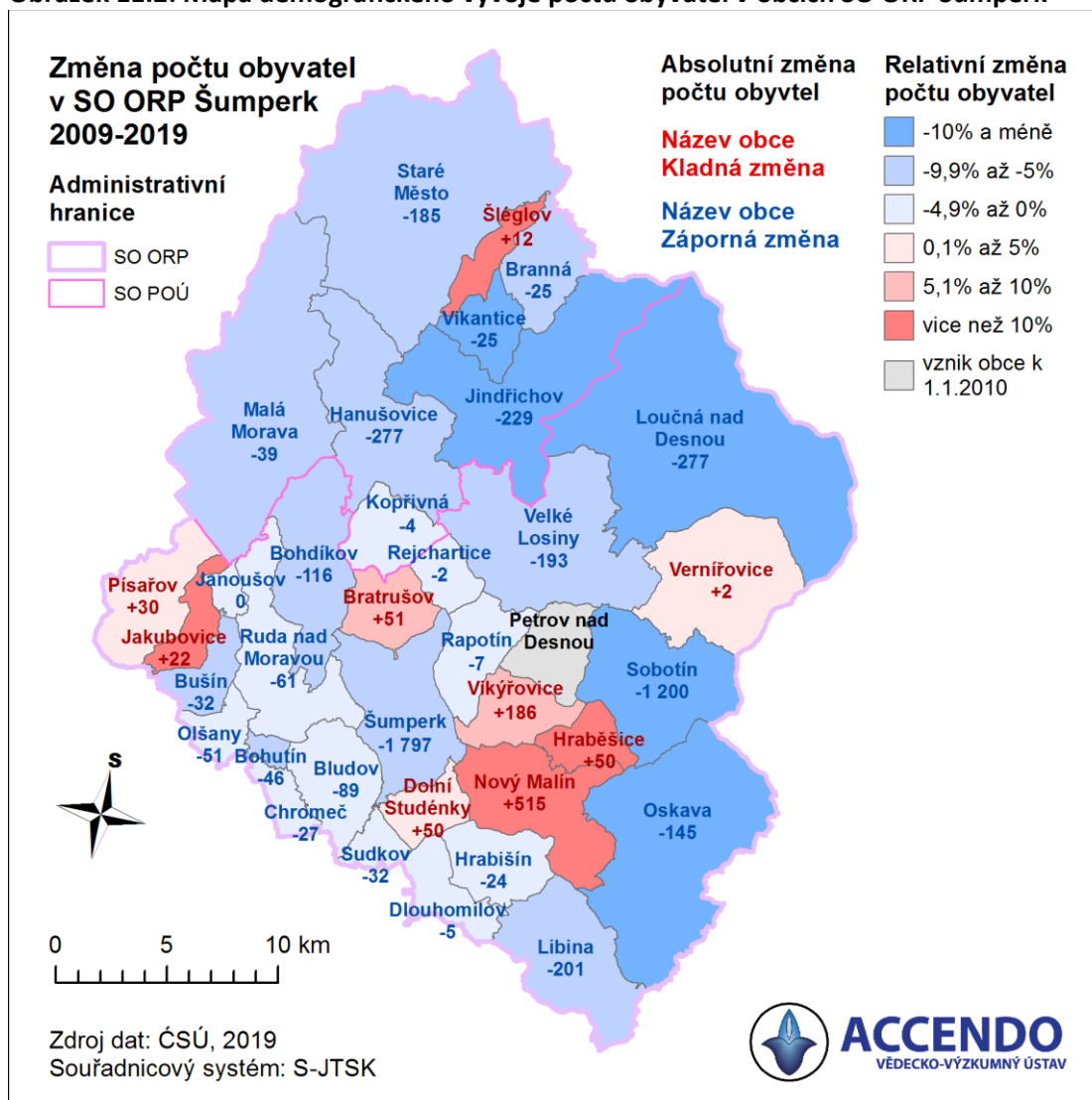
Pozn.: „.” – žádné údaje

Pozn. * Petrov nad Desnou se 1. ledna 2010 oddělil od obce Sobotín.

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je v obci Loučná nad Desnou (27,6 %), v obci byl rovněž zaznamenán největší nárůst podílu seniorů mezi lety 2008 až 2018 a to o 12,5 %. Nad 20 % seniorů je v dalších 17 obcích. Značný nárůst seniorské složky (o více jak 10 %) zaznamenán v Rejcharticích a v Malé Moravě.

⁷⁷ Způsobeno oddělením obcí Petrov nad Desnou a Terezín

Obrázek 11.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Šumperk

11.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Šumperk** měl mezi lety 1991-2018 klesající trend, k **1. 1. 2019** byl počet obyvatel 69 242, demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 3 601 obyvatel do roku 2030. V samotném **Šumperku** počet obyvatel od roku 1991 (30 599) rovněž klesal až na 25 957 **obyvatel v roce 2019**. Dle prognózy je předpokládán pokles až na hodnotu 24 262 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Šumperku**⁷⁸, počet obyvatel mezi lety 1991 až 2010 mírně stoupal, od roku 2011 pozorujeme kontinuální pokles obyvatel **v roce 2019 zde žilo 43 285 obyvatel**, což představuje téměř stejný počet obyvatel jako v roce 1991. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá pokles populace o zhruba 1 900 obyvatel na hodnotu **41 379**.

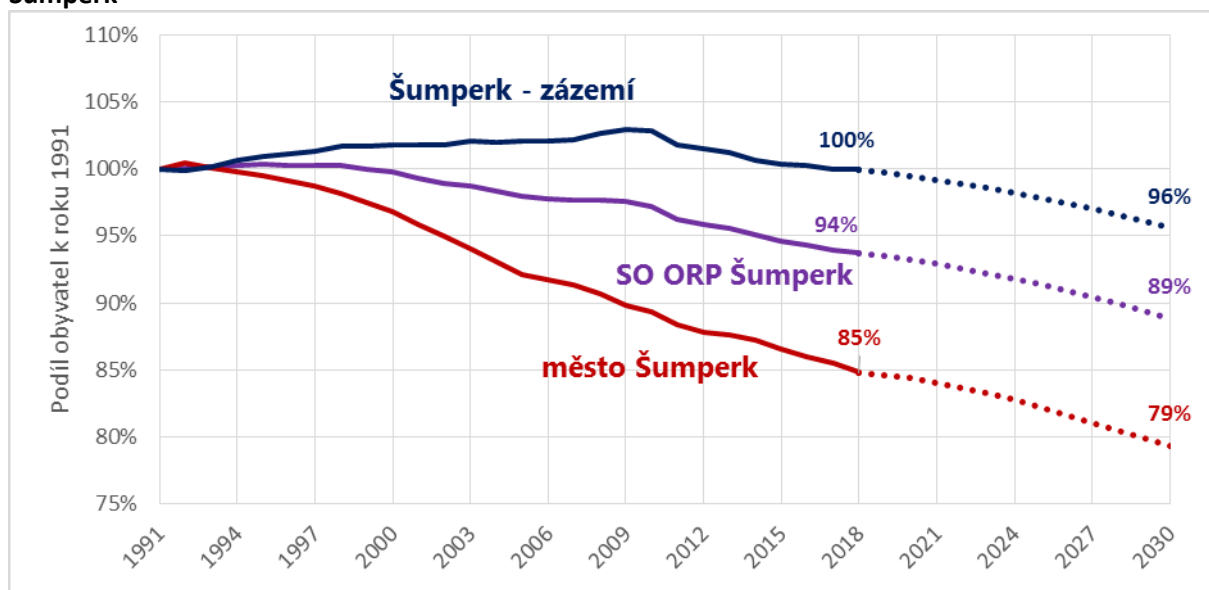
Tabulka 11.2: Počet obyvatel v Šumperku a jeho zázemí v letech 1991, 2001, 2018 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030	
SO ORP Šumperk	73 896	73 390	▼	71 109	▼	69 242	▼	65 641	▼
Město Šumperk	30 599	29 318	▼	27 040	▼	25 957	▼	24 262	▼
Šumperk - zázemí	43 297	44 072	▲	44 069	▼	43 285	▼	41 379	▼

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

⁷⁸ Správní obvod bez samotného města.

Obrázek 11.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2018 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Šumperk

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 15 %, lidí v produktivním věku o 7 %, počet seniorů naopak o 7 % vzroste. V samotném Šumperku je situace obdobná s tím rozdílem, že počet dětí poklesne o něco méně (12 %) a počet seniorů vzroste pouze o 1 %. V zázemí města poté sledujeme výrazný pokles dětí, a to o 18 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 11.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Šumperk				Město Šumperk				Šumperk - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	10 560	8 924	▼ -1 636	-15%	3 807	3 368	▼ -439	-12%	6 753	5 556	▼ -1 197	-18%
 15-64	43 839	40 847	▼ -2 992	-7%	16 048	14 714	▼ -1 334	-8%	27 791	26 133	▼ -1 658	-6%
 65+	14 843	15 871	▲ 1 028	7%	6 102	6 180	▲ 78	1%	8 741	9 690	▲ 949	11%
Celkem	69 242	65 641	▼ -3 601	-5%	25 957	24 262	▼ -1 695	-7%	43 285	41 379	▼ -1 906	-4%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Šumperku se sníží ze současných 15,3 % na 13,6 %, což představuje pokles o 1,7 %. V samotném městě je předpokládán mírnější pokles dětské složky o 0,8 % (celkem 13,9 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne v celém ORP, Šumperku i jeho zázemí o zhruba 1 %, větší podíl produktivní složky je v zázemí města.

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 2,7 %, na 24,2 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Šumperk a v jejích zázemí (25,5 %; 23,4 %). Pro město jde o nárůst o 2,0 %, pro zázemí o 3,2 % (respektive o 78 a o 949 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 11.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Šumperk			Město Šumperk			Šumperk - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	15,3%	13,6%	▼ -1,7%	14,7%	13,9%	▼ -0,8%	15,6%	13,4%	▼ -2,2%
 15-64	63,3%	62,2%	▼ -1,1%	61,8%	60,6%	▼ -1,2%	64,2%	63,1%	▼ -1,1%
 65+	21,4%	24,2%	▲ 2,7%	23,5%	25,5%	▲ 2,0%	20,2%	23,4%	▲ 3,2%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

11.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP ŠUMPERK

Aktuální „Komunitní plán sociálních služeb na území ORP Šumperk na období let 2019–2021“ mají schválený od prosince 2018. Plán schválila Rada města Šumperka a Zastupitelstvo města Šumperka. Obcím ve SO ORP je dáván na vědomí. Do procesu schvalování není zapojena MAS ani mikroregion.

Tabulka 11.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Šumperk

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Hanušovice
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Všechny obce v ORP Šumperk (36)
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	Nejsou
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	Nejsou

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)⁷⁹, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

11.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Zastupitelstvo města Šumperka usnesením č. 736/04 ze dne 29.4.2004 schválilo zapojení a aktivní účast města Šumperka v komunitním plánování sociálních služeb v Olomouckém kraji. V březnu 2018 zpracování Komunitního plánu soc. služeb schválilo vedení města Šumperka.

K1.2. Je schválen záměr⁸⁰ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	V březnu 2018 bylo vedení města Šumperka informováno o záměru zpracování KP. RM je každý rok informována o procesu KPSS. Změny v organizační struktuře (koordinační skupině) schvaluje RM.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	„Komunitní plán sociálních služeb na území ORP Šumperk na období let 2018–2021“ schválilo Zastupitelstvo města Šumperka usnesením č. 84/18 ze dne 13.12.2018. Obcím ORP Šumperk byl KP dán na vědomí. Před schválením Komunitního plánu RM a ZM Šumperka byl dokument samosprávám obcí zaslán k připomínkování.

⁷⁹ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

⁸⁰ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

11.2.2KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů⁸¹ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Analytická část je zpracována z dostupných údajů, včetně průzkumu poskytovatelů z údajů KISSoS.

K2.2. Zjišťování potřeb⁸² existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Byl proveden průzkum potřeb poskytovatelů, uživatelů a obcí.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Potřeby jsou vyhodnoceny v kontextu možných finančních zdrojů.

11.2.3KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Každá odborná pozice uvedená v organizační struktuře má stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	V rámci metodické podpory mají členové organizační struktury možnost účastnit se vzdělávacích kurzů, realizace je na jejich zvážení.

⁸¹ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

⁸² Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

11.2.4KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Organizační struktura je vymezena včetně jmenování koordinační skupiny a 4 pracovních skupin. Rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic jsou popsány ve schváleném Statutu skupin komunitního plánování soc. služeb na území ORP Šumperk, jednacím řádu koordinační skupiny a jednacím řádu pracovních skupin.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je schválen jednací řád koordinační skupiny a jednací řád pracovních skupin.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Členové koordinační skupiny i pracovních skupin jsou seznámeni s jednacím řádem koordinační skupiny a jednacím řádem pracovních skupin.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Konsensuální rozhodování ve skupinách je uplatňováno ve většině případů, pokud je to možno.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Je zajištěna, členové koordinační skupiny a pracovních skupin jsou informováni jak na svých jednáních, tak e-mailovou formou nebo na webových stránkách procesu, a mají možnost vyjadřovat se v celém procesu.

11.2.5KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup⁸³ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Zapojování probíhá v souladu s principy procesu KPSS, částečně je zpracováno v Implementačním plánu.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Zadavatelé, poskytovatelé a uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Poskytovatelé, zadavatelé i uživatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Komunitního plánu sociálních služeb. Veřejnost a uživatelé měli možnost se k dokumentu vyjádřit prostřednictvím veřejného připomínkování, které bylo zveřejněno na webových stránkách města.

⁸³ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

11.2.6KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti⁸⁴.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Komunitní plán sociálních služeb na území ORP Šumperk na období let 2018–2021 je schválen se všemi náležitostmi.
2/	Kritérium je naplněno částečně	

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Opatření pro ostatní služby jsou uvedeny v samostatné kapitole KP – Priority v návaznosti na sociální služby.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

⁸⁴ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

11.2.7KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Občané jsou o procesu KPSS informováni prostřednictvím webových stránek, popř. místního periodika, občané obcí ORP Šumperk jsou informováni prostřednictvím samospráv, kterým jsou informace zasílány e-mailem, popř. na setkání starostů.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Veškeré informace jsou dostupné na webových stránkách procesu KPSS.

11.2.8KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Proces KPSS, včetně naplňování opatření KP, jsou pravidelně monitorovány a vyhodnocovány každý rok. Implementační plán projde na podzim 2019 aktualizací.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	V současné době je platný Implementační plán Komunitního plánu sociálních služeb města Šumperka na léta 2014–2018, aktualizován bude na podzim 2019.

11.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy a závaznosti dalšího Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv), v případě SO ORP Šumperk se jedná o 36 obcí. Doporučujeme zapojit do plánování především město Hanušovice a zároveň zapojení dalších obcí především formou spolupráce se spolky/svazky, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o 7 dobrovolných svazků obcí (viz analýza SMOCR), např. DSO regionu Ruda, Svazek obcí údolí Desné nebo lze využít i MAS Šumperský venkov. Z výše uvedeného vyplývá, že dokument by měl vzít na vědomí nejvyšší orgán svazku, případně spolku, a to valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v radě svazku, případně spolku.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: Při tvorbě nového dokumentu doporučujeme dodržovat postupy z Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.

D2.2: V analytické části mimo jiné uvést ekonomický rozbor finančních zdrojů zajištění sítě sociálních služeb na území SO ORP, který bude obsahovat:

1/ Aktuální nákladovost jednotlivých druhů sociálních služeb včetně uvedení obvyklých nákladů na jednotku např. u pobytových služeb na jedno lůžko.

2/ Výhled struktury zdrojů financování sociálních služeb na období platnosti střednědobého plánu (analýzy možných zdrojů zajištění zjištěných potřeb).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Proškolení o nových metodách a postupech dle aktuální metodiky Olomouckého kraje při plánování sociálních služeb vedení města/radu, jejíž role je zcela zásadní, jednalo by se maximálně o ½ denní školení. Dále zvážit možnost proškolení Radu DSO/MAS (viz doporučení D1.1).

D3.2: Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin a manažera komunitního plánování formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

D4.1: V příštím plánu pro nastavení časového souběhu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje doporučujeme dodržet termíny nastavené Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D4.2: Zvážit rozšíření řídicí skupiny o zástupce města Hanušovice a zástupce DSO/MAS.

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností, s obcemi a s uživateli před jeho schvalováním. Možnosti připomínkování dokumentu občany přes současné komunikační kanály: zpravodaj, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně. Doporučujeme celý proces možnosti připomínkování jasně a transparentně popsat (viz níže):

Viz návrh pravidel:

Připomínkový materiál: xxxxx

Termín připomínkovacího řízení: 23. 09. 2019 – 23. 10. 2019 do 12:00 hod.

Kdo může připomínkovat:

- jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (občan jednotlivě nebo organizace)
- na připomínky podané v anonymní podobě nebude brán zřetel

Způsob podání připomínek:

Připomínky k návrhu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb lze podávat pouze v písemné podobě a na formuláři k tomu určeném, tzv. Připomínkový formulář je k dispozici na [www...](#)

- elektronickou poštou na adresu:
 - v předmětu mailu nutno uvést - „připomínkové řízení“
- osobně:
 - na sekretariát Odboru sociálních věcí xxxxx
 - na podatelnu xxxxx
- poštou na adresu:
 - Na obálku uvést: Připomínkové řízení xxxxx

Osoba pro konzultaci:

- koordinátorka komunitního plánování xxxxxx, e-mail, telefon.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je již schválen, proto doporučujeme až v příštím období dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D6.2: V příštím plánu doporučujeme využít stránku za obálkou pro tzv. vydavatelský záznam, což je soubor informací o dokumentu, obvykle se v tomto případě jedná o následující informace:

- 2.1/ kdo dokument vytvořil, např. řídicí skupina ve složení nebo Město Šumperk a členové řídicí a pracovních skupin
- 2.2/ kdy byl dokument vytvořen, tj. datum
- 2.3/ o jakou verzi dokumentu se jedná např. verze 1.0 před připomínkováním
- 2.4/ kdo dokument schválil, případně projednal
- 2.5/ jak dokument lze citovat

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Vytvoření samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb v SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.).

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: V příštím plánu nastavit implementaci dle „Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování.

D8.2: Vytvářet jednoleté akční plány s pravidelným vyhodnocením, které projedná každoročně řídicí skupina.

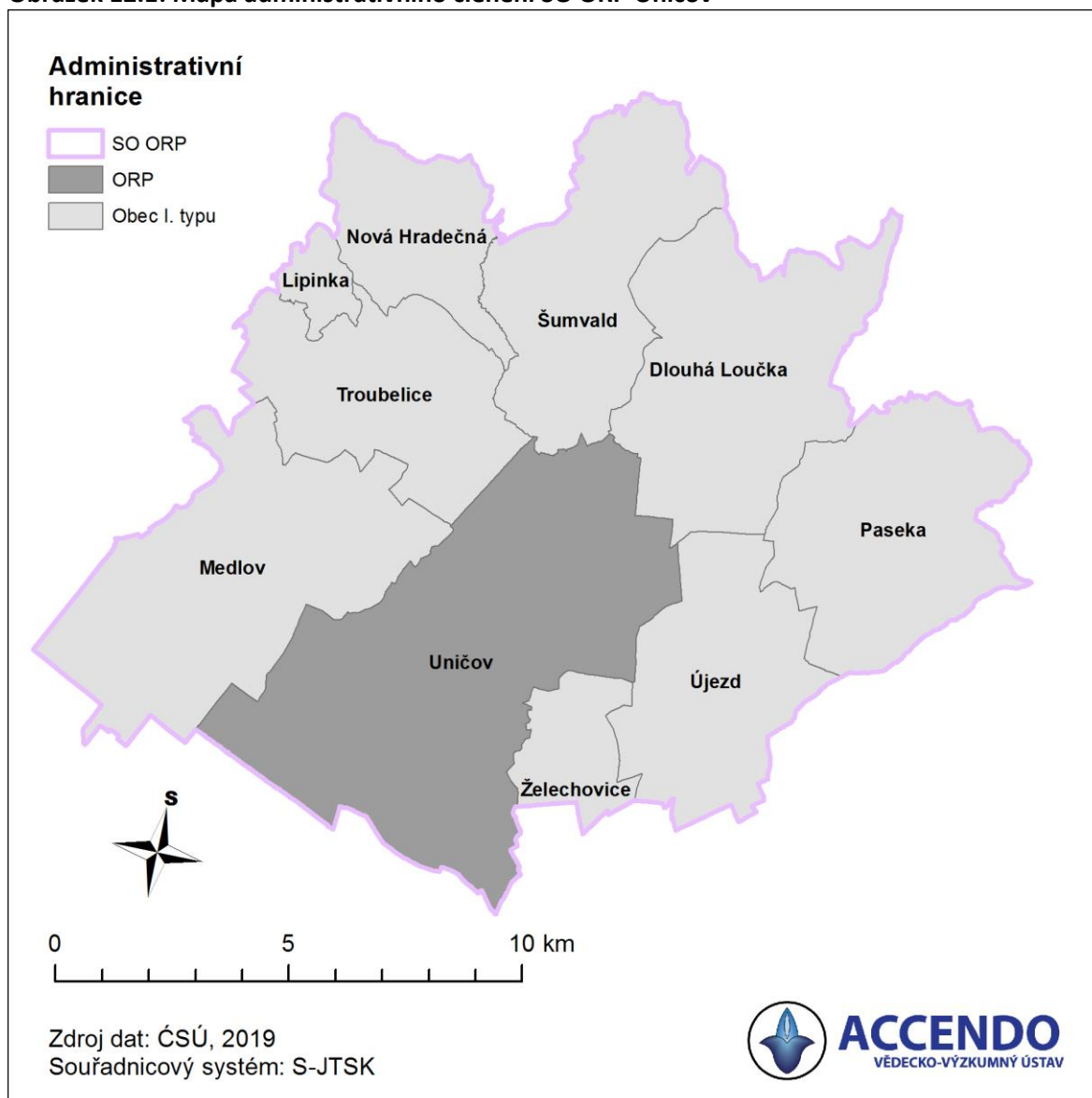
12 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP UNIČOV

12.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

12.1.1 Popis území

Uničov leží na rozmezí Hané a Jeseníků severozápadně od Olomouce, město má rozlohu téměř 50 km². Celý SO ORP Uničov měl k 1. 1. 2019 10 obcí, statut města má pouze samotný Uničov.

Obrázek 12.1: Mapa administrativního členění SO ORP Uničov

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

12.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Uničov žije 11 396 obyvatel k 1.1.2019, což tvoří 50,7 % obyvatel celého SO ORP Uničov. Další obce nad 1 000 obyvatel jsou Dlouhá Loučka, Troubelice, Šumvald, Medlov, Újezd a Paseka. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009-2019 byl zaznamenán v Dlouhé Loučce, ve které za 10 let přibýlo 87 obyvatel, což představuje 5% nárůst, další obcí, která zaznamenala populační nárůst o více než 40 obyvatel, je Paseka (+58). Naopak nejvíce obyvatel ztratily Uničov, který populačně klesl o 702 obyvatel, což představuje 6% pokles, další obec, která měla největší populační ztrátu, je Šumvald (-71).

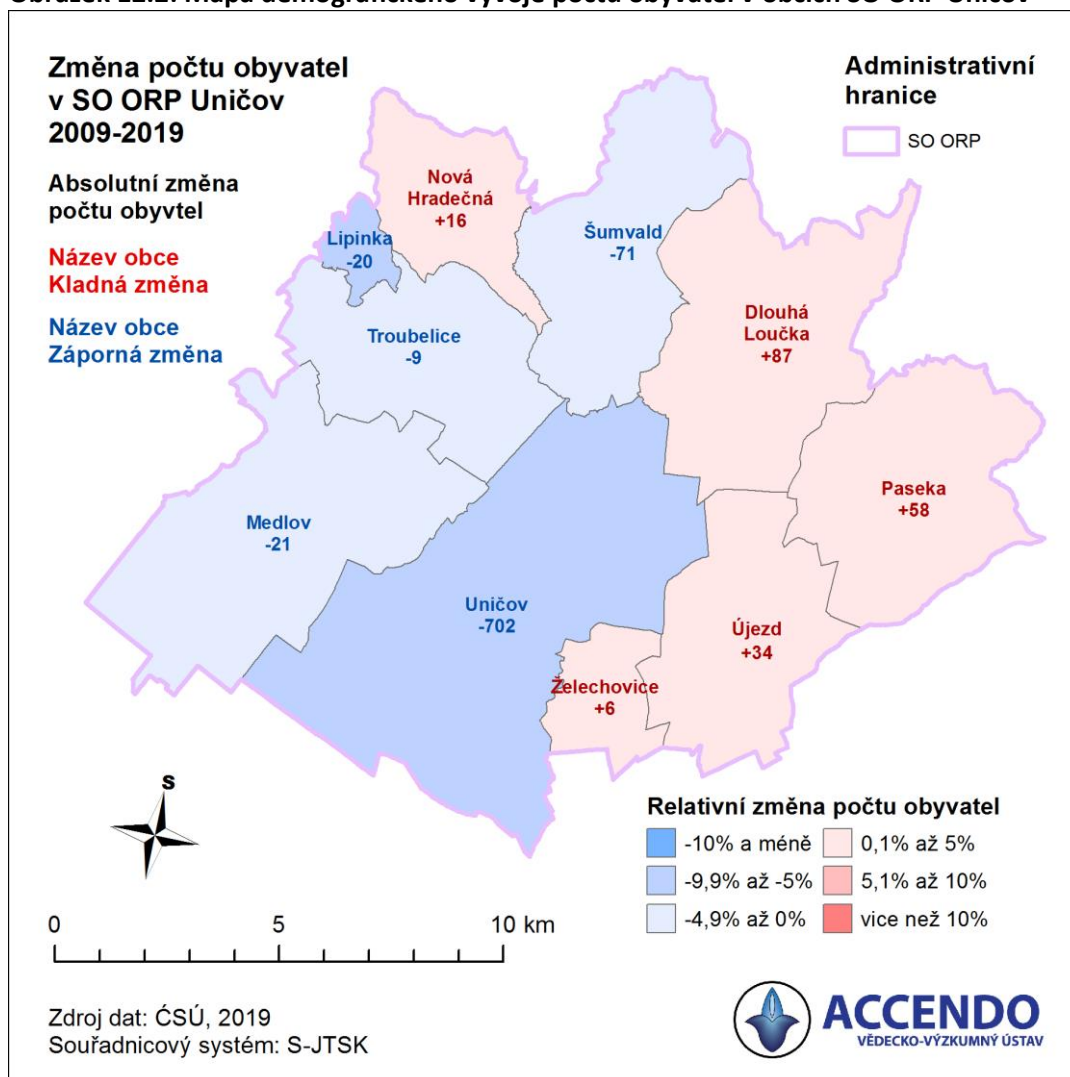
Tabulka 12.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Uničov v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Uničov	12 098	11 396	-702	-6%	15,81%	20,84%
Dlouhá Loučka	1 884	1 971	87	5%	13,69%	18,62%
Troubelice	1 899	1 890	-9	0%	12,69%	18,04%
Šumvald	1 727	1 656	-71	-4%	14,48%	20,11%
Medlov	1 601	1 580	-21	-1%	14,12%	17,41%
Újezd	1 407	1 441	34	2%	12,65%	21,30%
Paseka	1 236	1 294	58	5%	11,49%	16,77%
Nová Hradečná	774	790	16	2%	13,57%	19,49%
Želechovice	233	239	6	3%	16,74%	13,81%
Lipinka	212	192	-20	-9%	17,92%	21,35%
Celkem SO ORP	23 071	22 449	-622	-3%	14,69%	19,79%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je pak v obci Lipinka (21,35 %). Nad 20 % seniorů pak mají další 3 obce Újezd, Uničov a Šumvald. Značný nárůst seniorské složky o 8,65 % byl zaznamenán v Uničově.

Obrázek 12.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Uničov

12.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

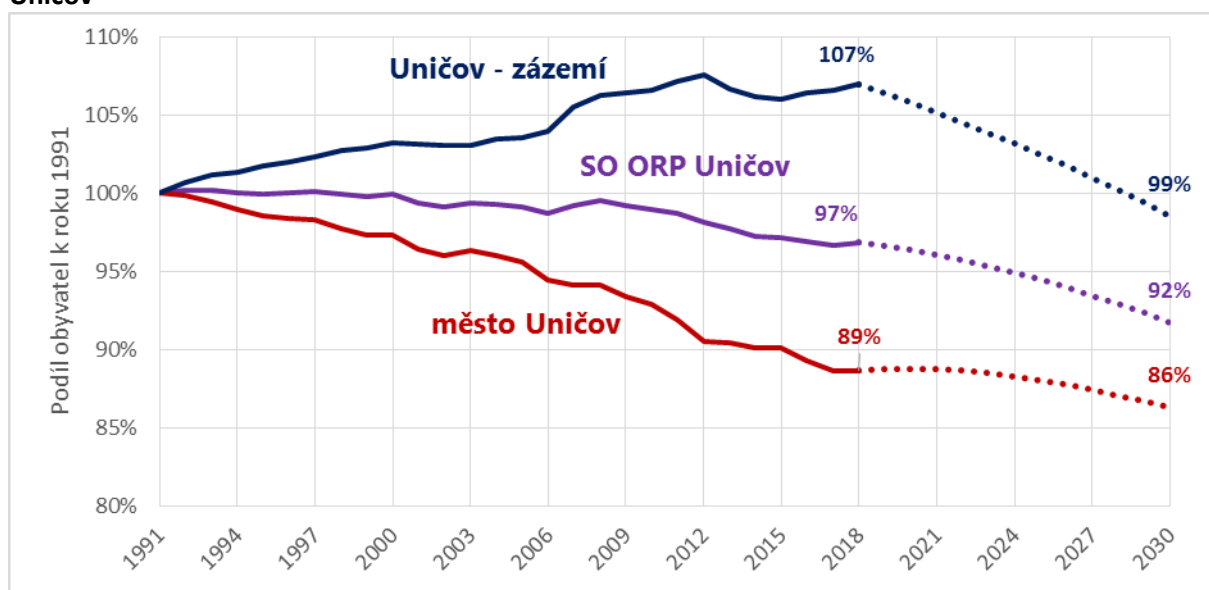
Počet obyvatel v **SO ORP Uničov** zůstával mezi lety 1991-2000 téměř neměnný, po mírném poklesu se v roce 2008 původní počet obyvatel dostal na úroveň z roku 1991. Po roce 2008 lze pozorovat **klesající trend**, který je předpokládán také do budoucna. K **1. 1. 2019** dosáhl počet obyvatel hodnoty **22 449**, roku 2030 je předpokládána hodnota o téměř 1 200 obyvatel nižší. V samotném **Uničově** počet obyvatel od roku 1991 (**12 853**) klesal, v roce 2019 dosáhl hodnoty **11 396 obyvatel**. Dle prognózy je předpokládán pokles až na 11 088 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Uničova**⁸⁵, pak pozorujeme kontinuální nárůst obyvatel z **10 328 v roce 1991** až do roku 2012, kdy nastal pokles, od roku 2015 pak počet obyvatel opět roste, v roce 2019 bylo v Uničově **22 449** obyvatel. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá pokles populace o 875 obyvatel na hodnotu **10 178**.

Tabulka 12.2: Počet obyvatel v Uničově a jeho zázemí v letech 1991, 2001, 2018 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2019		2030	
SO ORP Uničov	23 181	23 042	▼	22 882	▼	22 449	▼	21 266	▼
Město Uničov	12 853	12 390	▼	11 810	▼	11 396	▼	11 088	▼
Uničov - zázemí	10 328	10 652	▲	11 072	▲	11 053	▼	10 178	▼

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Obrázek 12.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2018 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Uničov

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 22 %, lidí v produktivním věku o 8 %, počet seniorů naopak vzroste o 17 %. Na rozdíl od zázemí, kde počet dětí klesne o 50 %, v samotném Uničově počet dětí vzroste o 10 %. Více viz tabulka níže.

⁸⁵ Správní obvod bez samotného města.

Tabulka 12.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Uničov				Město Uničov				Uničov - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	3 331	2 599	▼ -732	-22%	1 563	1 714	▲ 151	10%	1 768	885	▼ -883	-50%
 15-64	14 675	13 490	▼ -1 185	-8%	7 458	6 621	▼ -837	-11%	7 217	6 869	▼ -348	-5%
 65+	4 443	5 177	▲ 734	17%	2 375	2 753	▲ 378	16%	2 068	2 425	▲ 357	17%
Celkem	22 449	21 266	▼ -1 183	-5%	11 396	11 088	▼ -308	-3%	11 053	10 178	▼ -875	-8%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Uničova se sníží ze současných 16,0 % na 8,7%, což představuje pokles o -7,3 %. V samotném městě je předpokládán nárůst podílu dětské složky o 1,7 % (na 15,5 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejvíce ve městě Uničov (-5,7 %, na 59,7 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP je očekáván nárůst o 2,2 % na hodnotu 67,5 %.

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 4,6 %, na 24,3 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Uničov a v jeho zázemí (24,8 %; 23,8 %). Pro město jde o nárůst o 4,0 %, pro zázemí o 5,1 % (repektive o 378 a o 357 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 12.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Uničov			Město Uničov			Uničov - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	14,8%	12,2%	▼ -2,6%	13,7%	15,5%	▲ 1,7%	16,0%	8,7%	▼ -7,3%
 15-64	65,4%	63,4%	▼ -1,9%	65,4%	59,7%	▼ -5,7%	65,3%	67,5%	▲ 2,2%
 65+	19,8%	24,3%	▲ 4,6%	20,8%	24,8%	▲ 4,0%	18,7%	23,8%	▲ 5,1%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

12.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP UNIČOV

Aktuálním dokumentem je „Komunitní plán sociálních služeb na Uničovsku 2020–2022“. V rámci plánovacího procesu je vytvořena řídicí skupina bez pracovních skupin. Jednání řídicí skupiny se účastní starosta i místostarosta. Absentuje větší zapojení zaměstnanců odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Pověřena zpracováním plánu je příspěvková organizace města Centrum sociálních služeb Uničov, p.o.

Tabulka 12.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Uničov

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Uničov
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	MAS Uničovsko (Dlouhá Loučka, Lipinka, Medlov, Nová Hradečná, Paseka, Šumvald, Troubelice, Újezd), jehož valná hromada dostala na vědomí předchozí plán
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)⁸⁶, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

12.2.1 KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb nebylo oficiálně schváleno.

K1.2. Je schválen záměr⁸⁷ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Záměr tvorby není schválen. Organizační struktura vyplývá pouze ze Statutu a Jednacího řádu řídicí skupiny pro komunitní plánování sociálních služeb rady města Uničova.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Dokument byl schválen: Komisí sociálních věcí a zdravotnictví dne 23. 11. 2015 Valnou hromadou mikroregionu Uničovska dne 26. 11. 2015 Radou města Uničova dne 24. 11. 2015 usnesením č. UR 24/27/2015 Zastupitelstvem města Uničova dne 15. 12. 2015, usnesením č. UZ 12/8/2015

⁸⁶ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

⁸⁷ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

12.2.2KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů⁸⁸ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Přehled sociálních služeb v SO ORP je uveden v katalogu poskytovatelů sociálních služeb. Analýza finančních toků není zpracována, pouze v komunitním plánu sociálních služeb jsou uvedeny předpokládané zdroje financování podle jednotlivých opatření.

K2.2. Zjišťování potřeb⁸⁹ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Při posledním plánování bylo provedeno dotazníkové šetření formou oslovení veřejnosti i poskytovatelů, pro potřeby v současnosti chystaného plánu již šetření pro nízkou efektivnost (nízká návratnost dotazníků zejména ze strany veřejnosti) nebylo zopakováno. Výsledky dotazníkového šetření jsou zahrnuty ve stávajícím plánu.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Samostatná analýza není zpracována, současný komunitní plán uvádí u jednotlivých opatření předpokládané zdroje jejich financování.

⁸⁸ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

⁸⁹ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

12.2.3KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Neexistuje písemný dokument definující požadavky na kvalifikaci nebo kompetentnost osob v organizační struktuře procesu. Statut řídicí skupiny pouze stanoví, že koordinátorem KPSS je pracovník Centra sociálních služeb Uničov, p. o.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Účastníci procesu mají možnost se vzdělávat a této možností využívají (jsou proškoleni), neexistuje však dokument, který by danou záležitost ošetřoval.

12.2.4KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Existují pouze Statut a Jednací řád řídící skupiny pro komunitní plánování sociálních služeb města Uničova, které jen velmi obecně upravují působnost řídící skupiny, její složení, průběh zasedání, hlasování atp., nedefinují však konkrétní činnosti, pravomoci ani zodpovědnost jednotlivých pozic.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Existuje pouze jedna, a to řídící skupina, jejíž způsob jednání upravuje Statut a Jednací řád ŘS.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Neexistují pracovní skupiny, je ustanovena pouze skupina řídící.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Dle Jednacího řádu ŘS je závěr přijat, pokud pro něj hlasují 2/3 většiny přítomných členů. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího. Při schvalování zásadních dokumentů KPSS (sociodemografická analýza, katalog sociálních služeb, analýza potřeb uživatelů soc. služeb, finanční analýza poskytování soc. služeb, informační kampaň, komunitní plán) je nutný souhlas všech členů řídící skupiny.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Obousměrnou informovanost zajišťuje koordinátor KPSS.

12.2.5KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup⁹⁰ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb a mají možnost připomínkovat nefinalizované verze dokumentů zpřístupněné na webových stránkách města.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Z nejvýše 15 členů ŘS (v současnosti 12) jsou 2 důchodci (jedním z nich je bývalá starostka města, která je v oblasti sociálních služeb velmi aktivní). Z jiných cílových skupin nemá ve skupině zastoupení žádná. Poskytovatelé jsou v ŘS zastoupeni.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Aktéři mají možnost připomínkovat prostřednictvím webových stránek města. Upozornění na možnost připomínkování bývá zveřejněno v sekci aktualit.

⁹⁰ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

12.2.6KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti⁹¹.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Plán obsahuje většinu uvedených náležitostí.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Plán se zabývá téměř výhradně sociálními službami, v případě zmínky o jiné službě tuto zřetelně slovně odlišuje.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Vymezené cíle a opatření vycházejí z provedené analýzy.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	V plánu nejsou cíle nadřazeny opatřením, cíle jsou zde součástí přijatých opatření.

⁹¹ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

12.2.7KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Neexistuje žádný písemný postup.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
3/	Kritérium není naplněno	Nejsou dostupné takové informace.

12.2.8KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Monitorování a vyhodnocování průběžně probíhá, ale neexistují k němu žádné písemné postupy.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Tato činnost probíhá, ale opět není nijak písemně ošetřena.

12.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy, závaznosti a validity Komunitního plánu sociálních služeb na SO ORP Uničov na období 2020-2022 doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv) a spolků/svazků, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o MAS Uničovsko. Dokument by měl vzít na vědomí nejvyšší orgán spolku, a to valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu ve správní radě.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: Zvážit pro příští plán využití sociologického průzkumu potřeb uživatelů, případně potenciálních uživatelů, a to buď kvalitativními metodami (skupinové diskuze, polo-strukturované rozhovory) nebo kvantitativními metodami (standardizované rozhovory např. se seniory, kteří využívají, ale i nevyužívají sociální služby v celém SO ORP).
D2.2: V příštím plánu rozšířit ekonomickou analýzu finančních zdrojů v území.

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Proškolení o nových metodách a postupech dle aktuální metodiky Olomouckého kraje při plánování sociálních služeb vedení města/radu, jejíž role je zcela zásadní, jednalo by se maximálně o ½ denní školení. Dále zvážit možnost proškolení Radu MAS (viz doporučení D1.1).
D3.2: Proškolení pracovníky, kteří připravují střednědobý plán rozvoje sociálních služeb tak, aby si zvýšili dovednost při využívání MS WORD, MS EXCEL. Na základě tohoto školení by se měla zlepšit grafická úprava dokumentu včetně jeho přehlednosti a dodržování základních typografických pravidel (sazba textu).

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

D4.1: Doporučujeme dodržet termíny nastavené Metodickou příručkou pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.
D4.2: Je nutné aktivně zapojit zaměstnance z městského úřadu z odboru sociálních věcí a zdravotnictví do procesu plánování.
D4.2: Zvážit rozšíření řídicí skupiny o zástupce dalších obcí nebo MAS (viz KO 1).

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Při tvorbě dalšího plánu realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností, s obcemi a s uživateli před jeho schvalováním. Možnosti připomínkování dokumentu občany přes současné komunikační kanály: zpravodaj, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně. Doporučujeme celý proces možnosti v připomínkování jasně a transparentně popsat (viz níže):

Viz návrh pravidel:

Připomínkový materiál: xxxxx

Termín připomínkovacího řízení: 23. 09. 2019 – 23. 10. 2019 do 12:00 hod.

Kdo může připomínkovat:

- jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (občan jednotlivě nebo organizace)
- na připomínky podané v anonymní podobě nebude brán zřetel

Způsob podání připomínek:

Připomínky k návrhu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb lze podávat pouze v písemné podobě a na formuláři k tomu určeném, tzv. Připomínkový formulář je k dispozici na [www...](#)

- elektronickou poštou na adresu:
 - v předmětu mailu nutno uvést - „připomínkové řízení“
- osobně:
 - na sekretariát Odboru sociálních věcí xxxx
 - na podatelnu xxxxx
- poštou na adresu:
 - Na obálku uvést: Připomínkové řízení xxxx

Osoba pro konzultaci:

- koordinátorka komunitního plánování xxxxxx, e-mail, telefon.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je již schválen, proto doporučujeme až v příštím období dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

D6.2: V příštím plánu doporučujeme využít stránku za obálkou pro tzv. vydavatelský záznam, což je soubor informací o dokumentu, obvykle se v tomto případě jedná o následující informace:

2.1/ kdo dokument vytvořil, např. řídicí skupina ve složení nebo Město Uničov a členové řídicí a pracovních skupin

2.2/ kdy byl dokument vytvořen, tj. datum

2.3/ o jakou verzi dokumentu se jedná, např. verze 1.0 před připomínkováním

2.4/ kdo dokument schválil, případně projednal

2.5/ jak dokument lze citovat

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Vytvoření samostatného webu zaměřeného na plánování rozvoje sociálních služeb v SO ORP, kde budou aktuální informace o poskytovatelích a jejich službách (občané, uživatelé, starostové malých obcí apod.).

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

D8.1: Vyvážet jednoleté akční plány s pravidelným každoročním vyhodnocováním.

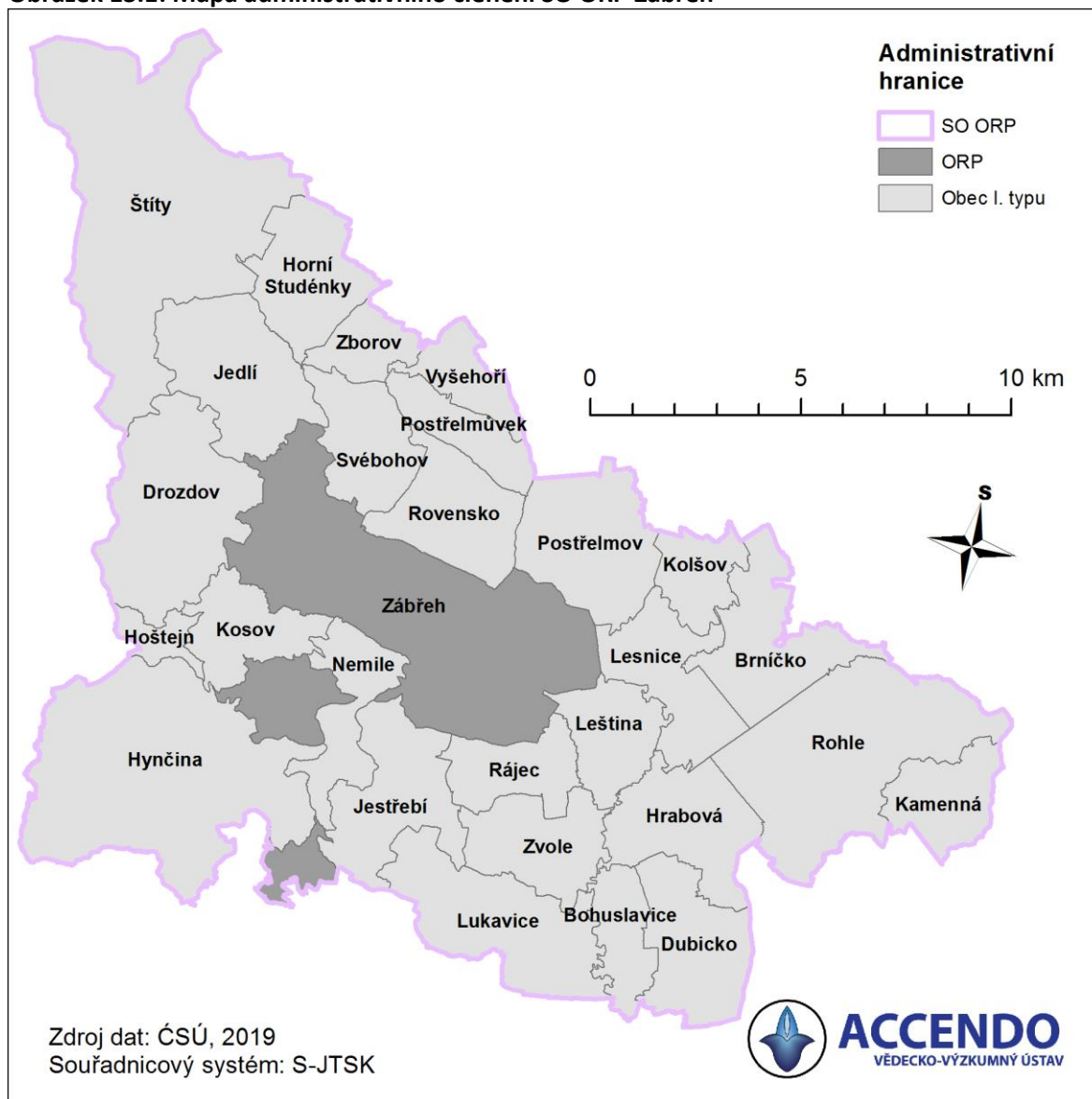
13 PLÁNOVACÍ LOKALITA SO ORP ZÁBŘEH

13.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

13.1.1 Popis území

Zábřeh leží na rozmezí Hané a Jeseníků, rozloha města činí téměř 35 km². Celý SO ORP Zábřeh měl k 1. 1. 2019 28 obcí, z nich 2 mají status města (Zábřeh a Štíty). Na území působí Svazek obcí Mikroregionu Zábřežsko⁹², který sdružuje 29 obcí, přičemž 2 obce (Chromeč, Sudkov) nespádají do SO ORP Zábřeh a naopak ve svazku není obec Zvole. Svazek obcí je součástí MAS Horní Pomoraví⁹³.

Obrázek 13.1: Mapa administrativního členění SO ORP Zábřeh

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO.

13.1.2 Demografický vývoj

Ve městě Zábřeh žije 13 589 obyvatel k 1.1.2019, což tvoří 41,0 % obyvatel celého SO ORP Zábřeh. Další obce nad 1 000 obyvatel jsou Postřelmov, Štíty, Leština a Dubicko. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 2009-2019 byl zaznamenán v Hrabové, ve které za 10 let přibýlo 131 obyvatel,

⁹² <http://www.zabrezsko.cz/>

⁹³ <https://mashp.cz/>

což představuje 25% nárůst, další obce, které zaznamenaly populační nárůst o více než 40 obyvatel, jsou Rovensko (+82), Zvole (+79), Jestřábí (+47) a Vyšehoří (+43). Naopak nejvíce obyvatel ztratil Zábřeh, které populačně klesly o 510 obyvatel, což představuje 4% pokles, další obec, u které byla zaznamenána výraznější populační ztráta, je Postřelmo, ve kterém klesl počet obyvatel o 180, což představuje 6% populační ztrátu.

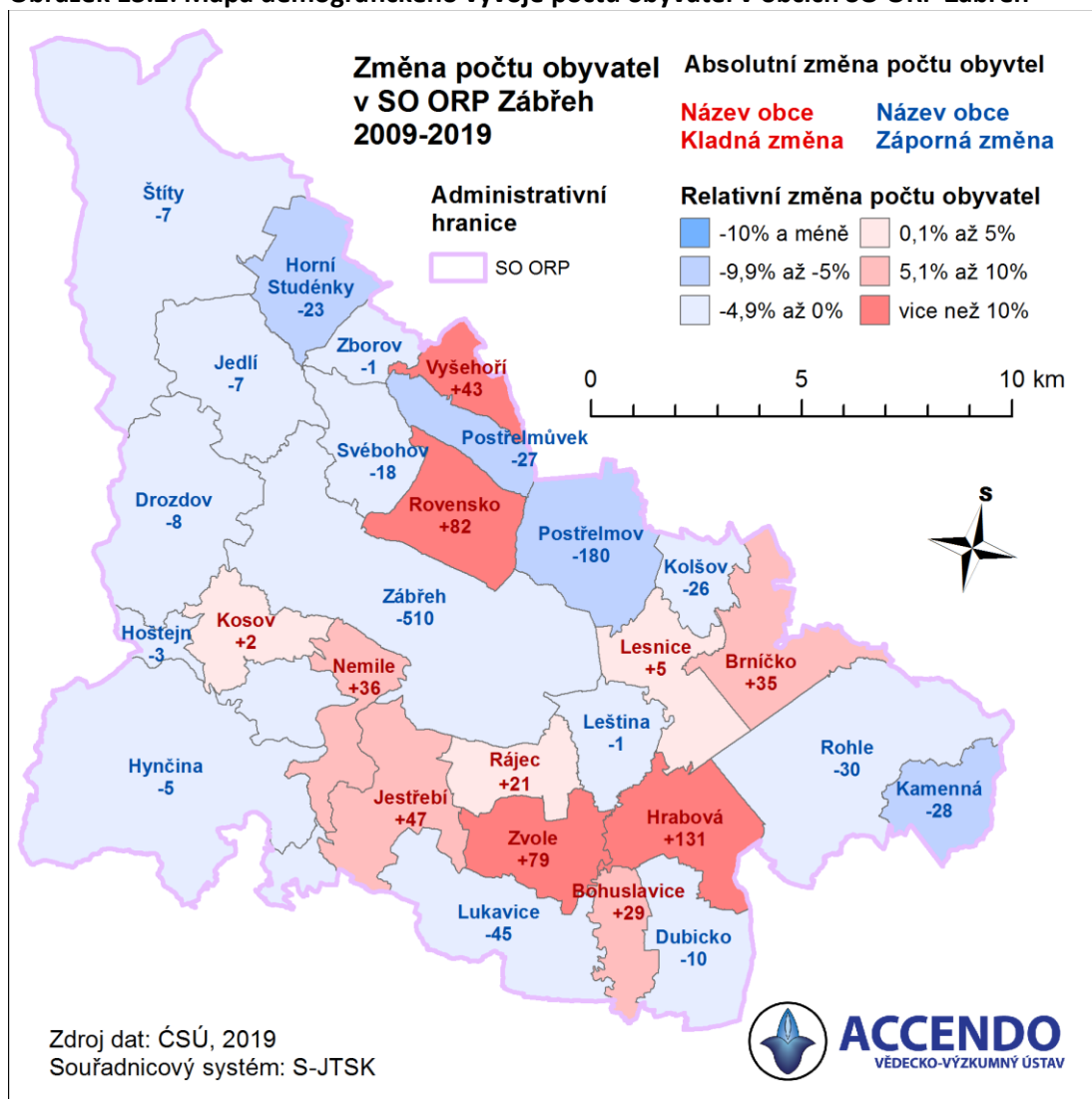
Tabulka 13.1: Populace a podíl seniorů v jednotlivých obcích SO ORP Zábřeh v letech 2009 a 2019

Obec	Počet obyvatel		Změna populace 2009-2019		Podíl seniorů	
	2009	2019	Absolutní	%	2009	2019
Zábřeh	14 099	13 589	-510	-4%	15,04%	21,47%
Postřelmov	3 209	3 029	-180	-6%	14,12%	22,05%
Štítý	2 028	2 021	-7	0%	13,76%	19,64%
Leština	1 275	1 274	-1	0%	15,14%	19,47%
Dubicko	1 089	1 079	-10	-1%	12,30%	17,24%
Lukavice	916	871	-45	-5%	10,59%	17,34%
Zvole	767	846	79	10%	14,86%	17,02%
Rovensko	747	829	82	11%	11,91%	18,21%
Kolšov	749	723	-26	-3%	14,02%	20,47%
Jedlí	686	679	-7	-1%	20,85%	21,94%
Brníčko	631	666	35	6%	15,21%	19,52%
Nemile	612	648	36	6%	15,69%	16,82%
Hrabová	514	645	131	25%	17,51%	17,21%
Lesnice	637	642	5	1%	15,54%	18,38%
Rohle	670	640	-30	-4%	16,27%	18,13%
Jestřebí	591	638	47	8%	14,89%	16,14%
Kamenná	552	524	-28	-5%	15,94%	24,05%
Bohuslavice	487	516	29	6%	13,96%	18,99%
Rájec	475	496	21	4%	18,11%	19,56%
Hoštejn	436	433	-3	-1%	11,70%	15,24%
Svébohov	436	418	-18	-4%	16,06%	22,25%
Drozdov	347	339	-8	-2%	14,70%	20,65%
Horní Studénky	362	339	-23	-6%	14,64%	22,71%
Kosov	314	316	2	1%	11,15%	12,97%
Postřelmůvek	342	315	-27	-8%	15,20%	19,68%
Vyšehoří	209	252	43	21%	16,27%	13,89%
Zborov	222	221	-1	0%	13,96%	19,91%
Hynčina	195	190	-5	-3%	15,38%	23,68%
Celkem SO ORP	33 597	33 178	-419	-1%	14,75%	20,19%

Zdroj: ČSÚ, 2019, Běžná evidence obyvatelstva (údaje platné k 1.1.), zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů na celkové populaci obce je v obci Kamenná (24,01 %), v obci byl rovněž zaznamenán výrazný nárůst podílu seniorů mezi lety 2008 až 2018 a to o 8,3 %. Nad 20 % seniorů v populaci má dalších 8 obcí (Hynčina, Horní Studénky, Svébohov, Postřelmo, Jedlí, Zábřeh, Drozdov a Kolšov). Kromě již zmíněné Kamenné byl rychlý nárůst seniorské složky (více jak o 8 %) zaznamenán rovněž v Hynčině a Horních Studenkách.

Obrázek 13.2: Mapa demografického vývoje počtu obyvatel v obcích SO ORP Zábřeh

13.1.3 Demografická prognóza do roku 2030

Počet obyvatel v **SO ORP Zábřeh** měl mezi lety 1991-1995 rostoucí trend, na jehož vrcholu dosáhl 34 316 obyvatel, od roku 1996 docházelo k postupnému poklesu. K **1. 1. 2019** byl počet obyvatel **33 178**, demografická prognóza předpokládá další pokles, a to o asi 917 obyvatel do roku 2030. V samotném **Zábřehu** počet obyvatel od roku 1991 (**15 344**) postupně klesá, k 1.1.2019 přišlo město o 11 % obyvatel což představuje populační pokles o 1 755 obyvatel. Dle prognózy je předpokládán pokles až na hodnotu 13 110 obyvatel v roce 2030. V **zázemí Zábřehu**⁹⁴, pak pozorujeme mírný kontinuální nárůst obyvatel z **18 489 v roce 1991** na **19 384 v roce 2018**. Populační prognóza do roku 2030 předpokládá pokles populace o zhruba 440 obyvatel na hodnotu **19 151**.

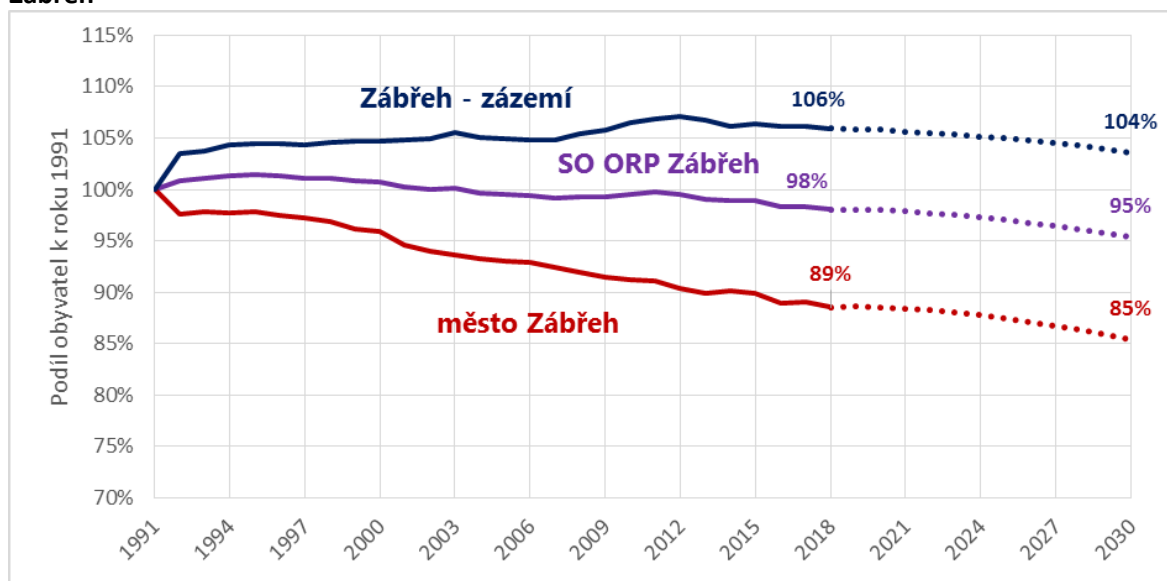
Tabulka 13.2: Počet obyvatel v Zábřehu a jeho zázemí v letech 1991, 2001, 2018 a prognóza do roku 2030

	1991	2001		2011		2018		2030	
SO ORP Zábřeh	33 833	33 895	▲	33 735	▼	33 178	▼	32 261	▼
Město Zábřeh	15 344	14 511	▼	13 977	▼	13 589	▼	13 110	▼
Zábřeh - zázemí	18 489	19 384	▲	19 758	▲	19 589	▼	19 151	▼

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

⁹⁴ Správní obvod bez samotného města.

Obrázek 13.3: Vývoj počtu obyvatel mezi lety 1991 až 2018 a prognóza do roku 2030 v SO ORP Zábřeh

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Dle demografické prognózy do roku 2030 na území SO ORP klesne počet obyvatel ve věku 0-14 let o 2 %, lidí v produktivním věku o 7 %, počet seniorů naopak vzroste o 12 %. V samotném Zábřehu je situace obdobná s tím rozdílem, že počet dětí poklesne o něco méně (o 1 %). V zázemí města poté sledujeme pokles dětí o 4 %. Více viz tabulka níže.

Tabulka 13.3: Srovnání věkových skupin obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Zábřeh				Město Zábřeh				Zábřeh - zázemí			
	2018	2030	Změna		2018	2030	Změna		2018	2030	Změna	
			Absolutní	%			Absolutní	%			Absolutní	%
 0 - 14	5 169	5 040	▼ -129	-2%	2 042	2 027	▼ -15	-1%	3 127	3 013	▼ -114	-4%
 15-64	21 309	19 735	▼ -1 574	-7%	8 630	7 837	▼ -793	-9%	12 679	11 898	▼ -781	-6%
 65+	6 700	7 486	▲ 786	12%	2 917	3 246	▲ 329	11%	3 783	4 240	▲ 457	12%
Celkem	33 178	32 261	▼ -917	-3%	13 589	13 110	▼ -479	-4%	19 589	19 151	▼ -438	-2%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

Podíl **dětské složky obyvatelstva** v zázemí Zábřehu zůstane v Zábřehu v roce 2030 stejný jako je tomu v roce 2018 (15,6%), v samotném městě Zábřeh je předpokládán mírný nárůst dětské složky o 0,4 % (na 15,5 %).

Podíl **produktivní složky obyvatelstva** (15-64 let) poklesne nejvíce ve městě Zábřehu (-3,7 %, na 59,8 % obyvatelstva), ve zbylých částech ORP je tento pokles mírnější (-2,6 %, na 62,1 % obyvatelstva).

Podíl obyvatel ve věku **65 let a více** na celkové populaci v rámci SO ORP vzroste dle prognózy o 3,0 %, na 21,5 %. Obdobné podíly seniorů na celkové populaci lze očekávat i ve městě Zábřehu a v jeho zázemí (24,8 %; 22,2 %). Pro město jde o nárůst o 3,3 %, pro zázemí o 2,8 % (respektive o 329 a o 457 seniorů).

Přehled změn ve věkových skupinách obyvatelstva v hodnocených územních celcích je znázorněn v tabulce níže.

Tabulka 13.4: Srovnání podílu věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva mezi roky 2018 a 2030

Věk	SO ORP Zábřeh			Město Zábřeh			Zábřeh - zázemí		
	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna	2018	2030	Změna
 0 - 14	15,6%	15,6%	▲ 0,0%	15,0%	15,5%	▲ 0,4%	16,0%	15,7%	▼ -0,2%
 15-64	64,2%	61,2%	▼ -3,1%	63,5%	59,8%	▼ -3,7%	64,7%	62,1%	▼ -2,6%
 65+	20,2%	23,2%	▲ 3,0%	21,5%	24,8%	▲ 3,3%	19,3%	22,2%	▲ 2,8%

Zdroj: ČSÚ, 2018, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, zpracování ACCENDO

13.2 HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP ZÁBŘEH

Aktuální dokument je „Komunitní plán sociálních a navazujících služeb v Zábřehu na období 2020–2022“, plán schvaluje zastupitelstvo města Zábřeh. Není schválen okolními obcemi, ale je možnost ho schválit Svazkem obcí Mikroregionu Zábřežsko, který sdružuje 29 obcí⁹⁵, přičemž dvě obce Chromeč, a Sudkov nespádají do SO ORP Zábřeh, naopak ve svazku není obec Zvole. Z výše uvedeného vyplývá, že z 28 obcí v SO ORP spadá 27 obcí do tohoto svazku. Orgány Svazku jsou Valná hromada, předseda, místopředseda a Rada mikroregionu. Obec Zvole je samostatným členem MAS Horní Pomoraví.

Tabulka 13.5: Zapojení obcí do procesu plánování sociálních služeb v SO ORP Zábřeh

	Zapojení obcí	Vyjmenování obcí
1	Aktivně se procesu plánování účastní obce včetně tvorby opatření na svém území	Zábřeh
2	Pasivně (tj. poskytují informace)	Informujeme všechny obce Bohuslavice, Brníčko, Drozdov, Dubicko, Horní Studénky, Hoštejn, Hrabová, Hynčina, Jedlí, Jestřebí, Kamenná, Kolšov, Kosov, Lesnice, Leština, Lukavice, Nemile, Postřelmov, Postřelmůvek, Rájec, Rohle, Rovensko, Svěbohov, Štítý, Vyšehoří, Zborov, Zvole.
3	Další obce, které jsou zapojeny do plánování pouze v rámci aktivit mikroregionu, dobrovolného svazku obcí, MAS	
4	Obce, které nejsou zapojeny se žádným způsobem	

⁹⁵ Seznam obcí: 1/ Bohuslavice, 2/ Brníčko, 3/ Drozdov, 4/ Dubicko, 5/ Horní Studénky, 6/ Hoštejn, 7/ Hrabová, 8/ Hynčina, 9/ Chromeč, 10/ Jedlí, 11/ Jestřebí, 12/ Kamenná, 13/ Kolšov, 14/ Kosov, 15/ Lesnice, 16/ Leština, 17/ Lukavice, 18/ Nemile, 19/ Postřelmov, 20/ Postřelmůvek, 21/ Rájec, 22/ Rohle, 23/ Rovensko, 24/ Sudkov, 25/ Svěbohov, 26/ Štítý, 27/ Vyšehoří, 28/ Zábřeh, 29/ Zborov.

Hodnocení procesu plánování sociálních služeb dle klíčových oblastí (KO) a kritérii kvality plánování sociálních služeb vychází z dokumentu MPSV (2007)⁹⁶, který je upraven dle potřeb Olomouckého kraje.

13.2.1KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Byla schválena organizační směrnice č. OS 062011, 3. vydání, účinná od 18.12.2018.

K1.2. Je schválen záměr⁹⁷ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Záměr je součástí organizační směrnice č. OS 062011 – viz výše.

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Plán byl schválen zastupitelstvem města 27.4.2016.

⁹⁶ MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/cs/6680>

⁹⁷ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

13.2.2KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů⁹⁸ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Analytická část je zpracována pro rok 2019 a je připravena také pro nový plán na rok 2020.

K2.2. Zjišťování potřeb⁹⁹ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Byl proveden průzkum poskytovatelů, uživatelů a veřejnosti.

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Potřeby jsou vyhodnoceny v kontextu možných finančních zdrojů.

⁹⁸ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

⁹⁹ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

13.2.3KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Směrnice KPSS č. OS 062011 je propojena s ostatními organizačními směrnicemi města, které kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu upravují – ale pouze u zaměstnanců města Zábřeh. Samotná směrnice KPSS požadavky na kvalifikaci a kompetentnost jednotlivých osob neobsahuje - upravuje pouze postavení, roli a složení pracovních skupin a řídící skupiny KPSS tj., že účastníci KPSS jsou z řad zadavatele, poskytovatelů, uživatelů, veřejnosti a dalších organizací.

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
0/	Hodnocení nelze aplikovat	Cílené vzdělávání účastníků procesu neprobíhá z důvodu přílišné časové náročnosti a velké vytíženosti účastníků.

13.2.4KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Organizační struktura procesu plánování, včetně popisu činností, rozhodovacích pravomocí a zodpovědnosti jednotlivých pozic, je součástí směrnice KPSS č. OS 062011.

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Pravidla jsou součástí směrnice KPSS č. OS 062011.

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, členové pracovních skupin jsou seznámeni s postupy práce a s formou výstupů.

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, při jednání skupin probíhá hlasování.

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, informovanost je zajištěna a je obsahem jednacích řádů. Členové řídicí skupiny a pracovních skupin jsou informováni na jednání ŘS/PS a také mailem a mají možnost vyjadřovat se v celém procesu.

13.2.5KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup¹⁰⁰ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postup zapojování obsahuje všechny body v 5.1 a zahrnuje zapojování všech aktérů.

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, plán je vyvěšen v elektronické podobě na webových stránkách města a je k dispozici také u koordinátora KPSS v tištěné podobě. Uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé i veřejnost mají možnost se v daném termín k plánu vyjádřit.

¹⁰⁰ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

13.2.6KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti¹⁰¹.

	Hodnocení	Zdůvodnění
2/	Kritérium je naplněno částečně	Implementační část je zpracovávána zvlášť a není součástí komunitního plánu. Jde o samostatný dokument schválený současně s aktuálním komunitním plánem Zastupitelstvem města Zábřeh.

Doporučení: Implementační část by mohla být součástí komunitního plánu.

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, sociální služby jsou jasně odděleny od ostatních služeb – samostatné kapitoly na základě provedeného samostatného výzkumu potřeb.

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, z plánu je zřejmá logická a obsahová vazba mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

¹⁰¹ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

13.2.7KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postup je uveden v implementační části KPSS.

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, monitorovací zpráva dokládá uvedené aktivity 1x ročně.

13.2.8KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Postupy jsou obsahem implementační části – vyhodnocuje se 1x ročně v monitorovací zprávě.

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	Ano, postupy jsou realizovány v praxi a zjištění jsou využívány ke zlepšení kvality procesu.

13.3 DOPORUČENÍ

Doporučení s návrhem na další směřování, rozvoj a evaluaci tohoto procesu.

KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

D1.1: Pro zvýšení legitimacy, závaznosti a validity Střednědobého plánu sociálních služeb na SO ORP Zábřeh doporučujeme dokument schválit nebo vzít na vědomí větším počtem obcí (územních samospráv) a spolků/svazků, ve kterých jsou obce členy. V tomto území se jedná o Svazek obcí Mikroregionu Zábřežsko a MAS Horní Pomoraví, která zahrnuje velkou část SO ORP Šumperk. Z výše uvedeného vyplývá, že dokument by měl vzít na vědomí nejvyšší orgán svazku Mikroregionu Zábřežsko a to valná hromada. Minimálně je vhodné projednání a schválení dokumentu v Radě svazku.

KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

D2.1: Zvážit pro příští SPRSS využití sociologického průzkumu potřeb uživatelů, případně potenciálních uživatelů, a to buď kvalitativními metodami (skupinové diskuze, polo-strukturované rozhovory) nebo kvantitativními metodami (standardizované rozhovory např. se seniory, kteří využívají, ale i nevyužívají sociální služby v celém SO ORP).

KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

D3.1: Podpořit rozvoj manažerských technik a komunikačních dovedností pro efektivní jednání zaměřené na vedoucí pracovních skupin a manažera komunitního plánování formou interaktivních kurzů s praktickým nácvikem vedení skupin.

KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

Proces je v pořádku, tudíž bez připomínek a doporučení.

KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

D5.1: Realizovat alespoň jedno projednání dokumentu s veřejností a s uživateli na podzim, před jeho schvalováním. Možnosti připomínkování dokumentu občany přes současné komunikační kanály: zpravodaj, možnost osobního seznámení, web (dokument vyvěšen na webu), připomínky je možno zaslat mailem nebo sdělit osobně. Doporučujeme celý proces možnosti připomínkování jasně a transparentně popsat (viz níže):

Viz návrh pravidel:

Připomínkový materiál: xxxxx

Termín připomínkovacího řízení: 23. 09. 2019 – 23. 10. 2019 do 12:00 hod.

Kdo může připomínkovat:

- jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (občan jednotlivě nebo organizace)
- na připomínky podané v anonymní podobě nebude brán zřetel

Způsob podání připomínek:

Připomínky k návrhu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb lze podávat pouze v písemné podobě a na formuláři k tomu určeném, tzv. Připomínkový formulář je k dispozici na [www...](#)

- elektronickou poštou na adresu:
 - v předmětu mailu nutno uvést - „připomínkové řízení“
- osobně:
 - na sekretariát Odboru sociálních věcí xxxx
 - na podatelnu xxxxx
- poštou na adresu:
 - Na obálku uvést: Připomínkové řízení xxxx

Osoba pro konzultaci:

- koordinátorka komunitního plánování xxxxxx, e-mail, telefon.

KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

D6.1: Dokument je ve stadiu finalizace, proto pouze doporučujeme v příštím období dodržet Metodickou příručku pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4.

KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

D7.1: Zvážit možnost využití kartografického zobrazení umístění sociálních služeb formou map, včetně bezbariérových tras ve městě.

D7.2: Zachovat katalog v tištěné formě

KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

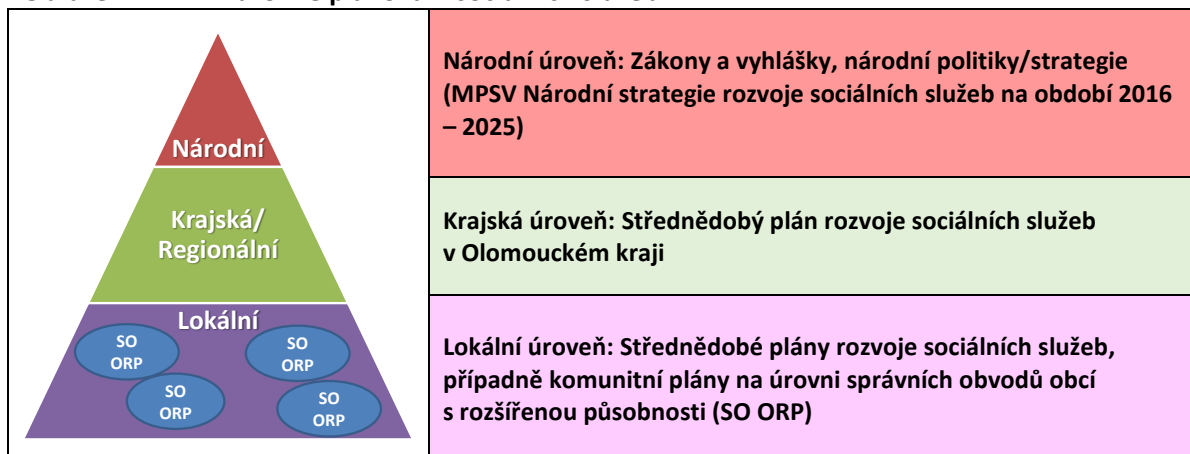
D8.1: Nastavit implementaci dle „Metodické příručky pro plánování sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Obecná část. Verze 1.4“ včetně průběžného hodnocení procesu plánování.

D8.2: Vyvářet jednoleté akční plány.

14 NÁVRH ŘEŠENÍ PRO OBCE NEZAPOJENÉ DO PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V OK

Při plánování sociálních služeb v OK je uplatňován hierarchický přístup. Plánovací procesy probíhají na třech níže uvedených úrovních. V této kapitole se zaměřujeme pouze na nejnižší úroveň, kde v rámci SO ORP spolupracují jednotlivé obce v samostatné působnosti, případně spolky/svazky, ve kterých jsou obce členy (DSO, MAS).

Obrázek 14.1: Tři úrovně plánování sociálních služeb

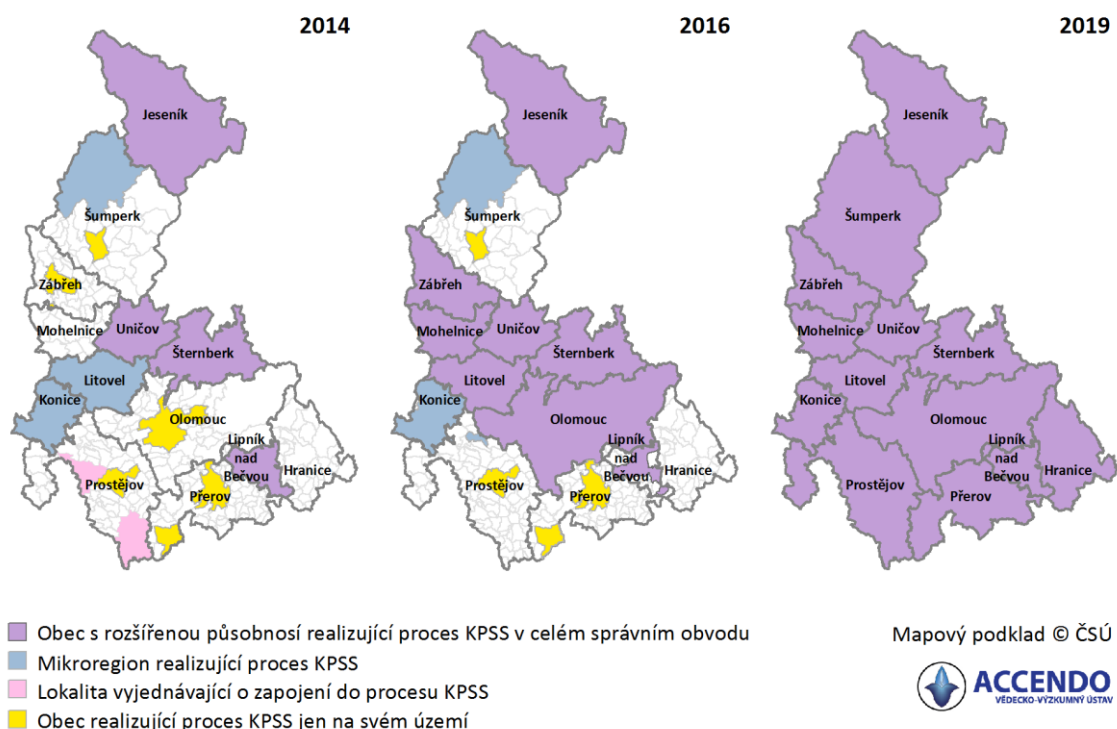

Zdroj: ACCENDO, 2019.

14.1 POPIS STAVU A IDENTIFIKACE PROBLÉMŮ

K 31.12.2019 v rámci střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb plánovací lokality pokrývají celé území Olomouckého kraje, jelikož plány tvoří všechny obce s rozšířenou působností a obce ve správním obvodu jsou vyzývány, aby se na plánování podílely (viz níže uvedený obrázek).

Obrázek 14.2: Území OK a jeho pokrytí procesem SPRSS na lokální úrovni

V následující tabulce je uvedena územní a časová působnost SPRSS/komunitních plánů na lokální úrovni, které jsou dostupné na webových stránkách jednotlivých měst.

Tabulka 14.1: Územní a časová působnost obecních SPRSS/komunitních plánů

Číslo	SPRSS/Komunitní plány	Územní působnost	Časová působnost
1.	Střednědobý plán sociálních služeb SO ORP Hranice na období 2020–2022	SO ORP Hranice	2020–2022
2.	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a služeb souvisejících na Jesenicku na období let 2018–2020	SO ORP Jeseník	2018–2020
3.	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Konicka pro roky 2019–2021	SO ORP Konice	2019–2021
4.	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Lipensku pro roky 2020–2022	SO ORP Lipník nad Bečvou	2020–2022
5.	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Litovel 2020–2022	SO ORP Litovel	2020–2022
6.	III. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb správního obvodu ORP Mohelnice 2020–2022	SO ORP Mohelnice	2020–2022
7.	5. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2020–2022	SO ORP Olomouc	2020–2022
8.	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Prostějov 2019–2021	SO ORP Prostějov	2019–2021
9.	Akční plán rozvoje sociálních služeb na území správního obvodu ORP Přerov 2020	SO ORP Přerov	2020
10.	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Šternbersku na období 2020–2023	SO ORP Šternberk	2020–2023
11.	Komunitní plán sociálních služeb na území ORP Šumperk na období let 2019–2021	SO ORP Šumperk	2019–2021
12.	Komunitní plán sociálních služeb na Uničovsku 2020–2022	SO ORP Uničov	2020–2022
13.	Komunitní plán sociálních a navazujících služeb v Zábřehu na období 2020–2022	SO ORP Zábřeh	2020–2022

14.2 FORMY ZAPOJENÍ OBCÍ DO PROCESU PLÁNOVÁNÍ

Existují různé formy zapojení obcí do procesu plánování ve správním obvodu ORP:

1. **Aktivní přístup obcí** - Aktivně se účastní celého procesu plánování včetně tvorby opatření na svém území, jedná se především o větší obce ve SO ORP.
2. **Pasivní přístup obcí** – Poskytují informace pro potřeby plánování, ale neúčastní se tvorby návrhové části, vytvořený dokument je jim zaslán pro informaci, mají i možnost připomínkování, tuto možnost většinou nevyužívají. Některé obce respektive jejich orgány (rada/zastupitelstvo) vyjadřují pouze způsob seznámení se s dokumentem SPRSS stanoviskem, že dokument je brán na vědomí.
3. **Zapojení obcí přes členství v DSO nebo MAS** – Některé obce jsou do procesu zapojeny v rámci členství ve spolku nebo svazku. Z hlediska výkonu veřejné moci je nejvhodnější zapojení formou dobrovolných svazků obcí, které jsou čistou veřejnoprávní korporací. V současné době je podporován komunitně vedený místní rozvoj (CLLD z anglického Community-led Local Development) včetně jeho financování z programu LEADER¹⁰², na základě kterého jsou vytvořeny místní akční skupiny (MAS), z právního hlediska se jedná obvykle o zapsané spolky, ve kterých jsou členy jak veřejnoprávní, tak soukromoprávní korporace. Za sociální oblast je často členem Oblastní charita. V některých případech jsou zástupci MAS nebo DSO členy i řídicí skupiny, např. řídicí skupina v ORP Hranice má mezi členy zástupce MAS Hranicko, tzn. aktivně se podílí na celém procesu plánování. Ideální příklad je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Konicka pro roky 2019–2021, který schvaluje krom jiného Valné shromáždění Mikroregionu Konicko. V ostatních případech DSO nebo MAS dokument připomínkují např. na Uničovsku.
4. **Obce, které nejsou zapojeny žádným způsobem**, jsou uvedeny v tabulce níže. Je zde seznam obcí, které se dle vyjádření koordinátorů procesu plánování na ORP nechtějí zúčastnit k 30.7.2019 nebo nereagují žádným způsobem na zasílané podněty z ORP.

Tabulka 14.2: Seznam obcí nezapojených do procesu plánování žádným způsobem

SO ORP	Obce
Olomouc	Bohuňovice, Bukovany, Bystročice, Bystrovany, Daskabát, Dolany, Doloplazy, Hlušovice, Hněvotín, Horka nad Moravou, Krčmaň, Křelov-Břuchotín, Loučany, Přáslavice, Samotíšky, Slatinice, Svěsdlice, Těšetice, Velký Týnec
Lipník nad Bečvou	Kladníky
Prostějov	Drahany, Bousín, Niva, Malé Hradisko, Otínoves, Protivanov, Rozstání, Ivaň, Olšany u Prostějova, Myslejovice, Určice, Držovice, Slatinky, Dětkovice, Buková, Obědkovice, Alojzov, Hrdibořice

Pozn.: V případě obcí v SO OPR Přerov se při tvorbě současného plánu počítá se zapojením všech obcí ve SO ORP, s touto skutečností se již pracuje v rámci současného akčního plánu.

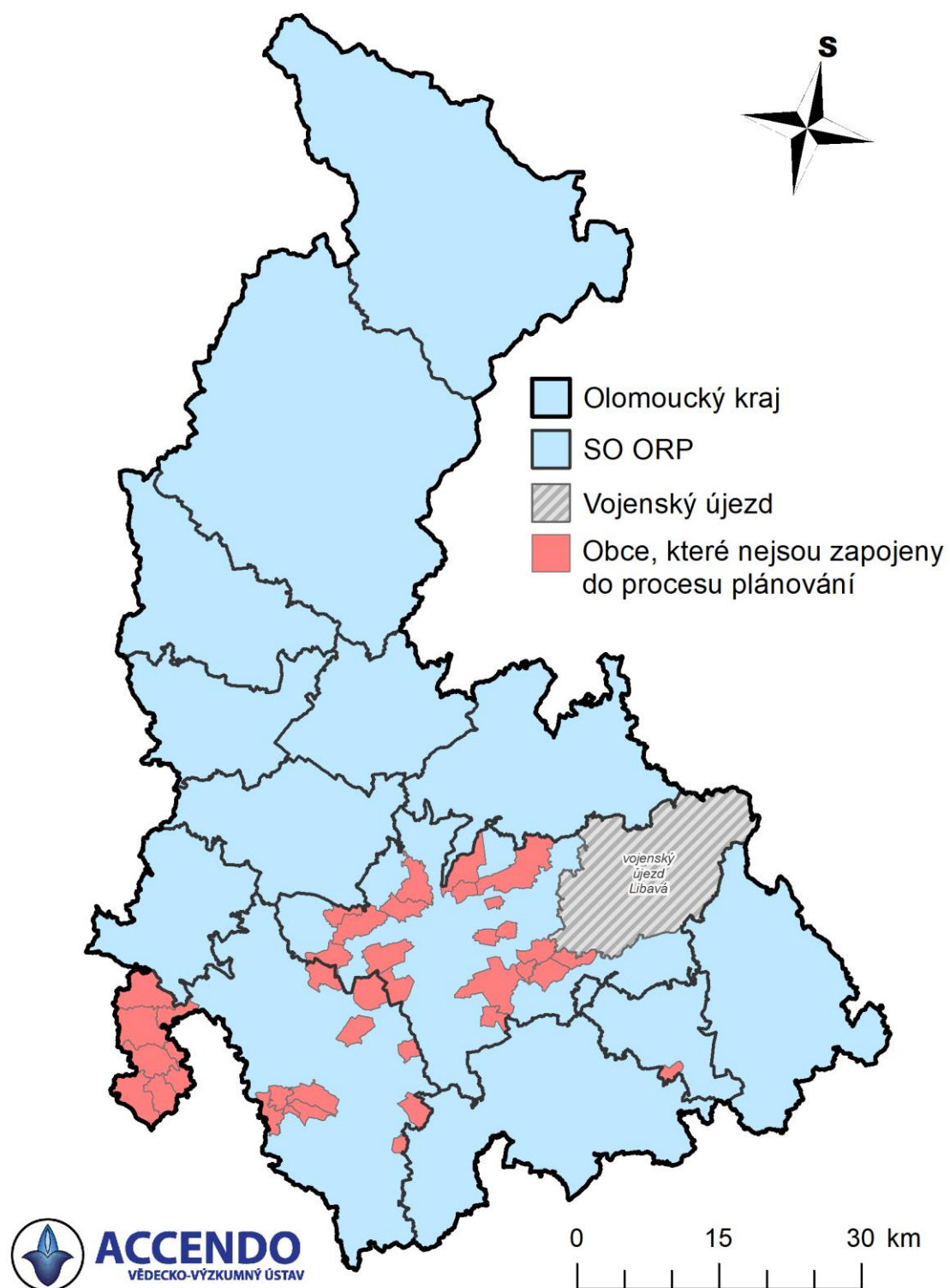
Pro objektivní vyhodnocení nezapojených obcí je nutné níže uvedené geografické zobrazení formou mapového výstupu, které dokládá, že ty obce, které nemají potřebu se zapojovat, leží především na okrajích SO ORP. Je zřejmé, že existuje geografická bariéra, která způsobuje malou soudržnost v rámci území. Příkladem jsou obce v západní části SO ORP Prostějov, které jsou od území odděleny vojenským újezdem Březina ležícím v Jihomoravském kraji.

¹⁰² Program LEADER ČR je zaměřen především na nové formy zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví. Celkovým cílem programu je zlepšení organizačních schopností subjektů působících ve venkovských územích.

Specifické cíle programu jsou následující:

- 1/ Nové formy zlepšení kvality života ve venkovských oblastech.
- 2/ Nové formy posílení místního ekonomického prostředí a tvorby pracovních míst.
- 3/ Nové formy zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů.

Obrázek 14.3: Obce nezapojené do lokálního procesu plánování na území OK

14.3 NÁVRH ŘEŠENÍ

Jelikož neexistují plánovací lokality, které by nebyly zapojeny do procesu plánování na lokální úrovni, je tedy návrh řešení zaměřen pouze na jednotlivé obce v rámci stávajících SO ORP, které nekomunikují na výzvy koordinátorů.

Jedním z důvodů může být **nezájem samosprávy o tuto problematiku**, jelikož zákon o obcích č. 128/2000 Sb. pouze stanoví v § 35 odstavci 2, že: „*Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů.*“ Dále pak zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZSS), obec (§ 94) kromě jiného: „*může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby*“. Proto neexistuje zákonná povinnost obcí zapojit se do procesu plánování na úrovni ORP.

V takovémto případě je jedinou možností působit na morální a společenské hodnoty, společenské potřeby, sociokulturní podmíněnost v území a zároveň na udržení potřebné komunitní soudržnosti v obci. Orgány územní samosprávy je nutno přesvědčit o potřebnosti takového jednání a k tomu poslouží dvoudobá efektivní komunikace s obcemi ve SO ORP dále uvedená.

Dalším důvodem může být **velké administrativní zatížení**, proto je u nejmenších obcí preferováno zapojení prostřednictvím DSO nebo MAS. Je nutno si uvědomit, že na nejmenších obcích je často pouze starosta, který může být i neuvolněný. V tomto případě může být starosta zahlcen povinnostmi.

Tento důvod vyšel i v rámci výzkumu „**Analýza zatížení veřejné správy sběrem dat**“¹⁰³; zde jsou uvedeny některé závěry.

1. **Administrativní náročnost vyplňování výkazů/hlášení** roste s velikostí obce i s rozsahem výkonu státní správy. Výrazně větší administrativní zátěž mají ORP a POÚ oproti obcím I. typu. Obce I. typu vyplňují ročně průměrně 12 pravidelných výkazů/hlášení a vyplnění jim zabere cca 33 hodin za rok (více než 4 pracovní dny/osobodny), obce II. typu jsou ročně zatíženy v průměru 42 výkazy, jejichž vyplnění trvá zhruba 134 hodin (cca 17 osobodnů). Nejzatíženější jsou obce III. typu, které musí vynaložit průměrně cca 295 hodin ročně (cca 37 osobodnů, tj. téměř 2 měsíce práce) na vyplnění 79 povinných výkazů. Ty nejzatíženější obce ročně stráví cca 84 dní (tj. více než 4 měsíce práce jedné osoby) na vyplnění 104 výkazů/hlášení.
2. **Pravidelné výkazy/hlášení jsou nejčastěji vyplňovány zaměstnanci úřadu.** V menších obcích (I. typu, do 1 000 obyvatel, bez matričního nebo stavebního úřadu a na obcích bez tajemníka) vyplňuje 2/3 výkazů/hlášení účetní. S rostoucí velikostí obce stoupá podíl referentů/úředníků na vyplňování výkazů (u obcí II. typu cca 70 %, u obcí III. typu až 83 % zpracovávaných výkazů). Ostatní pracovníci úřadu jsou na tuto činnost využíváni výrazně méně, častěji se tak děje u větších obcí (cca 5 – 6 %).
3. **Starostové se do vyplňování pravidelných výkazů/hlášení zapojují téměř výhradně v menších obcích.** V obcích I. typu se tak děje ve 23 % případů, u malých obcí pod 1 000 obyvatel v případě, že je starosta uvolněný člen zastupitelstva, se na této činnosti podílí z téměř 30 %. Obecně se na vyplňování výkazů podílí více osob v rámci obce/úřadu. Externí subjekty využívají zejména obce, které mají nízký počet zaměstnanců/úředníků (obce I. typu, obce do 1 000 obyvatel).

¹⁰³ FOLDYNOVÁ, I.; HRUŠKA, L.; SCISKALOVÁ, M.; FUJAK, R.; a kol (2016) Analýza zatížení veřejné správy sběrem dat. Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

4. **Pro obce je důležitý způsob, jakým výkaz/hlášení obdrží, vyplní a odešlou.** Celkem 76,5 % obcí by chtělo obdržet výkaz/hlášení elektronickou cestou, nejlépe obcím vyhovuje forma online formuláře ve webovém prostředí, u kterého je možnost jeho uložení v průběhu vyplňování. Další preferovanou formou je interaktivní formulář PDF nebo WORD. Papírová forma obdržení výkazu/hlášení je dle respondentů nejméně oblíbená.

Tabulka 14.3: Preference způsobu obdržení, vyplnění a odeslání výkazů/hlášení

% kladných odpovědí	OBDRŽET	VYPLNIT	ODESLAT
Datovou schránkou	-	-	6,5%
Elektronicky	76,5%	-	-
Elektronicky – e-mail	-	-	24,2%
Elektronicky – Excel	-	8,5%	-
Elektronicky – PDF (interaktivní formulář)	-	17,5%	-
Elektronicky – sken	-	-	1,6%
Elektronicky – web (online formulář)	-	-	53,8%
Elektronicky – web (online formulář) s možností uložení rozpracovaného dotazníku	-	57,1%	-
Elektronicky – Word	-	14,8%	-
Papírově	4,2%	2,1%	-
Papírově – poštou	-	-	0,5%
Přes elektronický systém	19,3%	-	13,4%
Celkem	100,0%	100,0%	100,0%

Zdroj: PROCES 2016.

U malých obcí bez tajemníka i u větších obcí s tajemníkem a 2 odděleními je preferována elektronická cesta. Větší obce s tajemníkem preferují více využívání elektronického systému, a to při obdržení formulářů i jejich odeslání. Při odesílání je patrnější nižší preference využívání datové schránky u větších obcí s tajemníkem, na což může mít vliv, že osoba vyplňující daný výkaz/hlášení zároveň neobsluhuje datovou schránku úřadu a tudíž je pro ni odeslání vyplněného formuláře komplikovanější, jelikož je nutné počítat s časem na zajištění předání formuláře osobě obsluhující datovou schránku, což ubírá čas na samotné vyplňování formuláře, jelikož je nutné dodržet stanovené termíny.

Tabulka 14.4: Preference způsobu obdržení, vyplnění a odeslání výkazů/hlášení dle typu obce

% kladných odpovědí	OBDRŽET		VYPLNIT		ODESLAT	
	Obec bez tajemníka	Obec s tajem. a s min. 2 odd.	Obec bez tajemníka	Obec s tajem. a s min. 2 odd.	Obec bez tajemníka	Obec s tajem. a s min. 2 odd.
Datovou schránkou	-	-	-	-	7,1%	4,4%
Elektronicky	77,5%	73,4%	-	-	-	-
Elektronicky – e-mail	-	-	-	-	24,1%	24,4%
Elektronicky – Excel	-	-	4,8%	20,9%	-	-
Elektronicky – PDF (interaktivní formulář)	-	-	18,5%	14,0%	-	-
Elektronicky – sken	-	-	-	-	2,1%	0,0%
Elektronicky – web (online formulář)	-	-	-	-	53,2%	55,6%
Elektronicky – web (online formulář) s možností uložení rozpracovaného dotazníku	-	-	56,2%	60,4%	-	-
Elektronicky – Word	-	-	17,8%	4,7%	-	-
Papírově	4,8%	2,2%	2,7%	0,0%	-	-
Papírově – poštou	-	-	-	-	0,7%	0,0%
Přes elektronický systém	17,7%	24,4%	-	-	12,8%	15,6%
Celkem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Zdroj: PROCES 2016.

14.3.1 Principy komunikace s obcemi v rámci SO ORP

Základním principem pro komunikaci s obcemi je osobní setkávání v rámci celého území SO ORP, které by měl každoročně pořádat primátor nebo starosta ORP. Důležitost osobního setkání spočívá i ve výměně informací. Informace poskytované starostům musí být stručné, doprovázené PPT prezentací. Starostové by měli dostat do ruky leták nebo manažerské shrnutí SPRSS.

Základní obecné principy, které by měly být implementovány v rámci komunikace s obcemi:

P1) „Mysli nejdříve na malé“ – tj. ochrana malých obcí z hlediska administrativní zátěže.

Výchozí možností pro malé obce je jejich osvobození od administrativní zátěže spojené se zjišťováním. Pokud je vyhodnoceno, že úplné osvobození není možné (nebo kompatibilní s dosažením velké části zamýšlených přínosů opatření), musí být toto podloženo odpovídajícím zdůvodněním. Zároveň musí být zvážena implementace opatření zmírňujícího negativní dopad na tyto obce. Za malou obec z hlediska vykazovací povinnosti lze považovat obec, která má méně než 500 trvale bydlících obyvatel (počet obcí 3 446, tj. 55 % všech obcí; žije v nich 8 % obyvatel ČR).

P2) „Jen jednou“ – orgány veřejné správy by neměly od subjektů vyžadovat informace, které jim již byly poskytnuty v rámci jiných sběrů dat, tzn. je nutno odstranit duplicity ve vykazovacích povinnostech.

P3) „Minimalizuj náklady pro všechny“ – zadavatel musí posoudit, zda není možné získat informace z jiných zdrojů dat a pokud ne, pak jaké náklady zjišťováním jednotlivým subjektům způsobí a jestli není možné tyto náklady snížit využitím ICT, např. KISSOS. **„Preferování elektronického sběru dat, který šetří náklady na obou stranách“**, např. při pravidelném zjišťování je nutné snížit administrativní zátěž sbíráním informací automatizovaným způsobem s používaných informačních systémů obcí a krajů (nutno definovat datové standardy).

P4) „Co nejjednodušeji a jednotně“ – zvýšení kvality sběru dat používáním jednotného nástroje pro sběr dat. Je nutné používat před-vyplnění formulářů (*Pre-filled Forms*) s informacemi o subjektu, které jsou již známy (data z registrů veřejné správy a z databází ČSÚ).

P5) „Ať ví, proč“ – Cílová skupina musí být motivována, proto by vždy měla vědět, k čemu údaje budou sloužit, jakým způsobem bude nakládáno s údaji. Zda budou údaje zveřejňovány pouze v anonymizované formě a pokud ne, pak by měli respondenti být dopředu seznámeni s tím, které položky budou zveřejňovány. Vhodné je připravit např. informační leták, ve kterém budou shrnuty informace o průzkumu i jeho účelu.

P6) „Poskytuj zpětnou vazbu“ – Poskytování zpětné vazby pro zvýšení kvality rozhodování ve veřejné správě vhodnou formou: 1) automatické vyhodnocení sesbíraných dat v jednotném technickém systému poskytuje možnost benchmarkingu dle velikostní kategorie obcí a dle kraje, 2) tvorba metodických doporučení na základě vyhodnocených dat, 3) zpětná vazba formou seminářů, 4) prezentace formou propagačních letáků nebo publikací shrnujících výsledky šetření.

14.3.2 Poskytování zpětné vazby

Na základě průzkumu obcí (viz Analýza zatížení veřejné správy sběrem dat¹⁰⁴) lze konstatovat, že preference způsobu zpětné vazby se liší dle typu i velikostní kategorie obce. Nejmenší rozdíly mezi obcemi jsou mezi respondenty, kteří žádají „poděkování e-mailem a zaslání shrnutí na jednu A4 s odkazem na webové stránky, kde jsou další informace“. Z výsledků dotazníkového šetření je zřejmé, že respondenti z nejmenších obcí (obce I. typu, obce s méně než 1 000 obyvateli) preferují poděkování a o jiný způsob zpětné vazby mají menší zájem. Se zvyšující se velikostní kategorií obce i typu obce narůstá zájem o „zaslání finální studie/analýzy, pro jejíž účel byla data požadována“ nebo „prezentace shrnující výsledky“. Zaslání prezentace se shrnutím výstupů je nejpreferovanější zpětnou vazbou, a to především u větších obcí nad 5 000 obyvatel, obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností.

Konkrétní vhodné způsoby pro poskytování zpětné vazby ze strany institucí, které provádí sběr dat ve veřejné správě:

- 1) prezentace formou článků v časopise;
- 2) prezentace formou informačních letáků;
- 3) zpětná vazba formou seminářů;
- 4) tvorbou metodických doporučení na základě vyhodnocených dat;
- 5) formou knihy nebo závěrečné zprávy shrnující výsledky šetření;
- 6) publikací výsledku na internetu, nejlépe formou otevřených dat v Národním katalogu otevřených dat;
- 7) publikováním výsledků sběru dat v jednotném technickém systému, který by poskytoval možnost benchmarkingu dle velikostních kategorií obcí nebo dle krajů (viz kapitola 1.5).

Prezentace formou článků v časopise

Výhodou u časopisů je jejich vysoká geografická a demografická selektivita, důvěra a prestiž, vysoká jakost tisku, dlouhá životnost, vysoká čtenost jednoho výtisku. Nevýhodou je dlouhá čekací doba, část neprodaných výtisků, žádná záruka zprostředkování informace cílové skupině. Vhodnými časopisy jsou např. Veřejná správa, Moderní obec apod.

Minimální informační požadavky na publikace výsledků sběru dat v médiích:

- a) název zadavatele a výzkumné organizace, která provedla šetření;
- b) reprezentovaná populace;
- c) dosažená velikost výběrového souboru;
- d) použitá metoda výběru;
- e) metoda sběru informací;
- f) znění relevantních položených otázek;
- g) kdy šetření probíhalo;
- h) základní zjištění a závěry včetně jejich využití.

Prezentace formou informačních letáků

U informačních letáků je výhodou úplná kontrola při stanovení rozsahu a grafické úpravy, časová flexibilita v oblasti nastavení termínu, úplná kontrola rozesílání/rozdávání. Určitou nevýhodou může být nadměrná produkce, která vede k vysokým nákladům a zastarávání informací na letácích. Vhodná je distribuce letáku na seminářích pořádaných pro cílové skupiny a na propagačních akcích ministerstev.

¹⁰⁴ FOLDYNOVÁ, I.; HRUŠKA, L.; SCISKALOVÁ, M.; FUJAK, R.; a kol (2016) Analýza zatížení veřejné správy sběrem dat. Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Internet

Výhodou komunikace prostřednictvím internetu je jeho vysoká selektivita, interaktivnost, relativně nízké náklady. Nevýhodou je, že médium nezasahuje všechny věkové kategorie a všechny sociální skupiny. U některých skupin je i vysoká nedůvěra k těmto zdrojům dat. Informace jsou někdy u zadavatelů hůře vyhledatelné, při zadání klíčových slov do vyhledávačů nevyjždějí na prvních pozicích.

Proto je vhodnější způsob propagace výsledků formou otevřených dat, která si na internetu mohou vybudovat vysokou míru důvěry a využívání.

14.3.3 Obecné výhody a nevýhody komunikačních nástrojů

Každý komunikační nástroj a jeho využití má své výhody a nevýhody. Nelze explicitně říci, které nástroje jsou obecně nejlepší a které nejhorší, je nutné jejich použití předem promyslet vzhledem k cílovým skupinám a silným a slabým stránkám nástrojů, včetně jejich časové či finanční náročnosti. Úskalí použití vybraných komunikačních nástrojů je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka 14.5: Výhody a nevýhody vybraných komunikačních nástrojů

Médium	Výhody	Nevýhody
Tisk (noviny)	Pružnost, včasnost, dobré pokrytí místního trhu, široké působení, vysoká důvěryhodnost	Krátká životnost, špatná jakost tisku, nízká čtenost jednoho výtisku
Televize	Kombinuje obraz, zvuk, pohyb, apeluje na smysly, velká pozornost při sledování, velký obsah	Vysoké absolutní náklady, přehlednost, přelétavá pozornost, menší selektivita příjemců
Adresné zásilky	Volitelnost příjemců, pružnost, žádná konkurence stejného média, osobní oslovení	Poměrně vysoké náklady, pověst nevyžádaného reklamního materiálu
Rozhlas	Masové použití, vysoká geografická a demografická selektivita, nízké náklady	Pouze zvuková prezentace, nižší pozornost než televize, nestandardizované vyhodnocování sledovanosti, přelétavá pozornost
Časopisy	Vysoká geografická a demografická selektivita, důvěra a prestiž, vysoká jakost tisku, dlouhá životnost, vysoká čtenost jednoho výtisku	Dlouhá čekací doba při nákupu inzertní plochy, část neprodaných výtisků, žádná záruka umístění, vyšší náklady
Venkovní reklama	Pružnost, velký počet opakovaných působení, nízké náklady, malá konkurence	Nemožná volitelnost příjemců, omezení výtvarného řešení
Letáky a jiné tištěné materiály	Pružnost, úplná kontrola rozesílání, možnost dramatizace sdělení	Nadměrná produkce vede k vysokým nákladům
Telefon/zasílání SMS	Rychlost a velké množství uživatelů, vhodná při náhlých krizových situacích	Nutnost krátkého sdělení, poměrně vysoké náklady i při využití dobrovolníků
E-mail	Rychlost, relativně nízké náklady	Nutnost disponovat databází e-mailových kontaktů, skepse uživatelů k nevyžádané poště
Internet	Vysoká selektivita, interaktivnost, relativně nízké náklady	Poměrně nové médium s malým počtem uživatelů v některých věkových kategoriích a některých sociálních skupinách

Zdroj: PROCES 2016.

15 ZDROJE A POUŽITÁ LITERATURA

- Celoživotní vzdělávání v komunitním plánování. Dostupné z WWW:
<http://www.komunitniplanovani.com/dokumenty/skripta1_18.pdf>.
- HAMPL, M., MARADA, M. (2015) Sociogeografická regionalizace Česka. *Geografie*, 120, č. 3, s. 397–421.
- HRUŠKA, L.; FOLDYNOVÁ, I.; a kol (2016) Metodika optimalizace sběru dat. Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. Dostupné z WWW:
www.mvcr.cz/soubor/metodika-optimalizace-sberu-dat-2016.aspx
- HRUŠKA, L.; HRUŠKOVÁ, A.; a kol. (2019a) Metodická příručka pro plánování sociálních služeb obcí s obecním úřadem v Olomouckém kraji Obecná část. Ostrava: ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú.
- HRUŠKA, L.; HRUŠKOVÁ, A.; a kol. (2019b) Metodická příručka pro plánování sociálních služeb obcí s obecním úřadem v Olomouckém kraji – Specifická část. Ostrava: ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú.
- HRUŠKA, L.; HRUŠKOVÁ, A.; FOLDYNOVÁ, I.; a kol. (2018) Analýza vybraných prostorových aspektů veřejné správy a zlepšení dostupnosti jejích služeb. Dostupné na
<https://www.mvcr.cz/soubor/analyza-vybranych-prostorovych-aspektu-verejne-spravy-a-zlepseni-dostupnosti-jejich-sluzeb.aspx>
- FOLDYNOVÁ, I.; HRUŠKA, L.; SCISKALOVÁ, M.; FUJAK, R.; a kol (2016) Analýza zatížení veřejné správy sběrem dat. Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.
- MPSV (2005) Metodiky pro plánování sociálních služeb.
https://www.mpsv.cz/files/clanky/6480/Metodika_obecna.pdf
- MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na
<https://www.mpsv.cz/cs/6680>
- MPSV (2015) Minimální kritéria kvality plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni
https://www.mpsv.cz/files/clanky/23439/kriteriya_111115.pdf
- MUSIL, J., MÜLLER, J. (2008) Vnitřní periferie v České republice jako mechanismus sociální exkluze. *Sociologický časopis/ Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2.
- PILÁT, M. (2015) Komunitní plánování sociálních služeb v současné teorii a praxi. Praha: PORTÁL.

16 PŘÍLOHY

16.1 PŘÍLOHA Č. 1: ŠABLONA HODNOCENÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

16.1.1KO 1 Legitimita

Proces plánování sociálních služeb je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.

K1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K1.2. Je schválen záměr¹⁰⁵ tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K1.3. Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

¹⁰⁵ Záměr je schválen samosprávou a obsahuje minimálně:

- poslání a cíl procesu
- územní dosah (vymezení spolupráce)
- harmonogram časového a finančního určení procesu
- organizační struktura - personální zajištění včetně vymezení pravomocí definované výstupy procesu.

16.1.2KO 2 Popis aktuální situace

Popis aktuální situace zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.

K2.1. Analýza existujících zdrojů¹⁰⁶ pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K2.2. Zjišťování potřeb¹⁰⁷ existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena ke zjištěným potřebám.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

¹⁰⁶ Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje zejména:

- přehled sociálních služeb v obci/regionu
- analýzu finančních toků v sociálních a službách

¹⁰⁷ Existuje analýza potřeb, které mohou být vyřešeny prostřednictvím sociálních služeb. Zvolená metodologie zjišťování potřeb je vhodná a použitelná vzhledem k předem stanoveným cílům a cílové skupině. Jsou k dispozici zdroje dat zjišťování (např. dotazníky, osnovy otázek, atd.).

16.1.3KO 3 Kvalifikace a kompetentnost

Osoby podílející se na koordinačních, metodických, konzultačních, facilitačních, analytických a vzdělávacích činnostech v rámci procesu plánování sociálních služeb (dále jen odborné činnosti) mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.

K3.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K3.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

16.1.4KO 4 Řízení procesu plánování

Proces plánování je efektivně a transparentně řízen. Je zajištěn přenos informací ve všech úrovních procesu plánování.

K4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých pozic.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K4.3. Členové pracovních skupin jsou obeznámeni s postupy práce a s formou výstupů pracovní skupiny, a zda podle toho postupují.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K4.5. Je zajištěna obousměrná informovanost uvnitř systému.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

16.1.5KO 5 Zapojování

Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, další zainteresované skupiny a veřejnost).

K5.1. Je doložen na začátku procesu postup¹⁰⁸ zapojování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K5.2. Zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat cíle, opatření a aktivity.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

¹⁰⁸ Je zpracován a v praxi uplatňován postup zapojování, který obsahuje:

- účel a způsoby zapojování
- aktéři jsou informováni o možnostech svého zapojování do tvorby střednědobého Plánu rozvoje sociálních služeb
- harmonogram činností zapojování
- systém vnějšího připomínkování dokumentů.

16.1.6KO 6 Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období.

K6.1. Plán obsahuje uvedené náležitosti¹⁰⁹.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K6.2. V Plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K6.3. Existuje vazba mezi analytickou částí (včetně SWOT analýzy) a vymezenými cíli.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

¹⁰⁹ Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje zejména tyto náležitosti:

1-Analytická část

- vymezení územní působnosti,
- popis stávajícího stavu a analýzu existujících zdrojů a potřeb v území, včetně ekonomického vyhodnocení,
- analýza financování systému sociálních služeb v území.

2-Návrhová část:

- vize tj. popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP,
- hlavní (prioritní) cíle tj. konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize,
- dílčí (specifické) cíle rozpracovávají hlavní cíle pro konkrétní cílové skupiny na základě analytické části,
- opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů včetně finančních zdrojů.

3-Implementační část:

- sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny
- povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci Plánu a jeho dílčích částí.

K6.4. Existují vazby mezi cíli a opatřeními.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

16.1.7KO 7 Informovanost

Občanům v území jsou průběžně dostupné informace týkající se plánování a poskytování sociálních služeb.

K7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, obsahuje uvedené oblasti a je naplňován.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

16.1.8KO 8 Zvyšování kvality procesu

Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

K8.1. Existují postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace Plánu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	

K8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu.

	Hodnocení	Zdůvodnění
1/	Kritérium je naplněno	
2/	Kritérium je naplněno částečně	
3/	Kritérium není naplněno	
0/	Hodnocení nelze aplikovat	